EDITIONUM COLLEGII AD HISTORIAM SCIENTIARUM
MATHEM.-NATURALIUM PERSCRUTANDAM VOL. II.

CATALOGI PLANTARUM

QUAE A. 1651 VARSAVIAE IN HORTIS BOTANICIS REGIS IOANNIS CASIMIRI COLEBANTUR, SECUNDUM CONSPECTUS HORTULANORUM BARTHOLOMEI GEI ET IACOBI HAIC.

ACCEDIT CATALOGUS TERTIUS PLANTARUM INDIGENARUM, QUAE CIRCA VARSAVIAM NASCUNTUR, AUCTORE MARTINO BERNHARDO.

EDIDIT ET AMBO PRIORES IN SYSTEMA NATURALE REDEGIT

JOSEPHUS ROSTAFIŃSKI

KRÓLEWSKIE OGRODY BOTANICZNE

KRÓLA JANA KAZIMIERZA W WARSZAWIE ORAZ SYSTEMATYCZNY SPIS ROŚLIN TAMŻE HODOWANYCH

WYDAŁ I OPRACOWAŁ

JÓZEF ROSTAFIŃSKI

CRACOVIAE MCMXXVIII
SUMPTIBUS ACADEMIAE LITTERARUM ET SCIENTIARUM POLONAE
APUD BIBLIOPOLAM G. GEBETHNER ET WOLFF
WARSZAWA - KRAKÓW - LUBLIN - ŁÓDŹ - PARYŻ - POZNAN - WILNO
ZAKOPANE.

Wydawnictwa
Polskiej Akademji Umiejętności.

(Do nabycia)

Sprawozdania Komisji fizjograficznej:

		zł.
tom 27		11·—
tom 28, 29	po	11·50
tom 30		12·—
tom 31		12·50
tom 37		14·—
tom 38		9·50
tom 39		9·—
tom 40		7·—
tom 41		8.—
tom 43		11·50
tom 44		10·50
tom 45		11·—
tom 46		6·50
tom 48		8·—
tom 49, 50, 51, 52, 53/54, 55/56	po	6·—
tom 57		4·—
tom 58/59		6·—
tom 60		15·—
tom 61		15·—

Pamiętnik Akademji Umiejętności. Wydział matematyczno-przyrodniczy:

tom 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17	po	5·—
tom 18		10·—

Rozprawy Wydziału matematyczno-przyrodniczego Akad. Umiej.

tom 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 24, 25	po	5·—
tom 26, 27	po	6·—
tom 28		5·—
tom 29		6·—
tom 30, 31, 32	po	5·—
tom 38, 39, 40	po	6·—

EDITIONUM COLLEGII AD HISTORIAM SCIENTIARUM
MATHEM.-NATURALIUM PERSCRUTANDAM VOL. II.

CATALOGI PLANTARUM

QUAE A. 1651 VARSAVIAE IN HORTIS BOTANICIS REGIS IOANNIS CASIMIRI COLEBANTUR, SECUNDUM CONSPECTUS HORTULANORUM BARTHOLOMEI GEI ET IACOBI HAIC.

ACCEDIT CATALOGUS TERTIUS PLANTARUM INDIGENARUM, QUAE CIRCA VARSAVIAM NASCUNTUR, AUCTORE MARTINO BERNHARDO.

EDIDIT ET AMBO PRIORES IN SYSTEMA NATURALE REDEGIT

JOSEPHUS ROSTAFIŃSKI

KRÓLEWSKIE OGRODY BOTANICZNE

KRÓLA JANA KAZIMIERZA W WARSZAWIE ORAZ SYSTEMATYCZNY SPIS ROŚLIN TAMŻE HODOWANYCH

WYDAŁ I OPRACOWAŁ

JÓZEF ROSTAFIŃSKI

CRACOVIAE MCMXXVIII
SUMPTIBUS ACADEMIAE LITTERARUM ET SCIENTIARUM POLONAE
APUD BIBLIOPOLAM G. GEBETHNER ET WOLFF
WARSZAWA - KRAKÓW - LUBLIN - ŁÓDŹ - PARYŻ - POZNAN - WILNO
ZAKOPANE.

DRUKARNIA UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
POD ZARZĄDEM JÓZEFA FILIPOWSKIEGO

PROOEMIUM EDITORIS.

Anno 1652 prodiit in lucem Gedani liber, cuius titulus, ad similitudinem archetypi accuratissime expressus, sequitur talis:

CATALOGVS

PLANTARVM

Tum exoticarum quam indigenarum quae Anno M. DC. LI. in hortis Regiis Warſaviæ

Et circa eandem in locis ſylvaticis, pratenſibus, arenoſis & paludoſis naſcuntur collectarum,

exhibitus

Sereniſsimo ac Potentiſsimo Domino,

DN. JOHANNI CASIMIRO III.

POLONIAE ET SVECIAE REGI, MAGNO DUCI LITHVANIAE &c. &c.

Dno. suo Clementiſſimo.

â

Suae Maj. Regiae

Subjectiſsimo Famulo &

Chirurgo

MARTINO BERNHARDO.

DANTISCI

Sumptibus Erneſti & Andreae Julij, Mollerorum Fratr: S. R. M. Bibliopolar: 1 6 5 2.

Liber inter albas aves recte numerari debet, siquidem nobis duo tantum exemplaria sunt nota, quorum alterum Petropoli in bibliotheca publica, alterum in bibliotheca publica civitatis Gedanensis asservatur. Nobis hoc altero exemplari per summam bibliothecae praefecti liberalitatem uti licuit.

Pone titulum p. versa distichon legitur. quo Cnoeffelius. regius medicus, in Momum invehitur:

In Nasutum Momum et Ineptum
Mimum
Cur min(us) apte alios rodis Nasute labores,
Si tu nec quicquam par facis aut melius?
Andreas Cnöffelius, S. R. M.
Pol. et Suet. Supremus
Medicus.

Sequitur commendatio operis auctore Vilhelmo Davissono, quam perscribere et hic inserere libet:

κλῦθι πυρὸς φωνὴν!
Botanicorum et rei Botanicae encomium,
pro
Dn. Martino Bernhardi, S. R. Maj.
Chirurgo et Botanico peritissimo.

Quam sit perfecta et potestate plena natura, quam in plantarum facie vigere conspicimus, non solum creata reliqua, quae mutualitio iure ipsis commercium fatentur, sed et multiscia veritas clamitat quamlibet herbam praesentem referre Deum. Nam sive mentales, occultas et vitiferas, ζωηφόρους florum essentias, quae specierum continuatrices et suppeditatrices formae sunt, quae semina in sua speciei abyssis delitescentia evocant, ex expleto digestionis termino benignam siderum revolutionem expectare facit, respexeris. sive vitidonum ζωήδωρον naturae calorem, qui per generationis principia omnia officia in naturae officina absque strepitu et errore administrat, ex quo seminatis mumia ad ebullitionis effervescentiam excitatur, consideraveris, nonne omnem plantarum seriem non animariam duntaxat esse. Sed et naturae intellectualis participem etiam dixeris. Emittere enim frondes, folia, flores, ramos, et mathematicas in iis repraesentare formas, coloribus variis depingere et absque errore speciei suae oeconomiam absolvere, seminibus anniversariis, re-

currere spiritibus et seminariis naturae rationibus fores aperire nonne sunt Dei magni et non errantis opera? ut recte dixerit quispiam, plantas esse stellas terrestres, coelorum virtutibus impraegnatas, quae vita nec scientia huius comite nusquam destitui possunt, nisi vivifica haec rerum series periret. Haec cum ita sint, quis non plantarum cultores, ut Dei ministros naturae interpretes. astrologos terrestres et viros in Reipublicae litterariae commodum, sed praecipue rei medicae natos, debita laude extollere debeat? quis non animandos eos, et amplicissimis honorariis dignos reputet? ut exemplo solemni subsequentium saeculorum homines ad tam immensae gloriae captandae fastigium rapiantur, quo pari accensi laude, et praecursorum aemuli, nihil ipsos quo hanc scientiam locupletare et ad summum deducere perfectionis carpentum possit, deficiat.

Tui Amicissimus Studiosissimusque
Vilhelmus Davissonus, Utriusque
Sacrae Regiae et Reginalis Majestatis
personae Medicus; Hortorumque Regiorum et laboratorii Chemici supremus praefectus.

Pagina 1. legitur titulus: »Catalogus plantarum horti Regii suburbani Varsaviae, quibus instructus erat praeterito anno MDCLI Hortulano eiusdem horti Bartholomeo Gei Italo«; desinit p. 26, continet 688 nomina plantarum. Catalogo addita est »Appendix«, complectens 85 nomina.

Pagina 32 incipit: »Catalogus alter plantarum horti Regii sub arce Regia, quibus instructus erat praeterito anno MDCLI hortulano eiusdem horti Jacobo Haic Moravo«. Hic alter catalogus pertinet usque ad p. 57 et complectitur 737 nomina.

Eadem p. 57 incipit: »Catalogus tertius plantarum indigenarum quae... circa Varsaviam nascuntur«, desinit autem p. 80. Hoc catalogo 654 nomina plantarum continentur.

Quae cum ita sint, Bernhardum tertii tantum catalogi auctorem esse evidenter patet. Quod quidem Bernhardi opus vehementer Erntelio displicet. In libro »Varsavia physica illustrata« ita dicit:

»Chirurgus enim professione fuit simplex, litterarum penitus ignarus et quas ad Collegium N. C. G. misit Observationes, non ipse, sed alii Latinitate donarunt, quod et de **Catalogo**

Plantarum Varsaviensium suo tenendum, in quem innumera ex ignorantia Latinitatis et Botanices irrepserunt vitia«. [1])

Neque aliter de Bernhardo A. Hallerus iudicat:

»Ut plerique eiusmodi catalogi nomina habent absque synonimis et varietatibus. Alicuius momenti fuerit appendix, in qua plantae continentur, quae ex Hungaria anno 1650 in hortum translatae sunt, inter eas multae enim variores si verae spontaneae sunt, utique continentur aliquae, quas vix intelligas, ut Bardana coerulea, Elleborus niger flore coeruleo. Plantarum indigenarum et circa Varsaviam nascentium catalogus continet Allium alpinum, Ariam Theophrasti, Arisarum augustifolium, Asclepiadem nigram, Barbam Iovis, Momordicam, plurimas alias plantas, quas sponte eo sub coelo nasci improbabile est. [2])

Iam si de auctore quaerimus, ut Catalogos Davissono abrogandos esse censeamus, eo potissimum argumento addacimur, quod eorum nomenclatura sibi minime constat longeque alia est in primo ac in altero catalogo. unde catalogos ab hortulanis, quorum nomina in titulis leguntur, confectos esse facile conici ac intelligi potest.

Catalogus non esse plenos multumque abesse, ut omnes numeros habeant, ex libro Adami Iarzębski, architecti regii, satis apparet; qui cum a. 1643 Varsaviam versibus polonicis describeret celebraretque amplitudinem regii horti, statuis marmoreis aëneis referti, magnum numerum exterarum plantarum admiratur, in quibus oleam, capparin exoticaque olera enumerat, quorum in catalogis nulla fit mentio. Non est igitur, quod miremur, in Catalogis cum multas medicinales, tum alias illo tempore ubique terrarum vulgo educatas plantas esse omissas. Cum autem Catalogis 432 nomina plantarum sint communia. mea quidem opinione sequitur hortum suburbanum priorem esse institutum. Ceterum quas mutationes fortunaeque vicissitudines hortus ille temporis decursu expertus sit, cum horum temporum iniquitate a veteribus historiae monumentis ac fontibus, quae Varsaviae asservantur, inquirendis prorsus prohibear, equidem historico more persequi nequeo. Certe, cum sit mentio Iuccae gloriosae, flores tum emittentis, hortus aliquanto

---

[1]) Ch. H. Erndtelio, Varsavia physice illustrata. Dresdae 1730 p. 211.

[2]) A Haller — Bibliotheca Botanica. Tigurini 1771 v. I p. 481.

prius conditus esse videtur originemque trahere a Sigismundo III, qui regni sedem Cracovia Varsaviam transtulit. Considerantibus nobis hortorum, quos studio nostro attigimus, plantas ratione et arte in ordinem digestas, cui rei in postrema parte operis laborem impendimus, mirum videri potest, praeter olera et arbores frugiferas perpaucasque herbas medicinales plurimas inveniri plantas, quae nulli prorsus usui sunt, quod quidem imprimis hortis botanicis proprium est. Hanc rem igitur in ipso titulo notandam atque exprimendam putavimus. Nomenclatura, quam auctor noster in describendis plantis secutus est, tantum abest, ut rectae doctrinae legibus satisfaciat, ut etiam vitiosissima esse videatur. Quare primo verebar, ne difficultatibus irretitus tanta mole obruerer. Tandem apparuit, auctorem rarissime nominibus vulgatis aut officinarum usum esse, cum potissimum libros impressos excuteret atque in rem suam converteret. His igitur libris tamquam adminiculis sum usus. Cum autem nomina plantarum, utroque catalogo contentarum, non omnia plane inter se consonent, nonnulla etiam prorsus discrepent, illa ipsa discrepantia factum est, ut dubiae plantae omni haesitatione sublata facile denotari ac denominari possent. In parte studii mei, ubi plantarum nomina in ordinem naturalem digeruntur, omnes vel levissimi momenti differentias, quae inter plantas in utroquo horto educatas intercedunt, quo facilius earum proprietates cognosci possint, diligentissime adnotandas putavi.

Plantis in ordinem digestis, manum de tabula sustuli, rem accuratiori studio amplexurus, cum mihi plenam utriusque horti historiam componere licuerit.

Pagina 1.

Catalogus I
Plantarum Horti Regii suburbani, Varsaviae Quibus instructus erat praeterito Anno M.DC.LI.

Hortulano ejusdem Horti
Bartolomeo Gei, Italo.

A.

1. Abrotanum mas (a) majus et (b) minus. — 2. Abrotanum foemina, alias Cyparyssus hortulana. — 3. Absynthium vulgare, majus. — 4. Absynthium vulgare. minus. — 5. Absynthium album latifolium. — 6. Absynthium Ponticum tenuifolium. — 7. Acanthium vulgare. flore albo. — 8. Acanthium vulgare. fl. purpureo. — 9. Acanthus sativus. — 10. Acer Germanicus. — 11. Acetosa vulgaris longifolia. 12. Acetosa romana rotundifolia. — 13. Acetosa Hispanica maxima. — 14. Acetosa minima. — 15. Acetosa lanceolata. — 16. Adianthum aureum, minus. — 17. Adianthum nigrum. — 18. Adonium rubrum, seu Flammula Theophr. — 19. Aegilops prima Tabern.— 20. Aegilops altera graminea. — 21. Aegilops bromoides.

Pagina 2.

22. Aegopodium, seu Herba Gerhardi alias Angelica sylvatica Bauhini. — 23. Ageratum seu Eupatorium Mesue flore luteo. — 23b. Ageratum, seu Eupatorium Mesue flore albo. — 24. Agrimonia, seu Eupatorium Graecorum. — 25. Alcea peregrina, fl. carneo. — 26. Alcea vesicaria, s. Veneta. — 27. Alcea vulgaris, fl. albo. — 28. Alchimilla. — 29. Alliaria vulgaris. — 30. Allioporum, seu Scorodoprassum. — 31. Allium sativum. — 32. Allium alpinum. — 33. Allium ursinum. — 34. Allium syl-

vestre, tenuifolium. — 35. Alsine floribus albis, major. — 36. Alsine floribus albis, minor. — 37. Alsine Tabern. — 38. Althaea arborescens, fl. purpureo. — 39. Althaea arborescens, flore albo. — 40. Althaea vulgaris, s. Bismalva. — 41. Alysson Galleni. — 42. Amara dulcis. — 43. Amaranthus major, purpureus. — 44. Amaranthus cristatus, seu Blitum Peruvianum. — 45. Amaranthus tricolor, alias Pagagelli. — 46. Ambrosia sativa. — 47. Ammi vulgare. — 48. Amygdalus. — 49. Anagallis terrestris phoenicea mas. — 50. Anagallis coerulea, foemina.

Pagina 3.

51. Anagallis flore albo. — 52. Androsaemum. — 53. Anethum hortense. — 54. Anethum sylvestre. — 55. Anisum. — 56 Antirrhinum majus flore albo - 57. Antirrhinum majus fl. purpureo. — 58. Antirrhinum majus fl. rubente. — 59. Antirrhinum majus flore mixto cum luteo. — 60. Antirrhinum medium vulgare. — 61. Apium hortense vulg — 61 b. Apium hortense tenuifolium. — 62. Apium maximum Bauhini. — 63. Aquilegia s. Aquilina, flore simplici, coloris violacei, purpurei, albi, rubri, caerulei, mixti etc. — 64. Aquilegia flore pleno roseo, albo, purpureo, atropurpureo, rubro, caeruleo — 65. Aquilegia variegata. — 66. Aquilegia stellata. — 67. Aracus fl. caeruleo majus (a) et minus (b). — 68. Aria Theoprasti. — 69. Arisarum. — 70 Armeria fl. rubro simplici. — 71. Armeria fl. albo simplici. — 72. Armeria fl. carneo simplici. — 73. Armeria fl. variegato. — 74. Armeria fl. pleno color. albi et rubri. — 75. Armeria prolifera. — 76. Aristolochia longa fruticosa. — 77. Aristolochia rotunda.

Pagina 4.

78. Artemisia alba. — 79. Artemisia rubra. — 80. Artemisia tenuifolia. — 81. Arum majus. — 82. Asarum. — 83. Asclepias s. Vincetoxicum fl. albo. — 84. Asparagus altilis. — 85. Asparagus petraeus s. sylvaticus. — 86. Asphodelus liliaceus, flore obsoleto. — 87. Aster Atticus fl. coeruleo. — 88. Aster Atticus fl. luteo. — 89. Astragalus Clusii. — 90. Astrantia, s. Ostrutium. — 91. Atriplex sativa alba et rubra. — 92. Atriplex nigra — 93. Atriplex rubra sylvestris. — 94. Atriplex sylvestris latifolia. Pes anserinus. — 95. Avellana fructu albo et rubro. — 96. Avena nuda. — 97. Auricula ursi fl. luteo. — 98. Auricula ursi fl. obsoleto.

B.

99. Balsamina foemina s. Momordica flore purpureo. — 100. Barbula hirci, s. Tragopogon luteum (a) majus et (b) minus. — 101. Bechium s. Tussilago. — 102. Bellis major coloris purpurei. — 103. Bellis minor coloris albi et purpurei. — 104. Beta radice alba. — 105. Beta radice lutea. — 106. Beta rubra romana.

Pagina 5.

107. Beta rubra radice rapi. — 108. Betonica (a) major et (b) minor fl. purpureo. — 109. Bistorta major et minor. — 110. Blattaria flore albo. — 111. Blattaria flore obsoleto. — 112. Blitum hungaricum maximum, caule rubente. — 113. Blitum minus vulgare — 114. Bonus Henricus. — 115. Borrago flore coeruleo — 116. Botrys. — 117. Brassica cauliflora. — 118. Brassica capitata alba, rubra et viridis. — 119. Brassica vulgaris alba et rubra, non capitata. — 120. Brassica vulg. crispa. — 121. Brassica Italica, (vulgo Caulorapum) rotundum et longum. — 122. Buglossum (a) fl. rubro et (b) coeruleo. — 123. Buphthalmum luteum. — 124. Buphthalmum album. — 125. Bursa pastoris foliis sinuatis (a) major et (b) minor. — 126. Bursa pastoris foliis integris loculis oblongis. — 127 Buxus vulgaris. — 128. Buxus arborescens.

C.

129. Calamintha vulgaris rotundifol. — 130. Calamintha Ocymoides. — 131. Calendula lutea fl. simplici. — 132. Calendula aurea fl. simplici. — 133. Calendula maxima flore pleno, coloris lutei. — 134. Calendula maxima flore pleno, coloris aurei. — 135. Caltha palustris fl. simplici.

Pagina 6

136. Caltha sive Populago fl. pleno. — 137. Campanula lactescens minor fl. albo et coeruleo. — 138. Campanula lactescens pyramidalis maj. — 139. Campanula alpina rotundifolia fl. coeruleo. — 140. Campanula exotica s. Convolvulus minor coeruleus C. B. — 141. Campanula Indica fl. ex purpureo violacea. — 142. Cannabis mas fertilis. — 143. Cannabis foemina sterilis. — 144. Cannabis spuria urticae facie flor. albo et purpureo. — 145. Caprifolium fl. rubro. — 146. Cardiaca Matthioli. — 147. Carduus Benedictus. — 148. Carduus fullonum s. Dipsacus

sativus et sylvestris. — 149. Carduus lacteus s. Mariae fl. luteo. — 150. Carduus lacteus fl. purpureo. — 151. Carduus sphaerocephalus maj. fi. coeruleo. — 152. Carduus sylvestris capitulo maximo. — 153. Caryophyllata vulg. Matth. — 154. Caryophyllata montana major. — 155. Caryophyllus carthusianorum fl. pleno coloris purpurei. — 156 Caryophyllus plumarius hortensis fl. albo. — 157. Caryophyllus plumarius sylvestris. — 158. Caryophyllus pratensis. — 159. Caryophyllus hortulanus multiplex, fl. albo, fl rubro, fl purpureo, fi. sangvineo, fl. incarnato, fl. variegato et punctato. — 161. Caryophyllus maximus fl. purpureo, fl. sangvineo, fl. albo et c — 162. Carum.

Pagina 7.

163. Cataputia s. Ricinus alias Palma Christi. — 164. Centaurium fl. rubro. — 165. Ceparum variae species, cum pro diverso colore florum, et radicum, tum pro diversa radicum figura. — 167. Cerasus praecox fructu rubr. magno. — 168. Cerasus uno petiolo plura. — 169. Cerasus acida nigra. — 170. Cerasus racemosa. — 171. Cerasus flore pleno albo — 172. Cerefolium hortense. — 173. Chamaedrys (a) major et (b) minor. — 174. Chamaedrys alpina cistiflore, C. B. — 175. Chamaepitys major seu Iva arthetica. — 176 Chamaemelum vulgare. — 177. Chamaemelum romanum. — 178. Chamaemelum foetidum. — 179. Chelidonium (a) majus et (b) minus. — 180. Chenopodium (a) majus et (b) minus. — 181. Chondrilla vulg. lutea, s. Hieracium minus. — 182. Chrysanthemum peregrinum fl. luteo, foliis dissectis — 183. Chrysanthemum peregrinum fl. albo in medio luteo, foliis dissectis. — 184. Cicer album sativum. — 185. Cicer rubrum sativum. — 186. Cicer nigrum sativum. — 187. Cicer sylvestre foliis rotundis. — 188. Cicercula. — 189. Cichorium sativum s. hortense. — 190. Cichorium sylvestre flore coeruleo.

Pagina 8.

191. Cistus humilis angustifolia. — 192. Cicuta major. — 193. Cyparissus arbor mas. — 194. Citrullus seu Anguria, — 195. Clinopodium (a) majus et (b) minus. — 196. Cochlearia. — 197. Colutea vesicaria. — 198. Conyza major. — 199. Conyza vulgaris foetida. — 200. Coriandrum. — 201. Corona Imperialis angustifolia fl. luteis. — 202. Corona Imperialis angustifolia floribus rubentibus. — 203. Cucumis asininus. — 204. Cucumis

sativus vulgaris. — 205. Cucurbita Turcica. — 206. Cucurbita vulgaris major et minor. — 207. Cuscuta major. — 208. Cyanus Turcicus purpureus, odoris Ambrette. — 209. Cyanus hortensis fl. albo, fl. carneo. fl. purpureo, fl. coeruleo. — 210. Cyanus sylvestris fl. coeruleo et albo. — 211. Cyanus montanus. — 212. Cynoglossum vulgare. — 213. Cypressus sterilis.

D.

214. Daucus sativus. — 215. Dens caninus. — 216. Dens leonis. — 217. Dens leonis 2. species, s. Cichorium luteum. — *Pagina 9.*

218. Delpinium hortense fl. simplici, coeruleo, albo, purpureo et suave rubente. — 219. Delphinium fl. pleno s. roseo, coloris albi, carnei, rubei, coerulei, purpurei, mixti. — 220. Digitalis major fl. albo. — 221. Digitalis major flor. purpurascente. — 222. Digitalis major flor. purpureo punctulis nigris. — 223. Dracontium palustre.

E.

224. Ebulus. — 225. Echium vulg. flore coeruleo. — 226. Elaphaboscum seu Pastinaca hortensis. — 227. Elaphaboscum sylvestris. — 228. Elleborine angustifolia. — 229. Elleborine latifolia. — 230. Elleborine fl. luteo. — 231. Elleborus niger fl. viridi. — 232. Elleborus niger styriacus fl. albo. — 233. Endivia latifolia. — 234. Endivia angustifolia. — 235. Enula campana. — 236. Ephemerum Matthioli. — 237. Eruca Clusii. — 238. Eruca sativa latifolia flore luteo et pallido. — 239. Eruca sylvestris tenuifolia flore luteo. — 240. Eryngium campestre fl. coeruleo. — 241. Eryngium campestre fl. luteo. — 242. Esula rotundifolia. — 243. Esula cyparissina (a) maj. et (b) minor. — 244. Eupatorium cannabinum.
Pagina 10

245. Euphrasia flore albo. — 246. Euphrasia flore luteo.

F.

247. Faba Graeca. — 248. Faba vulgaris sativa; diversae species. — 249. Faba sylvestris. — 250. Fabaria s. Telephium vulgare vulgo Crassula. — 251. Ficus. — 252. Ficus pumila. — 253. Filipendula tenuifolia. — 254. Flos Africanus major multi-

florus et plenus, coloris aurei. — 255. Flos Africanus major multiflorus et plenus, coloris lutei. — 256. Flos Africanus major fl. simplici, aurei lutei coloris. — 257. Flos Africanus minor s. Caryophyllus Indicus fl. simplici et pleno. — 258. Flos Solis, s. Corona Solis major, semine nigro. — 259. Flos Solis, s. Corona Solis major, semine albo. — 260. Flos Solis minor glandulosus. — 261. Flos admirabilis seu Viola Peruviana rubra, lutea, variegata. — 262. Foeniculum vulgare. — 263. Foeniculum dulce seu Romanum. — 264 Foeniculum porcinum s. Peucedanum. — 265. Foenum graecum. — 266 Fragaria sylvestris fructu rubro. — 267. Frumentum Indicum aureum, luteum, rubrum. — 268. Frumentum Saracenicum.

Pagina 11.

269. Fumaria vulgaris officinarum. — 270. Fumaria bulbosa radice cava, flore albo et purpureo.

G.

271. Galega fl. albo s. Ruta capraria alba. — 272. Galeopsis maxima Pannonica. — 273. Gallium vulgare fl. luteo. — 274. Gallium vulgare flore albo. — 275. Gallium album palustre. — 276. Genista major spinosa. — 277. Gentiana alpina major. 278. Geranium batrachoides major fl. coeruleo. — 279. Geranium myrrhinum. — 280. Geranium Rupertinum. — 281. Geranium Columbinum. — 282. Geranium tuberosum. — 283. Geranium sangvinarium. — 284. Gladiosus flore purpureo. — 285. Gnaphalium montanum flore albo et rubro. — 286. Gramen Alopecuroides. — 287. Gramen striatum Hispanicum. — 288 Gramen Miliaceum. — 289. Gramen caninum. — 290. Gramen sorghinum. — 291. Gramen leporinum. — 292. Gramen junceum. — 293. Gramen Parnassi. — 294. Gratiola.

H.

295. Hedera terrestris major et minor. — 296. Hedysarum purpureum. — 297. Hedysarum luteum.

Pagina 12.

298. Helianthemum Germanicum fl. luteo. — 299. Heliotropium minus foliis lactucae. — 300. Hepatica nobil. flor. coeruleo et albo. — 301. Herba Doria. — 302. Herba Paris. — 303. Hieracium majus. — 304. Hieracium minus Diosc. —

305. Hieracium foliis cichoreaceis. — 306. Hieracium Dentis leonis folio. — 307. Hieracium latifolium hirsutum. — 308. Hippolapathum sativum. — 309. Hippolapathum sylvestre. — 310. Hyacinthus botryoides majus coloris coerulei et albi. — 311. Hyacinthus botryoides minor coloris coerulei. — 312. Hyacinthus stellaris Germanicus fl. coeruleo. — 313. Hyacinthus serotinus facie orientalis. — 314. Hyacinthus orientalis min. coloris coerulei. — 315. Hyacinthus orient. minor coloris albi. — 316. Hyacinthus orientalis minor coloris subcoerulei. — 317. Hyacinthus orientalis major argentei coloris. — 318. Hyacinthus comosus Hungaricus coloris violacei. — 319. Hyacinthus flor. obsoleto, ab hortulanis Moschardina s. Moschari appellatur. — 320. Hyacinthus tuberosus fl. albo. — 321. Hyacinthus Peruvianus fl. coeruleo. — 322. Hyoscyamus (a) albus et (b) niger. — 323. Hyoscyamus maximus fl. luteo. — 324. Hyssopus vulgar. fl coeruleo.

J.

Pagina 13.

325. Jacea vulg. capitulis nigricantibus. — 326. Jacea maj. purpurea. — 327. Jacea pratensis angustifolia. — 328. Jacea montana. — 329. Jacobaea seu Flos divi Jacobi. — 330. Jasminum flore albo. — 331. Jasminum flore luteo inodorum. — 332. Jasminum Catalonicum flore albo odoratissimum. — 333. Iberis maj. s. Lepidium flore albo. – 334. Iberis minor Diosc. — 335. Iris angustifolia maj. fl. ex albo coeruleo. — 336. Iris latifolia major flore subcoeruleo. — 337. Iris latifolia minor flore coeruleo. — 338. Iris lutea palustris. — 339. Isophyllon Cordi seu Bupleurum latifol. — 340. Isatis. — 341. Jucca nova gloriosa. — 342. Jujubae, s. zyzypha. — 343. Juniperus mas. et foemina.

K.

344. Kaliminus.

L.

345. Lactuca sativa vulg. — 346. Lactuca crispa. — 347. Lactuca laciniata. — 348. Lactuca sylvestris. — 349. Lagopodium (a) majus album et (b) luteum. — 350. Lagopodium minus flore luteo. — 351. Lagopodium minus flore obsoleto. — 352. Lappa (a) major et (b) minor.

Pagina 14.

353. Lapathum latifolium. — 354. Lapathum sangvinarium. — 355. Lapathum perenne angustifol. — 356. Lathyris latifolia. — 357. Lathyris angustifolia. — 358. Lavendula flore coeruleo. — 359. Laurus. — 360. Leucoium marinum flore albo. — 361. Leucoium marinum flore purpureo. — 362. Leucoium marinum fl. violaceo. — 363. Leucoium marinum fl. luteo. — 364. Leucoium arborescens incanum flore pleno purpureo. — 365. Lepidium Aeginetae. — 367. Levisticum adulterinum — 368. Ligustrum majus et minus. — 369. Lilium candidum. - 370. Lilium rubrum maj. — 371. Lilium rubrum bulbulos gerens inter folia. — 372. Lilium convall. flore albo. — 373. Lilium intortum seu Cymbalum multiflorum coloris spadicei. — 374 Lilium intortum seu Cymbalum floribus albis. — 375. Linaria latifolia flore luteo. – 376. Linaria tenuifolia flore luteo. — 377. Linum sativum et (b) sylvestre. — 378. Lolium. — 379 Lotus sylvestris flore albo et flore luteo. — 380. Lotus hortensis suaveolens flore purpureo. — 381. Lotus qvadrifolia. — 382. Lupinus minor flore luteo et coeruleo.

Pagina 15.

383. Lupinus coronarius maj. flore coeruleo. — 384. Lupinus coronarius flore luteo. — 385. Lupinus coronarius flore albo. — 386. Lupinus sylvestris. — 387. Lychnis coronaria fl. albo, fl. rubro, fl. carneo, fl. purpureo, fl. luteo. — 388. Lychnis Chalcedonica fl. miniato simplici. – 389. Lychnis Chalcedonica seu Flos Constantinopolitanus flor. miniato duplici. — 390. Lychnis Chalcedonica fl. albo simpl. — 391. Lychnis sylv. Clusii fl. albo et rubro. — 392. Lychnis sylvestris, s. Papaver spumeum Dodonaei. — 393. Lychnis pratensis. — 394. Lysimachia lutea ramosa. — 395. Lysimachia purpurea spicata. — 396. Lysimachia purpurea siliqvosa major. — 397. Lysimachia purp. siliqvosa minor.

M.

398. Majorana tenuifolia sativa. — 399. Majorana latifolia sativa. — 400. Majorana hyemalis. — 401. Malva arborea fl. simpl. albo, fl. rubro, fl. purpureo, fl. miniato, fl. nigro. — 402. Malva arborea fl. pleno; roseo: coloris albi, rubri, incarnati purpurei, carmesini. — 403. Malva Theophr. fl. luteo parvo. — 404. Malva sylvest. fl. coeruleo. — 405. Malva sylvest. fl albo. —

406. Malva sylv min. coerulea pumila. — 407. Malva crispa. — 408. Malus aurantia.

Pagina 16.

409. Malus citrea. — 410. Malus cydonia. — 411. Malus Persica vulgaris — 412. Malus Persica praecox. — 413. Malus Persica fructu magno. — 414. Malus punica fl. simplici. — 415. Malus Armeniaca fructu majori. — 416. Malus Armeniaca fructu minori. — 417. Marrubium album. — 418. Marrubium nigrum. — 419. Matricaria vulgaris. — 420. Matricaria flore pleno albo. — 421. Melanthium Damascenum fl. simplici candido. — 422. Melanthium Damascenum fl. pleno cand. et coeruleo. — 423. Melilotus vulgaris fl. luteo. — 424. Melissa vulg. seu Citrago. — 425. Melissa Turcica fl. albo et coerulo. — 426. Mentha crispa. — 427. Mentha aqvatica. 428. Mentha hortensis. — 429. Mentha Saracenica. — 430. Mercurialis mas. et foemina. — 431. Meum. — 432. Millefolium purpur. et alb., maj. — 433. Millefolium majus latifolium. — 434. Moly fl. albo simplici. — 435. Morus fructu nigro. — 436. Morsus Diaboli. — 437. Myrtus tenuifol

Pagina 17.

N.

438. Narcissus albus maj. unifl. simpl. — 439. Narcissus albus maj. uniflorus et plenus. — 440. Narcissus albus maj. multiflorus et plenus. — 441. Narcissus multiflorus pluribus foliolis pleno calice flavo, odoris fragrantissimi. — 442. Narcissus Anglicus multiflorus, calice aureo coloris sulphurini. — 443. Narcissus Anglicus totus albus flore simplici, calice aureo, odoris grati. — 444. Narcissus Anglicus totus albus, et multiflorus odoris gratissimi. — 445. Narcissus Orientalis uniflorus et plenus coloris viridi, ab Italis Cracula appellatur — 446. Napellus. — 447. Nasturtium vulg. hortense. — 448. Nasturtium latifol. hortense. — 449. Nasturtium pratense, fl. albo. — 450. Nasturtium hyemale seu Barbarea min. — 451. Nasturtium Indicum. — 452. Nicotiana maj. latif. fl. rubente. — 453. Nicotiana min. fl. luteo, seu Hyoscyamus. — 454. Nummularia — 455. Nux juglans.

O.

456 Ocymastrum album. — 457. Ocymum maj. s. latifol. fl. albo. — 458. Ocymum medium vulgare fl. albo et purpu-

reo. — 459. Ocymum minus charyophyllatum fl. albo et purpureo.
Pagina 18.

460. Onopordum album (a) maj. et (b) min. — 461. Ononis non spinosa. — 462. Ophris Bifolia. — 463. Orchis spiralis maj. fl. albo. — 464. Orchis fucosa plurib.' foliis in caule. flore albo et purpureo. — 465. Orchis palmata pratensis maj. et min. — 466. Orchis palmata maxima odoris grati. — 467. Oreoselinum Diosc. — 468. Origanum vulgare. — 469. Ornithogalum album. — 470. Orobus Pannonicus Clusii. — 471. Ostrutium s. Imperatoria. — 472. Oxyacantha Galeni, s. Spina acida.

P.

473. Paeonia mas. latifol. flore purpureo. — 474. Paeonia mas flore rubente. — 475. Paeonia foemina fl. purpurascente. — 476. Panicum. — 477. Papaver Polyanthos, flore pleno, coloris albi, rubri, purpurei, violacei, coerulei, incarnati, miniati et c. — 478. Papaver erraticum fl. simpl. albo et miniato — 479. Papaver corniculatum fl. rubro. — 480. Paludapium. — 481. Panicum Indicum. — 482. Panicum sylvestre. — 483. Parietaria (a) major et (b) minor. — 484. Pentaphyllum tormentillae facie. — 485. Pentaphyllum majus flore albo. — 486. Pentaphyllum majus flore luteo.
Pagina 19.

487. Pentaphyllum repens vulgare. — 488. Pepones; diversae species. 489. Perfoliata vulg lutea. — 490. Perfol. maxima folio umbilicato. — 491. Persicaria s. Pulicaria flore albo et rubro. — 492. Persicaria maculosa. — 493. Persicaria humilis urens. — 494. Phalangium ramosum. — 495. Phalangium non ramosum. — 496. Phaseolus Indicus fl. miniato. — 497. Phaseolus Brasilianus fl. albo. — 498. Phaseolus semine albo, rubro, et vario. — 499. Pilosella maj. erecta fl. aureo pleno. — 500. Pilosella maj. erecta fl simplici aureo. — 501. Pilosella maj erecta fl. luteo. — 502. Pilosella min. repens flore luteo. — 503. Pimpinella saxifraga maj. — 504. Pimpinella domestica, seu minor odorata. — 505. Pisum (a) majus et (b) minus. — 506. Pisum proliferum. — 507. Pisum sylvestre. — 508. Pisum nigrum. — 509. Plantago vulg. latif. maj. et min. — 510. Plantago angustifolia. — 511. Plantago rosea spicata. — 512. Plantago lanceolata. — 513. Pneumonanthe fl. coeruleo. —

514. Polium montanum Diosc. — 515. Polium minus purpureum. — 516. Poliacantha Theoph. — 517. Polygala maj. coerulea.

Pagina 20.

518. Polygala maj. purpurea. — 519. Polygala minor repens. — 520. Polygonum maj. latifol. et angustifol. — 521. Polygonum minus montanum. — 522. Polygonum minus bacciferum. — 523. Polygonatum seu Sigillum Salamonis latifol. maj. et minus. — 524. Polygonatum angustifolium baccis rubris. — 525. Pomum amoris majus et minus fructu rubro. — 526. Pomum amoris fructu luteo. — 527. Poma praecocia. — 528. Poma Rhenana. — 529. Poma di Pisa et adhuc alia genera Pomorum. — 530. Portulaca. 531. Porrum junceum flore purpureo et albo. — 532. Potentilla seu Anserina. — 533. Primula veris vulg. — 534. Primula veris multiflora. — 535. Prunella vulg. min. fl. purpureo. — 536. Prunella vulg. maj. fl. purpureo. — 537. Prunella vulg. fl. coeruleo. — 538. Prunella vulg. fl. albo. — 539. Pruna Damascena. — 540. Pruna Ungarica. — 541. Pruna viridia. — 542. Pruna sine nucleo. — 543. Psyllium. — 544. Pulegium maj. rotundifol. 545. Pulsatilla flore coeruleo. — 546. Pulsatilla flore obsoleto. — 547. Pyra Regalia.

Pagina 21.

548. Pyra Muscatella. — 549. Pyra bona Christiana. — 550. Pyra S. Johannis. — 551. Pyra Sacharina. — 552. Pyra vinaria. — 553. Pyra sangvinaria. — 554. Pyrola sylvestris rotundif. fl. albo.

Q.

555. Qvadrifolium vulgare.

R.

556. Ranunculus pratensis. — 557. Ranunculus dulcis multiflorus et plenus. minor. — 558. Ranunculus Indicus maxim. fl. luteo. — 559. Ranunculus tuberosus s. proliferus, duplici florum ordine. — 560. Rapum longum. foem. — 561. Rapum rotundum maj. — 562. Raphanus maj. orbicularis, s. Raphanus rotundus domesticus. — 563. Raphanus domesticus longus min. — 564. Raphanus niger. — 565. Raphanus marinus, s. condimentarinus. — 566. Rhabarbarum Turcicum. — 567. Ribesium fructu albo et rubro. — 568. Rosa centifolia Hollan-

dica. — 569. Rosa provincial. coloris incarnati. — 570. Rosa rubra hortensis. — 571. Rosa hortensis alba officinarum. — 572. Rosa Hispanica fl. pleno. — 573. Rosa canina odorata.
Pagina 22.

574. Rosa Mascatella, fl. albo et pleno. — 575. Rosmarinus. — 576. Ruta hortensis. — 577. Ruta sylvestris. — 578. Ruta montana.

S.

579. Sabina mas. et foemina. — 580. Salvia latifolia fl. coeruleo. — 581. Salvia angustifolia. — 582. Salvia alba. — 583. Sambucus arbor, fructu nigro. — 584. Sanicula qvinqvefol. officinarum mas. — 585. Saponaria fl. simplici. — 586. Satureia hortensis. — 587. Satureia Romana. — 588. Saxifraga alba, radice tuberosa. — 589. Scabiosa Hispanica fl. albo, rubro, purpureo, luteo. — 590. Scabiosa vulgar. fl. albo coeruleo. — 591. Scabiosa vulgar. capitulo globoso albo et coeruleo. — 592. Scrophularia vulg. — 593. Sedum maj. seu Barba Jovis. — 594. Sedum maj. arborescens. — 595. Sedum minus vermicul. fl. luteo. — 596 Sesamum. — 597. Sesamoides Salmanticum. — 598. Senecio seu Senecium minus vulgare. — 599. Senecium minus montanum. — 600. Serratula tinctoria. — 601. Serpyllum fl. purpureo. — 602. Seseli officinarum.
Pagina 23.

603. Sideritis Heraclea Diosc. — 604. Siliqvastrum s. Piper Indicum rotundum, oblongum, cordatum. — 605. Sinapi apii folio. — 606. Sinapi rapi folio. — 607. Sinapi sylvestre. — 608. Sisarum seu Rapunculus hortens. — 609. Siser alter. Matthioli. — 610. Sium majus latifolium. — 611. Sium minus odoratum. — 612. Smilax laevis. — 613. Solanum, seu Solatrum vulgare baccis nigris. — 614. Soldanella s. Brassica marina. — 615. Sonchus asper caule viridi. — 616. Sonchus laevis. — 617. Sonchus Hieracites. — 618. Sophia Chirurgicorum. — 619. Sorbus sativa. — 620. Spartium Hispanicum, — 621. Spinachia vulg. — 622. Spinachia baccifera nobilis. — 623. Spondylium (a) majus et (b) minus. — 624. Stramonia s. Pomum spinosum fl. simpl. albo. — 625. Symphytum majus fl. purpureo. — 626. Symphytum majus radic. tuberosa. — 627. Syringa fl. albo simplici. — 628. Syringa Arabum fl. coeruleo.

T.

629. Tanacetum vulgare fl. luteo. — 630. Teda arbor. — 631. Teucrium vulgare (a) majus et (b) minus. — 632. Teucrium Pannonicum.

Pagina 24.

633. Thalictrum vulgare majus. — 634. Thalictrum minus vulgare. — 635. Thlaspi majus et (b) minus vulg. — 636. Thlaspi Creticum Lobelii, seu Flos s. Catharinae fl. phoenico et albo. — 637. Tilia mas. — 638. Tilia foemina. — 639. Thymus erectus. — 640. Tormentilla. — 641. Trachelium max. seu Viola Marina fl. albo et coeruleo. — 642. Trifol acetosum. — 643. Trifol pratense (a) album et (b) rubrum. — 644. Trifolium luteum vulgare. — 645. Trifolium corniculatum. — 646. Trifolium ar borescens. — 647. Trifolium siliqvosum (a) majus et (b) mi nus. — 648. Trifolium siliqvosum qvadratum. — 649. Tulipae variae, praecoces, serotinae ac dubiae; coloris simplicis aurei, lutei, sulphurini, carmensini, purpurei, rubri, atro — purpurei, incarnati, rosei, albi, et subcoerulei, et c. — 650. Tulipae praecoces, serotinae ac dubiae; coloris variegati, compositi ex rubro et albo, ex albo et luteo et purpureo; ex purpureo et albo: ex albo et flavo; ex flavo et rubro. ex rubro et viridi, ex viridi et flavo, ex albo et miniato, et variis aliis coloribus, qui mirifice sibi invicem permixti ludunt. Ubi in non nullis, *Pagina 25* nunc margines circum circa omnes; nunc saltem extrema folia; nunc dorsum, nunc interior carina, depicta apparent. In aliis oblongae striae, tanquam flammae; In aliis puncta; In aliis alia est picturae facies. — Ego certe magna cum admiratione vidi, qvod natura et interdum ars mire laudant in hoc genere floris. — 651. Tussilago alpina.

V.

652. Valeriana vera s. Phu magnum. — 653. Valeriana Graeca fl. coerulo. — 654. Valeriana Graeca fl. albo. — 655 Verbascum album maj. fl. luteo. — 656. Verbascum nigrum fl. luteo. — 657. Verbascum nigrum fl. ex luteo purpurascente. — 658. Verbascum majus ramosum. — 659. Verbena mas. flore coeruleo. — 660. Veronica minor. fl. coeruleo. — 661. Veronica erecta, trium cubitorum longitudine in altum crescens. — 662. Vicia. — 663. Victorialis mas. — 664. Viola hyemal. purpurea et alba fl. simpl. — 665. Viola Martia purpurea et alba

fl. simpl. — 666. Viola Martia purpurea fl. pleno. — 667. Viola Trinitatis seu flammea maj. lutea. — 668. Viola Trinitatis vulgaris minor fl. albo, fl. purpureo, fl. luteo.
Pagina 26.

669. Viola Trinitatis vulgaris minor fl. bicoloris, fl. tricoloris. — 670. Virga aurea officinarum. — 671. Viscaria seu Muscaria. — 672. Vitis viniferae, diversa genera. — 673. Ulmaria. — 674. Umbilicus Veneris. — 675. Unifolium. — 676. Volubilis nigra. — 677. Volubilis minor arvensis fl. albo et roseo. — 678. Urtica Romana fol. incisis. — 679. Urtica alba urens. — 680. Urtica nigra urens. — 681. Urtica mortua purpurea. — 682. Urtica mortua (a) fl. albo. — 683. Ustilago avenacea. — 684. Ustilago hordeacea. — 685. Uva crispa fructu albo.

Appendix plantarum

qvae ex Hungaria praeterito anno, ab hortulano in hunc hortum transplantatae sunt; qvia earum in Catalogo nondum mentio facta fuit, hic subjungere libuit.

686. Aconiti tres species. — 687. Alchimilla. — 688. Amomum.
Pagina 27.

689. Anchusa — 690. Anemone fl. coeruleo. — 691. Angelica sylvest. (a) major et (b) minor. C. Bauhini. — 692. Anthora s. Napellus Moysis Avicennae. — 693. Aristolochia longa fruticosa. — 694. Asarina.

695. Bardana coerulea. — 696. Balsamina major. — 697. Bismalva. — 698. Bistorta maj. — 699. Bryonia alba.

700. Campanula exotica. — 701. Caput monachi. — 702. Cataputia minor. — 703. Centaurium majus. — 704. Chamaedrys. — 705. Chamaepitys. — 706. Chrysanthemum montanum. — 707. Chamomilla Romana flore pleno. — 708. Crassula fabaria — 709. Cupressus arbor. — 710. Cyanus montanus.

711. Daucus officinarum s. vulg. — 712. Dictammus Creticus. — 713. Doronicum sylvestre.

714. Ellebor. albus. — 715. Ellebor. niger. fl. coeruleo.
Pagina 28.

716. Elleborine alba latifolia. — 717. Epatica nobilis fl. pleno. — 718. Eupatorium album.

719. Fabaria. — 720. Foeniculum montanum. — 721. Filipendula. — 722. Frumentum B. Mariae.

723. Gelseminum Hispanicum majus. — 724. Genciana (a) major et (b) minor.

725. Hedera terrestris maj. — 726. Horminum hortense odoriferum.

727. Impia Th. — 728. Juniperus baccifera.

729. Leontopodion. — 730. Lunaria batryitis.

731. Majorana montana. — 732. Martagon pyramidale. — 733. Martagon miniatum. — 734. Melissa Constantinopolitana. — 735. Meum.

736. Napellus maj. — 737. Nerion seu Oleander, fl. albo et rubro.

Pagina 29.

738. Ostrutium.

739 Parietaria latifolia. — 740. Paralitica. — 741. Pedicularis lutea. — 742. Pentaphyllon majus. — 743. Petroselinum montanum. — 744. Pes leonis. — 745. Polygalae species. — 746. Polytrichon. - 747. Primula veris fl. pleno. — 748. Ptarmicum.

749. Radix Rhodia. — 750. Rhabarbarum monachorum. — 751. Rhaponticum.

752. Salvia arborescens. — 753. Sanicula alpina. — 754. Saponaria rubra. — 755. Saponaria vera fl. albo. — 756. Saxifraga rotundifolia. — 757. Scabiosa caerulea capitata. — 758. Scolopendria. — 759. Scordium. — 760. Scorzonera. — 761. Sempervivum (a) majus et (b) minus. — 762. Seseli Aethiopicum. — 763. Soldanella montana. — 764. Spica Salmantica.

Pagina 30.

765. Tamariscus. — 766. Thalictrum majus. — 767. Testiculus vulpis.

768. Viola montana. — 769. Uva Judaea. — 770. Umbilicus Veneris. — 770. (bis) Unguis nobile flore coeruleo.

Pagina 31.

Catalogus
alter
Plantarum Horti Regii sub Arce Regia quibus instructus erat praeterito Anno M.DC.LI.

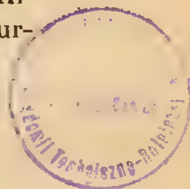
Hortulano ejusdem Horti
Jacobo Haick Moravo

A.

771. Abrotanum mas. — 772. Abrotanum foemina s. Cupressus hortulana. — 773. Absinthium vulg. majus. — 774. Absinthium vulgare minus. — 775. Absinthium album latifolium. — 776. Absinthium ponticum, seu nobile. — 777. Acanthium vulgare, fl. albo. — 778. Acanthium vulgare, fl. purpureo. — 779. Acanthium peregrinum fl. purpureo. 780. Aceta Hispanica maxima. — 781. Acetosa vulgaris. — 782. Acetosa Romana rotundifolia. — 783. Acetosa lanceolata. — 784. Acetosa minima pratensis. — 785. Aegilops graminea. — 786. Aethiopis. — 787. Ageratum, s. Eupatorium Mesue fl. luteo. — 788. Ageratum fl. albo. — 789. Agrimonia s. Eupatorium Graecorum. — 790. Agrifolium. — 791. Alopecuros Theoph.

Pagina 32.

792. Alcea vulgaris fl. carneo et albo. — 793. Alcea vesicaria, s. Veneta. — 794. Alcea peregrina fl. purpureo. — 705. Alkekengi s. Solanum vesicarium. — 796. Allaria. — 797. Allioporrum fl. purpureo. — 798. Allium sylvestre. — 799. Allium vulgare sativum. — 800. Aloe Americana. — 801. Alsine flore albo, major, minor, minima. — 802. Alsine palustris. — 803. Alsine fontana. — 804. Alsine chamaedryoides repens. — 805. Althaea arborescens flore albo. — 806. Althaea arborescens fl. pur-

pureo. — 807. Alysson Galeni fl. purpureo. — 808. Alysson majus arvense alb. et rub. — 809. Amaranthus purpureus maj. sem. rubro. — 810. Amaranthus purpureus cristatus. — 811. Amaranthus tricolor, s. Papagelli. — 812. Amara dulcis fl. violaceo. — 813. Ambrosia sativa. — 814. Ammi vulgare. — 815. Amygdalus. — 816. Anagallis mas. — 817. Anagallis foemina. — 818. Anagallis fl. caeruleo. — 819. Anagallis fl. phaeniceo — 820. Anagallis aqvatica s. Beccabunga. — 821. Anagallis maj. aqvatica, alias Berula aqvatica. — 822. Anemone.

Pagina 33.

823. Anethum hortense. — 824. Anethum sylvestre. — 825. Anisum. — 826. Antirrhinum majus fl. rubro. — 827. Antirrhinum maj. fl. albo. — 828. Antirrhinum maj. fl. variegato. — 829. Antirrhinum medium. — 830. Aparine. — 831. Apium hortense vulg. — 832. Apium hortense tenuifolium. — 833. Apium hortense maximum C. B. — 834. Apium palustre. — 835. Apium montanum. — 836. Apocynum Americanum. — 837. Aqvilegia s. Aqvilina fl. simpl. coloris caerulei, purpurei, atropurpurei, violacei, incarnati, rubri, albi. — 838. Aqvilegia flore variegato. — 839. Aqvilegia flore pleno, coloris albi, rosei, rubri, purpurei, atropurpurei, violacei. caerulei. — 840. Aqvilegia stellata. — 841. Aracus fl. caeruleo major. — 842. Aracus minor fl. caeruleo. — 843. Arbor Judae. — 844. Arbutus. — 845. Arisarum angustifolium. — 846. Armeria fl. rubro simplici. — 847. Armeria fl. albo simplici. — 848. Armeria fl. variegato. — 849. Armeria fl. pleno. — 850. Aristolochia longa fruticosa.

Pagina 34.

851. Aristolochia rotunda vera. — 852. Artemisia alba. — 853. Artemisia rubra. — 854. Artemisia tenuifolia. — 855. Arum majus longo folio non maculatum. — 856. Arum minus longo folio non maculatum. — 857. Asarum. — 858. Asclepias (a) flore nigro et (b) flore albo. — 859. Asparagus mas et foemina. — 860. Asphodelus luteus. — 861. Asphodelus albus. — 862. Asphodelus liliaceus coloris citrini, fragrantissimi odoris. — 863. Asphodelus liliaceus fl. obsoleto sine odore. — 864. Aster Atticus fl. luteo. — 865. Aster montanus fl. luteo. — 866. Astragalus Clusii. — 867. Atriplex sativa alba et rub. — 868. Atriplex sylvestris nigra et rubra. — 869. Avena nuda. — 870. Auricula ursi fl. dilute purpureo. — 871. Auricula ursi fl. luteo simplici. —

872. Auricula ursi fl. rubente simplici. — 873. Auricula muris s. Pilosella repens.

B.

874. Balsamina mas, s. Cucumerina. — 875. Balsamina s. Momordica foemina. — 876. Bellis minor fl. albo et rubro. — 877. Beta alba, rubra et nigra. — 878. Betonica fl. purpureo. — 879. Blattaria flore obsoleto.

Pagina 35.

880. Blattaria fl. albo. — 881. Blitum maximum caule rubente. — 882. Blitum minus vulgare. — 883. Bonus Henricus. — 884. Borrago fl. coeruleo. — 885. Botrys. — 886. Brassica Tophosa, seu variegata Hondii, in extremitatibus foliorum crispa, colore viridi. — 887. Brassica variegata Hondii, albis viridibusq. maculis inter sese mixtis. — 888. Brassica variegata Hondii, in extremitate foliorum crispa coloris viridis, in cavitate vero foliorum purpureis fimbriis. — 889. Brassica variegata Hondii tota coloris viridis, non ita crispa. — 890. Brassica vulgaris alba et rubra. — 891. Brassica capitata alba, rubra et viridis. — 892 Brassica vulg. crispa prolifera. — 893. Brassica prolifera florida, vulgo caulo fiori. — 894. Brassica Bononiensis. — 895. Brassica tribus capitibus in uno caule. — 896. Brassica Sabauda. — 897. Brassica Italica, Caulo rapi, vulgo caulorapum rotundum et longum. — 898. Bruscus. — 899. Bryonia alba. — 900. Buglossum fl. caeruleo. — 901. Buglossum fl. purpure. — 902. Buphthalmum (a) album et (b) luteum. — 903. Bursa pastoris (a) major et (b) minor.

Pagina 36.

904. Buxus arborescens. — 905. Buxus foliis rotundioribus.

C.

906. Calamintha montana odorata. — 907. Calamintha vulgaris. — 908. Calamintha ocymoides. — 909. Calendula fl. simplici, coloris aurei et lutei. — 910. Calendula maxima fl. pleno, coloris aurei et lutei. — 911. Calendula prolifera. — 912. Caltha palustris. — 913. Caltha flore pleno. — 914. Campanula lactescens flore caeruleo et albo. — 915. Campanula arvensis minima. — 916. Campanula exotica s. convulvul. minus caeruleus C. B. — 917. Campana Indica purpureo violacea. — 918. Cannabis fertilis s. mas. — 919. Cannabis sterilis, s. foemina. —

920. Capparis leguminosa. — 921. Caprifolium Italicum, s. Lilium inter spinas perfoliatum fl. albo. — 922. Caprifolium album non perfoliatum. — 923. Caprifolium Italicum fl. rubro. — 924. Cardiaca Matthioli. — 925. Carduus Benedictus. — 926. Carduus Mariae, sive lacteus fl. rubro. — 927. Carduus Mariae s. lacteus fl. luteo. — 928. Carduus fullonum, s. Dipsacus sativus. — 929. Carduus stellatus Theophrasti. — 930. Carduus sphaerocephalus Dod. — 931. Corduus lanceolatus.

Pagina 37.

932. Carduus arvensis. — 933. Carduus sylvestris capitulo maximo purpureo. — 934. Carthamum spinosum, s. Atractilis flore luteo. — 935, Caryophyllata montana maj. — 936. Caryophyllata sylvestris. — 937. Caryophyllata alpina. — 938. Caryophyllus Carthusianorum maj. fl. pleno, coloris purpurei. — 939. Caryophyllus minor Carthusianorum fl. simplici rubro. — 940. Caryophyllus plumarius, hortensis fl albo et rubro. — 941. Caryophyllus hortulanus multiplex, albus, rubeus, purpureus, sangvineus, incarnatus, variegatus et c. — 942. Caryophyllus pratensis, s. fl. cuculi Taber. — 943. Caryophylli maximi varia et diversa genera, qvae ab Hollandis appellantur der Admiral von Seeland, Marlion von Engeland, der witte Graffe, die Incarnatblum, die Braun und weisgesprengteo, die Leibfarb und weisgesprengte, die gesprengte Strigische, et c. — 944. Carum. — 945. Castanea major. — 945 bis Calafutia major seu Ricinus alias palma Christi. — 946 Centaurium minus fl. rubro. — 947. Centaurium majus fl. albo. — 948. Cepa vulgaris candida et rubra. — 949. Cepa Italica. — 950. Cerasus multiflora s. plena fl. roseo albo. — 951. Cerasus praecox fructu magno rubro.

Pagina 38.

952. Cerasus praecox fructu rubro min. — 953. Cerasus fructib. in uno petiolo multis. — 954. Cerasus Hispanica fructu nigro ventrem leniens. — 955. Cerasus Hispanica fructu diverso tempore maturescente. — 956. Cerasus vulg. fructu nigro, saporis dulcis. — 957. Cerasia racemosa fructu nigro magno. — 958. Cerasia acida. — 959. Cerefolium hortense. — 960. Cerinthe fl. luteo. — 961. Chamaemelum vulgare. — 962. Chamaemelum Romanum fl. simplic. — 963. Chamaemelum Romanum fl. pleno gratissimi odoris. — 964. Chamaemelum foetidum. —

965. Chelidonium (a) majus et (b) minus. — 966. Chondrilla vulg. lutea, s. Hieracium minus. — 967. Chrysanthemum peregrinum fol. dissectis fl. luteo. — 968. Chrysanthemum peregrinum fl. albo in medio luteo, fol. dissect. — 969. Cicer sativum, alb. rub. et nigrum. — 970. Cicer sylvestre foliis rotundis — 971. Cicercula. — 972. Cichorium hortense, officinarum. — 973. Cichorium sylvestre fl. caeruleo. — 974. Cicuta major. — 975. Cicutaria foetida. — 976. Citrullus s. anguria.

Pagina 39.

977. Clematis Daphnoides maj. flore purpureo. — 978. Clematis Daphnoides maj. flore atropurpureo. — 979. Clematis peregina fl. pleno atropurpureo. — 980. Chinopodium (a) majus et (b) minus. — 981. Cochlearia magna. — 982. Colchicum autumnale fl. pleno. — 983. Colutea vesicaria. — 984. Convoloulus marinus. — 985. Conyza major. — 986. Conyza vulg. foetida. — 987. Coriandrum. — 988. Corylus fructu albo et rubro. — 989. Corylus fructu rubro maximo, alias Avellana Byzantina. — 990. Corona Imperialis latifolia fl. luteo. — 991. Corona Imperialis angustifolia fl. rubente. — 992. Corona Imperialis fl. pleno. — 993. Coronopus, s. Cornu cervi repens. — 994. Cracca (a) major et (b) minor. — 995. Crocus vernus fl. albo. — 996. Crocus vernus fl. luteo. — 997. Crocus vernus fl. coeruleo. — 998. Cucumer sativus vulgar. — 999. Cucumis asininus. — 1000. Cucurbita lagenaria maj. et min. — 1001. Cucurbita nodosa. — 1002. Cucurbita vulgaris maj. et minor alba. — 1003. Cucurbita Turcica major. — 1004. Cucurbita longa, s. recurva. — 1005. Cucurbita parva formam et colorem Mali Aurantii habens. — 1006. Cyanus Turcisus purpureus. odor. Ambrette.

Pagina 40.

1007. Cyanus maj. latifolius et angustifolius. — 1008. Cyanus hortensis, fl. albo, carneo, purpureo et atropurpureo. — 1009. Cyclamen vernum. — 1010. Cyclamen aestivum. — 1011. Cyclamen Romanum hederae fol. — 1012. Cynoglossum vulgare. — 1013. Cypressus sterilis.

D.

1014. Daucus sativus. — 1015. Dens caninus. — 1016. Dens leonis. — 1017. Delphinium hortense fl. simplici, caeruleo, albo,

carneo, roseo, purpureo et subcoeruleo. — 1018. Delphinium elatius fl. coeruleo. — 1019. Delphinium fl. pleno albo, roseo, caeruleo, subcaeruleo, purpureo, violaceo, variegato et mixto. — 1020. Digitalis maj. fl. albo. — 1021. Digitalis fl. purpureo punctato. — 1022. Digitalis fl luteo. — 1023. Digitalis fl. ex albo-purpurascente. — 1024. Dulcamara s. Solanum lignosùm fl. violaceo.

E.

1025. Ebulus. — 1026. Echium vulg. fl. caeruleo. — 1027. Elaphoboscum s. Pastinaca (a) hortensis et (b) sylv. — 1028. Elleborine fl. luteo, vulgo Pseudohelleboris. — 1029. Elleborine recentiorum fl. luteo, alias Calceolus Marianus. — 1030. Elleborine vulg. fl. albo angustif. — 1031. Elleborine vulg. latifol. fl. albo.

Pagina 41.

1032. Elleborus niger fl. viridi. — 1033. Elleborus niger fl. rubente. — 1034. Elleborus niger Styriacus fl. albo. — 1035. Endivia maj. latifol. — 1036. Endivia maj. angustifol. — 1037. Eruca sativa latifolia fl. pallido. — 1038. Eruca sylvestr. tenuifol. fl. luteo. — 1039. Eryngium campestre fl. luteo. — 1040. Eryngium caeruleum campestre. — 1041. Esula minima. — 1042. Esula rotundifolia. — 1043. Eupatorium cannabinum, mas. — 1044. Euphrasia alba.

F.

1045. Fabae vulg. sativae varia genera. — 1046. Faba sylvestris. — 1047. Fabaria, s. Telephium vulg. — 1048. Ferula. — 1049. Ficus. — 1050. Ficus Indica minim fl. lut. amplo. — 1051. Filipendula tenuifolia. — 1052. Flos Africanus maj. fl. pleno coloris aurei et lutei. — 1053. Flos Africanus alter pleno flore. — 1054. Flos Africanus min. fl. pleno alias Caryophyllus Indicus. — 1055. Flos Africanus maj. fl. simplici, coloris aurei et coloris lutei. — 1056. Flos Solis, s. Corona Solis maj. sem. nigro. — 1057. Flos Solis minor glandulosus.

Pagina 42.

1058. Flos admirabilis, s. Viola Peruviana; diversae species. — 1059. Foeniculum vulgare. — 1060. Foeniculum dulce s. Romanum. — 1061. Foeniculum porcinum, s. Peucedanum. — 1062. Foenum Graecum. — 1063. Fragaria fl. pleno. — 1064. Fragaria fructu magno subalbo. — 1065. Fragaria sylvestris spi-

nosa. — 1066. Fraxinella fl. purpureo. — 1067. Fritillaria alba. ariis purpureis. — 1068. Frumentum Saracenium. — 1069. Frumentum Indicum nigrum, violaceum, aureum, luteum, rubrum, spadiceum, luteum et coeruleum, luteum et rubrum, aureum et album. — 1070. Fumaria vulgaris officinarum, s. tenuifolia. — 1071. Fumaria bulbosa, radice cava flor. albo et rubro. — 1072. Fumaria bulbosa radice non cava fl. purpureo.

G.

1073. Galega flore albo. — 1074. Galega flore purpureo. — 1075. Gallium palustre flore albo. — 1076. Galeopsis maxima Pannonica. — 1077. Genista maj. spinosa. — 1078. Geranium Batrachioides, maj. fl. coeruleo. — 1079. Geranium Rupertianum. — 1080. Gladiolus fl. purpureo. — 1081. Gladiolus fl. albo. — 1082. Glyzyrrhiza officinarum. — 1083. Gnaphalium montanum fl. purpureo.

Pagina 43.

1084. Gnaphalium montanum flore albo. — 1085. Gramen alopecuroides. — 1086. Gramen striatum Hispanicum. — 1087. Gramen tremulum. — 1088. Gramen phalaroides. — 1089. Gramen junceum. — 1090. Gramen Parnassi aliaeq; vulgares species graminis.

H.

1091. Halicacabus peregrinus. — 1092. Hedera terrestris. — 1093. Hedera arborea. — 1094. Hedysarum fl. luteo. — 1095. Hedysarum purpureum. — 1096. Hedysarum eqvinum, s. Dens eqvin. — 1097. Heliotropium. — 1098. Hepatica fl. simpl. caeruleo. albo et rubro. — 1099. Hepatica fl. pleno caeruleo. — 1100. Hepatica fl. rubro miniato. — 1101. Herba Doria. — 1102. Herba Paris. — 1103. Hieracium (a) majus et (b) minus Diosc. — 1104. Hieracium foliis cichoreaceis. — 1105. Hieracium Dentis leonis folio. — 1106. Hieracium latifolium, hirsutum. — 1107. Hippuris. — 1108. Horminum odoratum, s. Sclarea. — 1109. Horminum sylvestre. — 1110. Hyacinthus botryoides fl. viridi. — 1111. Hyacinthus botryoides (a) maj. et (b) min. fl. caeruleo. — 1112. Hyacinthus botryoides maj. fl. albo.

Pagina 44.

1113. Hyacinthus stellaris Germanicus fl. caeruleo. — 1114. Hyacinthus Indicus tuberosus. — 1115. Hyacinthus Serotinus

facie orientalis. — 1116. Hyacinthus Hispanicus fl. caeruleo instar campanul. — 1117. Hyacinthus orient. fl. caeruleo. — 1118. Hyacinthus albus tuberosus. — 1119. Hyacinthus stratius coloris flammei. — 1120. Hyoscyamus albus. — 1121. Hyoscyamus niger. — 1122. Hyoscyamus max. fl. luteo. — 1123. Hypericum vulgare (a) maj. et (b) min. — 1124. Hypoglossum Uvularia. — 1125. Hyssopus vulg. fl. caeruleo.

J.

1126. Jacea vulgaris capitulis nigricantibus. — 1127. Jacea maj. purpurea. — 1128. Jacea pratensis angustifolia. — 1129. Jacea montana. — 1130. Jacobaea vulg. s. Flos divi Jacobi. — 1131. Jasminum minus fl. albo. — 1132. Jasminum majus, s. Catalonicum flore albo. — 1133. Jasminum luteum inodorum. — 1134. Jasminum rubrum, foliis dissectis. — 1135. Iberis major s. Lepidium fl. albo. — 1136. Iberis minor Dioscoridis. — 1137. Impatiens herba Dod. s. Noli me tangere. — 1138. Iris Susiana. — 1139. Iris Florentina, fl. caeruleo. — 1140. Iris Persica. — 1141. Iris angustifol. maj. fl. ex albo caeruleo.

Pagina 45.

1142. Iris latifolia maj. fl. caeruleo. — 1143. Iris minor fl. violacei coloris. — 1144. Iris palustris lutea. — 1145. Iris bulbosa fl. albo. — 1146. Iris bulbosa fl. caeruleo. — 1147. Isatis. — 1148. Jucca nova gloriosa floruit praeterito anno, ex uno caule nonaginta novem fl. enati sunt.

K.

1149. Kali (a) majus et (b) minus.

L.

1150. Lactuca vulg. sativa. — 1151. Lactuca crispa. — 1152. Lactuca Italica laciniata. — 1153. Lactuca Romana. — 1154. Lactuca rubra capitata. — 1155. Lactuca capitata Romana. — 1156. Lactuca Gallica surrecta. — 1157. Lactuca ex Carinthia. — 1158. Lactuca Hispanica. — 1159. Lactuca sylvestris. — 1160. Lagopodium maj. luteum. — 1161. Lagopodium minus fl. obsoleto. — 1162. Lappa (a) major et b) minor. — 1163. Lapathum latifolium. — 1164. Lapathum acutum angustifol. — 1165. Lapathum sangvinarium. — 1166. Lathyrus peren-

nis latifol. — 1167. Lathyrus perennis angustifol. — 1168. Lavendula, spica alba. — 1169. Lavendula, spica caerulea. — 1170. Laurus.

Pagina 46.

1171. Lenticula aqvatica. — 1172. Leucoium marinum album, purpureum et luteum. — 1173. Leucoium arborescens incanum, fl. pleno coloris albi et purpurei. — 1174. Leucoium arborescens album, maculis sangvineis signatum, fl. pleno. — 1175. Leucoium arborescens luteum, fl. pleno. — 1176. Leucoium bulbosum trifoliatum calice albo. 1177. Lepidium Aeginetae. — 1178. Levisticum adulterinum. — 1179. Lilium album. — 1180. Lilium rubrum (a) majus et (b) minus — 1181. Lilium rubrum bulbulos gerens inter folia. — 1182. Lilium intortum, seu Cymbalum purpureum multiflorum, cum et sine maculis. — 1183. Lilium Cymbalum, s. Martagon album. — 1184. Lilium Cymbalum album et maculosum majus. — 1185. Lilium Cymbalum intus album foris rubeum maculosum. — 1186. Lilium intortum fl. carneo. — 1187. Lilium intortum fl. miniato. — 1188. Linaria fl. luteo. — 1189. Linaria tenuifolia fl. luteo. — 1190. Linum (a) sylv. et (b) sativ. — 1191. Lolium. — 1192. Lotus sylvestris fl. albo et luteo. — 1193. Lotus hortensis suaveolens flore purpureo. — 1194. Lotus qvadrifolia. — 1195. Lupinus min. fl. luteo et caeruleo. — 1196. Lupinus coronarius maj. fl. caeruleo, albo et luteo. — 1197. Lupulus sylvestris. — 1198. Lychnis coronaria fl. albo, luteo et purpureo. — 1199. Lychnis Chalcedonica fl. miniato simpl. et dupl.

Pagina 47.

1200. Lychnis Chalcedonica seu Flos Constantinopolitanus fl. albo simplici. — 1201. Lychnis sylvestris Clus. flore albo. — 1202. Lychnis sylv. s. Papaver spumeum Dodon. — 1203. Lysimachia lutea ramosa. — 1204. Lysimachia purpurea spicata. — 1205. Lysimachia siliqvosa maj. fl. purpureo. — 1209. Lysimachia siliqvosa min. purp.

M.

1207. Majorana sativa (a) latif. et (b) tenuif. — 1208. Majorana hyemalis. — 1209. Malva arborea flor. simpl. coloris albi, rubri, nigri, purpurei et incarnati. — 1210. Malva arborea rosea fl. pleno, coloris albi, incarnati, purpurei, atropurpurei, violacei,

carmesini et subcaerulei. — 1211. Malva arborea fl. simpl. coloris sulphurini, qvae postea per tempus exsiccata in viridissimum colorem mutatur. — 1212. Malva arborea peregrina, foliis sinuatis fl. simpl. coloris purpurei. — 1213. Malva sylvestris fl. albo. — 1214. Malva sylvestris minor pumila fl. caeruleo. — 1215. Malva Theophr. fl. luteo parvo. — 1216. Malva crispa. — 1217. Malus aurantia. — 1218. Malus citria. — 1219. Malus cydonia. — 1220. Malus Persica vulgaris. — 1221. Malus Persica fructu majori. — 1222. Malus Persica sangvinaria, intus succo rubro.

Pagina 48.

1223. Malus Persica, praecox. — 1224. Malus Persica fructu magno albescente, intus vero succo carneo. — 1225. Malus Persica cydonaria. — 1226. Malus Punica. — 1227. Malus Armeniaca (a) fructu majori et (b) minori. — 1228. Malus Armeniaca nucleo amygdaloso. — 1229. Malus Armeniaca Gallica. — 1230. Malus Armeniaca fl pleno. — 1231. Mala Borstorfiana. — 1232 Mala carbonaria rotunda et long. — 1233. Mala pulmentaria. — 1234. Mala praesiliana. — 1235. Mala orbiculata. — 1236. Mala oxymela, majora et min. — 1237. Mala nunqvam florescentia — 1238. Marrubium (a) album et (b) nigrum. — 1239. Matricaria vulgaris. — 1240. Matricaria flore pleno. — 1241. Medica Anglica. — 1242. Medica doliata min. — 1243. Melanthium Damascenum flor. simpl. candidum. — 1244. Melanthium Damascenum flor. pleno subcaeruleo. — 1245. Melilotus vulgaris. — 1246. Melilotus vera fl. luteo. — 1247. Melissa vulgaris, s. Citrago. — 1248. Melissa Turcica, fl. albo et caeruleo. — 1249. Mentha crispa. — 1250. Mentha aqvatica. — 1251. Mentha hortensis. — 1252. Mentha cattaria. — 1253. Mercurialis mas. et foemina.

Pagina 49.

1254. Milium solis. — 1255. Millefol. maj. albo et purpureo fl. 1256. Morsus diaboli. — 1257. Morus (a) nigra et (b) alba. — 1258. Morus nigra fructu majori. — 1259. Myrtus media.

N.

1260. Narcissus albus uniflorus maj. simplex. — 1261. Narcissus albus maj. fl. pleno. — 1262. Narcissus juncifolius luteus, calice rubro. — 1263. Pseudonarcis. fl. pleno, color. albi. —

1264. Pseudonarciss. fl. pleno, coloris lutei. — 1265. Napellus. — 1266. Napus sativa usualis. — 1267. Nasturtium vulg. hortense. — 1268. Nasturtium crispum. — 1269, Nasturtium pratense, s. Cardamine fl. albo. — 1270. Nasturtium hyemale, s. Barbarea major. — 1271. Nasturtium hyemale, s. Barbarea minor. — 1272. Nasturtium Indicum. — 1273. Nerion, s. Oleander fl. albo et rubro. — 1274. Nicotiana maj. latif. fl. rubente. — 1275. Nicotiana minor fl. luteo. — 1276. Nummularia. — 1277. Nux juglans vulg. et fructu maj.

O.

1278. Ocymastrum album. — 1279. Ocymum majus, latifolium fl. albo. — 1280. Ocymum medium vulgare fl. albo et purpureo. — 1281. Ocymum min. charyopyllatum. — 1282. Olea Bohemica. — 1283. Ononis non spinosa.
Pagina 50.
1284. Orchis spiralis maj. fl. albo — 1285. Orchis fucosa pluribus foliis in caule. — 1286. Orchis palmata pratensis (a) maj. et (b) min. — 1287. Orchis palmata floribus foliisqve maculatis. — 1288. Origanum vulgare. — 1289. Orobus sive Ervum fl. albo. — 1290. Orobus Pannonicus Clusii. — 1291. Ostrutium. — 1292. Oxyacantha Gal. a. Spina acida.

P.

1293. Poeonia. latifol. mas. fl. sangvineo. — 1294. Poeonia mas. fl. pleno albicante. — 1295 Poeonia foem. fl. rubro simplici. — 1296. Panicum. — 1297. Papaver Polyanthos fl. pleno variorum colorum. — 1298. Papaver erraticum fl. albo et miniato. — 1299. Papaver corniculatum fl. miniato. — 1300. Paludapium. — 1301. Panicum Indicum. — 1302. Panicum sylvestre. — 1303. Parietaria (a) maj. et (b) minor. — 1304. Pentaphyllum (a) majus flore luteo et (b) albo. — 1305. Pentaphyllum repens vulgare. — 1306. Pentaphyllum tormentillae facie. — 1307. Pepones Hungarici. — 1308. Pepones sacharini. — 1309. Pepones hyemales. — 1310. Pepones praecoces Patavini. — 1311. Pepones ex Gallia. — 1312. Pepones ex Dalmatia. — 1313. Perfolia vulg. lutea. — 1314. Perfoliata maxima folio umbilicato. Haec *Pagina 51.* crescit apud nos longitudine duorum cubitorum, foliis latitudine manus. — 1315. Persicaria fl. albo

et rubro. — 1316. Persicaria maculata. — 1317. Phalangium ramosum. — 1318. Phaseolus Indicus fl. miniato. — 1319. Phaseolus semine albo, rubro et vario. — 1320. Pilosella maj. erecta fl. aureo pleno. — 1321. Pilosella maj. erecta fl. luteo. — 1322. Pimpinella saxifraga maj. — 1323. Pimpinella domestica seu minor odorata. — 1324. Pisum (a) majus et (b) minus. — 1325. Pisum proliferum. — 1326. Pisum nigrum. — 1327. Pisum sylvestre. — 1328 Plantago vulg. latifolia (a) major et (b) minor. — 1329. Plantago lanceolata. — 1330. Plantago rosea, spicata. — 1331. Plantago rosea incana, fol. minoribus. — 1332. Platanus. — 1333. Pneumonanthe fl. caeruleo. — 1334. Polium montanum. — 1335. Polyacantha Theoph. — 1336. Polygala (a) maj. caerulea et (b) purpurea. — 1337. Polygala min. repens. — 1338. Polygonum maj. latifolium et angustifolium. — 1339. Polygonum minus montanum. — 1340. Polygonum minus bacciferum. — 1341. Polygonatum latifolium, s. Sigillum Salomonis. — 1342. Pomum amoris majus et minus fructu rubro. — 1343. Pomum amoris fructu luteo. — 1344. Poma Insana, s. Melantzana fructu atro-purpur.

Pagina 52.

1345. Portulaca. — 1346. Porrum junceum flor. albo et flor. purpureo. — 1347. Potentilla s. Anserina. — 1348. Primula veris fl. luteo simplici. — 1349. Primula veris fl. pleno. — 1350. Primula veris prolifera. — 1351. Prunella vulg. fl. purpureo. — 1352. Prunella flore caeruleo. — 1353. Prunus Myrabalanus. — 1354. Pruna Damascena, fructu majori et minori. — 1355. Pruna Iberica rubra. — 1356. Pruna Iberica coloris flavi. — 1357. Pruna Cerea rotunda et longa. — 1358. Pruna Ungarica nigra et rubra. — 1359. Pruna dactilea oblonga et rotund. — 1360. Pulegium maj. rotundo folio. — 1361. Pulegium Cervinum oblongo fol. — 1362. Pusatilla caerulea fl. obsoleto. — 1363. Pyra Regalia. — 1364. Pyra Muscatella, minora, majora et maxima. — 1365. Pyra sacharina. — 1366. Pyra mellea majora et minora. — 1367. Pyra cotonearia. — 1368. Pyra Margarethana. — 1369. Pyra hyemalia rotunda, coloris viridis. — 1370. Pyra hyemalia oblonga, majora et minora. — 1371. Pyra bona Christiana. — 1372. Pyra Bonnona. — 1373. Pyra dulcia Bitarna. — 1374. Pyra vinaria s. oxymela. — 1375. Pyra Parisiana. — 1376. Pyra, intus succo rubro sangvineo.

Pagina 53.

1377. Pyrola sylvestris rotundifolia flore albo. — 1378. Pyrola hortensis fl. purpureo simplici et pleno.

Q.

1379. Qvadrifolium vulgare.

R.

1380. Ranunculus pratensis. — 1381. Ranunculus dulcis multiflorus et plenus minor. — 1382. Ranunculus dulcis multiflorus et plenus major. — 1383. Ranunculus Indicus maximus, fl. luteo simpl. — 1384. Ranunculus nemorosus fl. simpl. — 1385. Rapum longum foemina. — 1386. Rapum rotundum mas. — 1387. Raphanus maj. orbicularis, s. Raphanus rotundus domesticus. — 1388. Raphanus domesticus longus maj. et minor. — 1389. Raphanus niger. — 1390. Raphanus Tyrolensis. — 1391. Raphanus Viennensis. — 1392. Raphanus Vitriarius. — 1393. Raphanus marinus, s. condimentarius. — 1394. Ribesium (a) fructu albo, rubro et (b) nigro. — 1395. Rosa centifolia Hollandica. — 1396. Rosa provincialis color. incarnati. — 1397. Rosa rubra hortensis officinarum. — 1398. Rosa alba hortensis officinarum. — 1399. Rosa variegata. — 1400. Rosa austriaca fl. phoeniceo. — 1401. Rosa sine spinis. — 1402. Rosa semper virens. — 1403. Rosa Hispanica fl. pleno. — 1404. Rosa alba Moscatella, odoris gratissimi. — 1405. Rosa lutea.

Pagina 54.

1406. Rosa sylvestris Cynosbatos. — 1407. Rosmarinus latif. ex Silesia. — 1408. Rosmarinus ex Gallia. — 1409. Ruscus. — 1410. Ruta hortensis.

S.

1411. Salvia (a) latifolia et (b) angustifolia. — 1412. Salvia alba. — 1413. Salicaria fl. phoeniceo. — 1414. Sambucus arbor vulg. — 1415. Sambucus foliis laciniatis. — 1416. Sambucus aqvatica rosea fl. simpl. — 1417. Sambucus aqvatica rosea fl. pleno. — 1418. Sanicula officinarum, s. Diapensia. — 1419. Saponaria fl. simpl. et fl. pleno. — 1420. Satureia hortensis vulg. — 1421. Satureia Romana. — 1422. Saxifraga alba radice tuberosa. — 1423. Scabiosa Hispanica fl. albo, rubro, caeruleo, purpureo et luteo. — 1424. Scabiosa Indica flore rubro, odoris am-

brati. — 1425. Scabiosa vulgaris capitulo globosa. — 1426. Scorpioides bupleurifolio. — 1427. Scrophluaria vulgaris odor. grav. — 1428. Securidaca (a) maj. et (b) min. — 1429. Sedum maj. s. Barba Jovis. — 1430. Sedum maj. arborescens. — 1431. Sedum minus; vermicularis fl. luteo. — 1432. Serpyllum fl. purpureo. — 1433. Seseli officinarum. — 1434. Siliqvastrum, seu Piper Indicum rotundum; oblongum et cordatum.

Pagina 55.

1435. Sinapi rapifolio. — 1436. Sinapi apiifolio. — 1437. Sinapi sylvestre. — 1438. Sisarum seu Rapunculus hortensis. — 1439. Siser alter. Matthioli. — 1440. Sium majus latifolium et angustifolium. — 1441. Sium minus. — 1442. Solanum, s. Solatrum. — 1443. Soldanella s. Brassica Marina. — 1444. Sonchus asper caule viridi. — 1445. Sonchus laevis. — 1446. Sonchus Hieracites (a) maj. et (b) min. — 1447. Sorbus sativa. — 1448. Spiha Christi. — 1449. Spinachia vulgaris. — 1450. Spinachia nobilis baccifera. — 1451. Spondylium (a) majus et (b) minus. — 1452. Stramonia s. Pomum spinosum fl. simpl. albo. — 1453. Sumach. — 1454 Symphytum majus fl. purpureo — 1455. Symphytum majus radice tuberosa. — 1456. Symphytum majus maculosum fl. rubro. — 1457. Syringa flore albo simplici. — 1458. Syringa Arabum fl. caeruleo.

T.

1459. Tanacetum vulgare fl. luteo. — 1460. Tanacetum crispum. — 1461. Teucrium pratense. — 1462 Thalictrum maj. vulgare. — 1463. Thalictrum minus, s Ruta sylv. — 1464. Thapsia barbata. — 1465. Thlaspi (a) majus et (b) minus vulgare.

Pagina 56.

1466. Thlaspi Creticum Lobelii, fl. albo et phoeniceo. — 1467. Thymus Creticus. — 1468. Tormentilla. — 1469. Trachelium max. s. Viola Mariana fl. albo et subcaeruleo. — 1470. Tragopogon fl. cineritio. — 1470. b. Trifolium acetosum. — 1471. Trifolium (a) album et (b) rubrum vulgare. — 1472. Trifolium luteum — 1473. Trifolium corniculatum. — 1474. Trifolium qvadratum. — 1475. Tulipa lutea oderata Bononiensi praecox. — 1476. Tulipae variae praecoces, serotinae ac dubiae pro diversorum colorum varietate.

V.

1477. Valeriana vera, s. Phu magnum. — 1478. Valeriana Graeca fl. albo et caeruleo. — 1479. Verbascum album mas. fl. luteo. — 1480. Verbascum nigrum fl. luteo. — 1481. Verbena (a) mas et (b) foemina. — 1482. Veronica minor fl. caeruleo. — 1483. Veronica erecta, qvae trium cubitorum in altum crescit. — 1484. Vicia. — 1485. Viola nocturna (qvia nocte sc.: odorem spirat) fl. obsoleto. — 1486. Viola hyemalis purpurea et alba. — 1487. Viola hyemalis fl. obsoleto. — 1488. Viola Martia purp. et alba simpl. — 1489. Viola Martia purpurea fl. pleno. — 1490. Viola Trinitatis s. flammea maj. lut. — 1491. Viola Trinitatis major purpurea. — 1492. Viola Trinitatis vulgaris minor, fl. albo luteo purpureo, bicoloris, tricoloris, et c.

Pagina 57

1493. Viola lunaria. — 1494. Virga aurea officinarum. — 1495. Vitis vinifera Hungarica fructu nigro et albo. — 1496. Vitis vinifera Muscatella fr. albo. — 1497. Vitis vinifera Austriaca, fructu albo Germ. der Raphel. — 1498. Vitis vinifera Austriaca, fr. nigro, Germ. der schwarze Zornichfahl. — 1499. Vitis nigra sylvestris. — 1500. Urtica alba urens. — 1501. Urtica nigra urens. — 1502. Urtica mortua purp. seu Lamium purpureum. — 1503. Urtica mortua, seu Lamium fl. (a) albo et (b) luteo. — 1504. Ustilago avenacea. — 1505. Ustilago hordeacea. — 1506. Uva crispa fructu albo. — 1507. Uva crispa fructu purpurascente.

Catalogus tertius

plantarum Indigenarum qvae in lòcis paludosis, pratensibus, arenosis et silvis, circa Varsaviam nascuntur.

A.

1. Abies alba. — 2. Abies rubra. — 3. Abrotanum campestre. 4. Absinthium vulgare majus, C. B. — 5. Absinthium vulgare humilius montanum, C. B. — 6 Absinthium album latifol. — 7. Acanthium vulgare fl. albo — 8. Acathium vulgare fl. purpureo. — 9. Acanthus minor Mat. — 10. Acer Germanicum. *Pagina 58.*

11. Acetosa vulgaris longifol. — 12. Acetosa lanceolata. — 13. Acetosa minima. — 14. Acetosella, s. Trifol. acetosum. — 15. Acorus verus, s. Calamus aromaticus offic. — 16. Acorus falsus, adulterinus. — 17. Adiantum aureum majus. — 18. Adiantum aureum minus. — 19. Adiantum nigrum. — 20. Adiantum album. — 21. Adonium rubrum, seu Flammula Theoph. — 22. Aegilops prima, Matt. s. Avena sterilis. — 23. Aegilops altera graminea. — 24. Aegilops Bromoides vulg. — 25. Aegilops Bromoides, Belgarum. — 26. Aegilops peregrina. — 27. Agrimonia, s. Eupatorium Graecorum. – 28. Alcea vulg. alba. — 29. Alliaria. — 30 Allium alpinum. — 31. Allium ursinum. — 32. Allium sylvestre tenuifol. — 33. Alnus communis. — 34. Alnus nigra s. Frangula. — 35. Alopecuros Theophrasti. — 36. Alsine sylvestris floribus albis, major, minor, minima. — 37. Alsine petraea minima. — 38. Alsine chamaedryoides. — 39. Alsine hederacea. — 40. Alsine laciniata. — 41. Alsine hirsuta. — 42. Alsine fontana.

Pagina 59.

43. Alsine palustris. — 44. Alsines Tabernaemont. — 45. Althaea vulg. s. Bismalva. — 46. Alyssum majus arvense rub. Tab. — 47. Alyssum arvense album Tab. — 48. Amara dulcis fl. albo. — 49. Amara dulcis fl. violaceo. — 50. Anagallis terrestris Phoenicea mas. — 51. Anagallis caerulea terrestris foemina. — 52. Anagallis terrestris fl. luteo. — 53. Anagallis terrestris fl albo. — 54. Anagallis aqvatica folio subrotundo. — 55. Anagallis aqvatica folio oblongo major et minor. — 56. Anagallis aqvatica major s Berula aqvatica. — 57. Anchusa vulgaris fl carneo. — 58. Anethum sylvestre. — 59 Androsaemum. — 60. Angelica sylvestris major. — 61 Angelica sylvestris min. montana. — 62. Antirrhinum minimum. — 63. Aparine major. Plinii. — 64. Apium palustre, s. Eleoselinum. — 65. Aqvilegiae diversae species. — 66. Aracus major fl. caeruleo. — 67 Aracus minor fl. rubro. — 68 Argemone; s. Argemonium min — 69 Argemonium alterum, capitulo longiore. — 70. Aria Theophrasti. — 71. Arisarum angustifolium. — 72. Aristolochia rotunda. — 73. Artemisia vulgaris alba. — 74. Artemisia vulgaris rubra.

Pagina 60.

75. Artemisia tenuifolia. — 76. Arundo palustris. — 77. Asarum. — 78. Asclepias s vincetoxicum fl. albo. — 79. Asclepias s. vincetoxicum fl. nigro. — 80. Asphodelus palustris. — 81. Aster Atticus fl. caeruleo. — 82. Aster Atticus fl. luteo. — 83. Aster montanus luteus. — 84. Astragalus Clusii. — 85. Atriplex baccifera sylvest. — 86. Atriplex sylvest. fol. viride-nigris. — 87. Atriplex rubra sylvestris — 88. Auricula muris seu Pilosella repens hirsuta. — 89. Auricula muris repens non hirsuta.

B.

90. Balsamina, s. Momordica cucumerina mas. fl. luteo. — 91. Balsamina s. Momordica foem. fl. purpurascente. — 92. Barba Jovis. — 93. Barbula Hirci, s. Tagopog. luteum (a) maj. et (b) min. — 94. Bardana, s. Lappa major. — 95. Bardana s. Lappa minor. — 96. Bardana capitulo reticulato. — 97. Betonica maj. et min. fl. purpur. — 98. Betonica alba. — 99. Betonica aqvatica, Tab. — 100. Betula. — 101. Bistorta radice intorta, major

et minor. — 102. Bistorta Alpina, maxima. — 103. Bistorta Alpina, media. — 104. Bistorta Alpina Pliniana.

Pagina 61.

. 105. Blattaria flore albo. — 106. Blattaria, fl. obsoleto. — 107. Bonus Henricus. — 108. Borrago sylvest. Echioides. — 109. Botrys. — 110. Bryonia alba, s. vitis alba. — 111. Bryonia nigra s. vitis nigra. — 112. Buglossum sylvestre majus fl. caeruleo. - 113. Buglossum sylvestre majus flore purpureo. — 114. Buglossum sylvestre majus fl. violaceo. — 115. Buglossum sylv. min. fl. caeruleo et purpureo. — 116. Buphthalmum Dioscoridis. — 117. Buphthalmum verum Tabern. — 118. Bupleurum latifol. — 119. Bupleurum angustifolium. — 120. Bursa pastoris foliis sinuatis (a) major et (b) minor. — 121. Bursa pastoris foliis integris, loculis oblongis major et min. — 122. Buxus vulgaris.

C.

123. Calamintha montana vulg. — 124. Calamintha montana magniflor. — 125. Calamintha montana minor. — 126. Calamintha ocymoides. — 127. Calamintha arvensis. — 128. Calamintha aqvatica. — 129 Caltha palustris fl simpl. — 130. Caltha pratensis fl. pleno. — 131. Campanula lactaria fl caeruleo. — 132. Campanula arvensis minima. — 133. Cardamine fl. albis. — 134. Cardiaca Matthioli. — 135. Carduus arvensis.

Pagina 62.

136. Carduus lanceolatus. — 137. Carduus sylv. capitulo maximo. — 138. Carduus folio serrato. — 139 Carduus sphaerocephalus Dod. - 140. Caryophyllata vulgaris Matth. — 141. Caryophyllata montana maj. — 142. Caryophyllata sylvatica, Tab. — 143. Caryophyllata alpina Tab. — 144. Caryophyllus pratensis, s. Flos cuculi, Tab. — 145. Caryophyllus sylv. plumarius fl. rubro et albo, — 146. Caryophyllus Carthusianorum. — 147. Carum. — 148. Centaurium alpinum, fl. luteo, fol. dissectis. — 149 Centaurium minus fl. albo. — 150. Centaurium minus fl. rubro. — 151. Cerefolium. — 152. Chamaeirea. — 153. Chamaemelum sylvest. s. Cotyla foetida. — 154. Chamaemelum sylvestre non foetidum. — 155. Chamaemelum vulgare odoraratum fl. simpl. — 156. Chelidonium minus. — 157. Chenopodium Tab. (a) maj. et (b) min. — 158. Chondrilla caerulea. — 159. Chondrilla alba. — 160. Chondrilla Juncea arvensis. —

161. Chondrilla lutea s. Hieracium minus. — 162 Chrysanthemum vulgare fol integris. — 163. Chrysanthemum vulgare fol. dissectis. — 164. Cicer sylvestre fol. rotundioribus. — 165. Cicercula sylv. angustifolia. – 166. Cichorium sylv. fl. caeruleo. — 167. Cichorium sylvest. fl albo.

Pagina 63

168. Cicuta sylvestris praecox (a) major et (b) minor. — 169. Cicutaria foetida. — 170. Cicutaria palustris — 171. Cistus folio Halimu Tab. — 172. Cistus humilis angustifolia. — 173. Cistus humilis serpyllifolia — 174. Clinopodium majus. – 175. Clinopodium minus — 176. Consolida regalis, s. Delphinium arvense, fl. albo. — 177. Consolida regalis, arvensis, fl. caeruleo. — 178. Conyza maj fl. luteo. · 179. Conyza mas, fructu rubro. — 180. Cornus mas. — 181. Cornus foemina — 182. Coronopus sylvestris. — 183. Coronopus repens. — 184. Corylus fructu albo. — 185. Corylus fructu rubro. — 186. Cuminum pratense. — 187. Cuminum sylvestre corniculatum. — 188. Cuscuta major. — 189. Cyanus arvensis angustifolius fl caeruleo – 190. Cyanus arvensis angustifolius, fl albo. — 191. Cyanus arvensis latifolius fl. caeruleo. — 192. Cyanus sylvaticus. — 193. Cyanus montanus. — 194. Cynoglossum fl. purpureo -- 195. Cytisus angustifolius. — 196. Cytisus latifolius.

D.

197. Damasonium Diosc. s. Alysma. — 198. Daphnoides fl. purpureo.

Pagina 64.

199 Daucus sylvestris. — 200. Dentis leonis 2 genera. — 201. Dentaria Matthioli. — 202. Digitalis maj. fl albo. – 203. Digitalis fl. luteo. — 204 Digitalis fl purpureo. — 205. Digitalis fl. rubente punctulis nigris. — 206. Dipsacus sylv. major et minor. — 207. Dracuntium palustre.

E.

208. Ebulus. — 209. Echium campestre maj. fl. caerul. — 210. Echium sylvestre min. fl. caeruleo. — 211. Elaphoboscum s. Pastinaca sylv. — 212. Elleborine fl. albo latifolia. – 213. Elleborine fl. albo angustifolio. — 214. Enula campana s. Helenium. — 215. Eqvisetum nudum (a) majus et (b) min. — 216. Eqvisetum

pratense (a) maj. et (b) min. — 217. Eqvisetum album pratense. — 218. Eqvisetum palustre majus et min. — 219. Eqvisetum sylvaticum. majus, minus et minimum. — 220. Erica scoparia. — 221. Erica florida. — 222. Eruca Hispan. alias Reseda Plinii. — 223. Eruca palustris major. — 224. Eruca palustris minor. — 225. Eruca sylvestris. — 226. Eryngium caeruleum campestre. — 227. Eryngium alpinum, s pumilum caeruleum — 228. Erysimum 1 Taberm. — 229. Erysimum 2. Tabermontani.

Pagina 65.

230. Esula latifolia, s Tithymalus amygdaloides latif. — 231. Esula angustifolia, s Tithymalus amygdaloides angustifolius. — 232. Esula cyparissina (a) major et (b) min. — 233. Esula helioscopia. — 234. Esula myrsinites. — 235. Esula rotundifolia, s. Peplus — 236. Evonymus. — 237. Eupatorium cannabinum mas, s Herba Kunigundis maj. — 238. Eupatorium aqvaticum foem. fl. aureo. — 239. Euphrasia alba Tabern — 240. Euphrasia rubra Tabern.

F.

241. Faba sylvestris. — 242. Fabaria, s. Telephium vulgare fl. albo. — 243 Fagus fol glabro et crispo — 244. Filipendula vulgaris, s. Oenanthe Diosc — 245. Filipendula tenuifolia Tab. — 246. Filipendula supina. Tab. — 247 Filipendula montana. Tab. — 248. Filix mas. — 249. Filix foemina. — 250. Filix Overcina, s. Dryopteris nigra. — 251. Filicula fontana. — 252. Filicula petraea — 253. Flammula Jovis. — 254 Faeniculum aqvaticum rotundum. — 255. Faeniculum fl. luteo galericulato. — 256. Faeniculum sylvestre, s. Hippomarathrum Tab. — 257. Fragaria fructu albo. — 258. Fragaria fructu rubro.

Pagina 66.

259. Fumaria vulgaris tennifolia. — 260. Fumaria vulgaris latifolia. — 261. Fumaria bulbosa, s. Aristolochia rotunda sylv. — 262. Fumaria bulbosa minima. — 263. Fungorum diversae species.

G.

264. Galeopsis maxima Pannonica. — 265. Gallium palustre vulg. flore luteo. — 266. Gallium palustre vulg. minus flore albo. — 267. Genista vulgaris. — 268. Genistella spinosa. — 269. Gentianella verna, fl. caeruleo. — 270. Geranium Batrachoides maj. fl. caeruleo. — 271. Geranium Batrachoides minus

fl. purpureo. — 272. Geranium Batrachoides minus maculatum. — 273. Geranium columbinum. — 274. Geranium Rupertianum. — 275. Geranium tuberosum. — 276. Geranium montanum. — 277. Geranium myrrhinum. — 278. Geranium sangvinarium. — 279. Geranium arvense minus fl rubente. — 280. Geranium cicutarium. — 281. Gladiolus fl. purpureo. — 282. Gnaphalium montanum album. — 283. Gnaphalium montanum purpureum. — 284. Gnaphalium montanum suave rubens. — 285. Gnaphalium vulgare fl. obsoleto. — 286. Gramen cyperinum spica multip. — 287. Gramen cyperoides, 1 et 2 Tabern. — 288. Gramen cyperoides hirsutum. — 289. Gramen bufonarium. *Pagina 67.*

290. Gramen caninum. — 291. Gramen avenaceum paniculatum (a) maj. et (b) min. – 292. Gramen Alopecurinum maj. min. et minimum. — 293. Gramen nodosum. — 294. Gramen arundinaceum. — 295. Gramen tomentarium vulgo Linagrostis. — 296. Gramen floridum. — 297. Gramen miliaceum. — 298. Gramen sorghinum. — 299. Gramen leporinum. 300. Gramen paniceum simplici spica. — 301. Gramen paniceum spicis nigris. – 302. Gramen Junceum vermiculatum. — 303. Gramen Junceum maritinum. — 304. Gramen Junceum sylvaticum vulg. — 305. Gramen Junceum aqvaticum. — 306. Gramen sparteum spicatum. – 307. Gramen sylvaticum montanum spicatum. — 308. Gramen Parnassi. — 309. Gramen aqvaticum vulgare. — 310. Gramen aqvaticum geniculatum. — 311. Gramen aqvaticum spicatum. – 312. Gramen fluviatile Typhinum. — 313. Gratiola.

H.

314. Hedera terrestris major et minor vulgaris. — 315. Hedera terrestris montana. — 316. Hedera arborea minor et major sterilis. — 317. Hedysarum purpureum. — 318. Hedysarum minus album. — 319. Helianthemum Germanicum fl. luteo. — 320. Hepatica fl. simplici caerul. et albo.
Pagina 68. Hepatica hirsuta fl. simplici caerul. et albo. — 321. Herba Paris, s. Uva Paris. — 322. Hieracium maj. Diosc. — 323. Hieracium minus Diosc. — 324. Hieracium mininum angustifol. — 325. Hieracium intybeaceum, Dentis leonis folio. — 326. Hieracium latifolium montanum. — 327. Hieracium latif. hirsutum, Bauh. — 328. Hieracium angustif., montanum. —

329. Hieracium intybeaceum asperum, Tab. — 330. Hippuris. — 331. Hippolapathum sativum. — 332. Hordeum (a) aestivum et (b) hyemale. — 333. Hordeum nudum. — 334. Hordeum murinum. — 335. Horminum sylvestre. — 336. Hyoscyamus niger. — 337. Hyoscyamus albus major et min. — 338. Hyoscyamus fl. luteo. — 339. Hypericum vulgare maj. et min. — 340. Hypoglosson. — 341. Hyssopus sylvestris.

J.

342. Jacea nigra pratensis latifolia — 343. Jacea nigra pratensis angustifolia. — 344. Jacea montana. — 345. Jacea capitulis aculeatis. — 346. Jacea maj purp. echinato capite. — 347. Jacobaea vulg. s. Flos Divi Jacobi. — 348. Iberis major Diosc. — 349 Iberis minor, s. Cardamine. — 350. Iris sylvest. angustifol. fl. caeruleo.

Pagina 69.

351. Iris palustris flore luteo. — 352. Isatis sylvestris. — 353. Juniperus mas. et foemina

K.

354. Knawel Dod. Polygoni species.

L.

355. Lactuca sylvestris — 356. Lagopodium majus album. — 357. Lagopodium majus luteum. — 358. Lagopodium minus fl. luteo. — 359. Lagopodium minus fl. obsoleto. — 360. Lapathum angustifolium. — Lapathum latifolium. — 361. Lapathum acutum. — 362. Lenticula palustris. — 363. Lenticula terrestris major et min. — 364 Levisticum vulgare. — 365. Ligistrum vulgare. — 366. Lilium convallium fl. albo — 367. Lilium intortum, s. Martagon album. — 368. Lilium intortum, s. Martagon purp. — 369. Lilium intortum maculatum. — 370. Linagrostis. — 371. Linaria s. Herba urinalis tenuifolia fl. luteo. — 372. Linaria latifolia fl. luteo. — 373. Linum sylv tenuif. flore pallido. — 374. Linum sylvestre flore albo. — 375. Linum sylvestre rad. perenni, flore caeruleo. — 376. Lithospermum sylvestre. — 377. Lolium. — 378. Lotus sylvestris fl. albo.

Pagina 70

379. Lotus sylvestris fl. luteo. — 380. Lotus qvadrifolia. —

381. Lunaria. — 382. Lupulus. — 383. Lychnis sylv. Clus. flore albo. — 384. Lychnis sylv. Clus. flore rubro. — 385. Lychnis pratensis s. flos cuculi min. — 386. Lychnis arvensis fl. purpureo. — 387. Lychnis sylvestris fl. purpureo. — 388. Lychnis sylvestris s. Papaver spumeum Lob. — 389. Lychnis sylvestris ocymoides flore rubro et albo. — 390. Lysimachia lutea maj. — 391. Lysimachia purpurea spicata. — 392. Lysimachia siliqvosa maj. fl. purp. — 393. Lysimachia siliqvosa major flore violaceo. — 394. Lysimachia siliqvosa minor, flore purpureo. — 395. Lysimachia siliqvosa minima.

M.

396. Malva sylvestris major flore albo et caeruleo. — 397. Malva sylvestris minor pumila fl. caeruleo. — 398. Malva sylvestris folio sinuato flore albo. — 399. Marrubium album. — 400. Marrubium nigrum. — 401. Marrubium aqvaticum — 402. Matricaria vulgaris fl. simplici. — 403. Matricaria vulgaris fl. pleno. — 404. Melampyrum. — 405. Mentha acuta angustifolia. — 406. Mentha crispa. — 407. Mentha Saracenica. — 408. Mentha aqvatica s. Sisymbrium. — 409. Mentha felina s. Cattaria. — *Pagina 71.*

410. Menthastrum. — 411. Mercurialis sylv. mas et foemina. — 412. Meum. — 413. Milium sylvaticum. — 414. Millefolium album et purp. maj. — 415. Millefolium majus latifolium. — 416. Millefolium minus. — 417. Millefolium palustre. — 418. Morsus Diaboli. — 419. Muscus terrestris erectus. — 420. Muscus terrestris montanus. — 421. Muscus terrestris corniculatus. — 422. Muscus terrestris repens, vulgo Lycopodium. — 423. Muscus saxatilis. — 424. Muscus cranio humano adnascens. — 425. Muscus arboreus vulg. s. Lichen arboreum. — 426. Muscus arboreus cappillaceus. — 427. Muscus arboreus foeniculeus. — 428. Muscus arboreus ramosus. — 429. Muscus arboreus crustaceus — 430. Myagrum. — 431. Myrtillus fructu nigro et albo.

N

432. Narcissus sylvestris min. — 433. Nasturtium aqvaticum s. Sysimbrium aqvat. — 434. Nasturtium sylvestre minus. — 435. Noli me tangere. — 436. Nummularia — 437. Nymphaea alba maj. plena. — 438. Nymphaea alba minor simpl. — 439.

Nymphaea alba minima s. Morsus ranae. — 440. Nymphaea lutea major. — 441. Nymphaea lutea minor.

O.

442. Ocymastrum s. Ocymoides alb. et rubrum. — 443. Onobrychis Clusii. — 444. Ononis non spinosa fl. purpur. — 445. Ononis non spinosa fl. luteo. — 446. Onopordum album (a) majus et (b) min. — 447. Ophioglossum. — 448. Ophris bifolia. — 449. Ophris trifolia. — 450. Orchis spiralis maj. fl. albo. — 451. Orchis apicularis. — 452. Orchis muscaria colore turpi purpureo. — 453. Orchis vesparia foliis maculosis fl. albescente. — 454. Orchis vesparia foliis non maculosis fl. rubro. — 455. Orchis fucosa pluribus foliis in caule. — 456. Orchis palmata pratensis major et minor. — 457. Orchis moriotribus testiculis. — 458. Orchis palmata fol. et floribus maculatis. — 459. Orchis hircina foetidissima flore turpi-purpureo. — 460. Oreoselinum Diosc. — 461. Origanum vulgare.

P.

462. Panicum. — 463. Papaver erraticum maj. flor. rub. et albo. — 464. Papaver erraticum minus flore rubro et albo. — 465. Papaver corniculatum. — 466. Parietaria major et minor. — 467. Pedicularis s. Staphisagria fl. atro-purpureo. — 468. Pedicularis fl. luteo. — 469. Pentaphyllum majus fl. luteo.
Pagina 73.

470. Pentaphyllum majus fl. albo. — 471. Pentaphyllum majus petracum fl. luteo. — 472. Pentaphyllum minus petracum fl. luteo. — 473. Pentaphyllum rubrum palustre. — 474. Pentaphyllum tormentillae facie. — 475. Perfoliata Theoph. — 476. Persicaria fl. rubro. — 477. Persicaria fl. albo. — 478. Persicaria maculosa. — 479. Persicaria humilis urens. Hydropiper. — 480. Petroselinum montanum. — 481. Peucedanum. — 482. Phalangium album ramosum. — 483. Phalangium album non ramosum. — 484. Pilosella erecta maj. fl. luteo. — 485. Pimpinella sangvisorba major, fol, oblongis. — 486. Pimpinella sangvisorba f. rotundioribus. — 487. Pimpinella sangvisorba minor. — 488, Pisum sylvestre majus. — 489. Pisum sylvestre minus. — 490. Pisum nigrum. — 491. Pisum proliferum. — 492. Plantago latifol. (a) maj. et (b) minor. — 493. Plantago

angustifol (a) maj. et (b) min. — 494. Plantago lanceolata. — 495. Plantago aqvatica maj. latifolia. — 496. Plantago aqvatica min. angustifolia. 497. Pneumonanthe fl. caeruleo. — 498. Polygala major caerulea. — 499. Polygala major purpurea. — 500. Polygala minor alba.

Pagina 74.

501. Polygala minor repens. — 502. Polyancantha. — 503. Polygonatum latifolium majus et minus. — 504. Polygonatum latif. ramosum. — 505. Polygonatum angustifolium. — 506. Polygonum minus Polycarpum. — 507. Polygonum minus bacciferum. Crescit apud nos in magna copia, et maxime in Russia et Ukraina, ubi a plebe in maxima copia collecta, Turcis venditur, inqve alias regiones transfertur, ubi postmodum, sericum, lanam et crines eqvorum decolorant. Recordor hic Warsaviae fuisse Patrem e S. Jesu, qvi confectionem Alkermes ex inde praeparaverit. Baccae istius herbę tempestive sunt colligendae, qvando nondum sunt maturae; alias ex inde fiunt vermiculi, qvi postea avolant, et vesiculam relinqvunt, qvi et defecerunt colorem instar Cocci infectorii Gallici vel Hispanici. — 508. Polypodium. — 509. Polium sylvestre. — 510. Populus alba. — 511. Populus nigra. — 512. Primula veris fl. luteo simplici. — 513. Primula veris multiflor. virescens. — 514. Primula alpina angustifolia. — 515. Prunella vulgaris minor flore purpureo. — 516. Prunella vulgaris major fl. purpureo, alias Symphytum minus purpureum. — 517. Prunella officinarum fl. albo et caeruleo. — 518. Prunus sylvestris.

Pagina 75.

519. Psyllium vulgare. — 520. Pulmonaria angustifolia. — 521. Pulmonaria latifolia. — 522. Pulmonaria arborea s. Muscus Pulmonarius. — 523. Pulsatilla caerulea maj. et min. — 524. Pulsatilla fl. obsoleto. — 525. Pulsatilla fl. luteo, s. Anemone sylvest. lutea. — 526. Pulsatilla fl. albo. — 527. Pyrola rotundifolia fl. albo. — 529. Pyrola folio angustiori fl. albo.

Q.

529. Qvercus.

R.

530. Ranunculus pratensis major. — 531. Ranunculus pratensis minor. — 532. Ranunculus sylvaticus. — 533. Ranunculus

aqvaticus. — 534. Ranunculus minor rotundus seu bulbosus. — 535. Ranuncullus nemorosus albus. — 536. Ranunculus nemorosus angustifolius fl. luteo. — 537. Ranunculus alpinus luteus. — 538. Ranunculus arvensis latifolius. — 539. Ranunculus angustifolius. — 540. Ranunculus Illyricus. — 541. Ranunculus gramineus. — 542. Ranunculus dulcis (a) maj. et (b) minor, pratensis. — 543. Raphanus marinus. — 544. Reseda tenuifolia. — 545. Rhamnus Germanicus. — 546. Rhus vulg. folio ulmi. — 547. Robur Clusii. — 548. Rosa sylvestris fl. albo et rubro.

Pagina 76.

549. Rosa sylv. fl. incarnato, odorata — 550. Ros solis s. Rorella. — 551. Rosmarinus sylvestris inodorus. — 552. Rubia tinctoria sylvestris. — 553. Rubus vulgaris fructu nigro. — 554. Rubus Idaeus fructu rubro. — 556. Rubus hircinus. — 557. Ruta sylvestris major et minor. — 558. Ruta montana. — 559. Ruta muraria. — 560. Ruta pratensis (a) maj. et (b) min.

S.

561. Sagitta s. Sagittalis maj. — 562. Sagittalis minor. — 563. Sagittalis angustifolia. — 564. Salix major latifolia. — 565. Salix minor acuta nobilis. — 566. Salix pumila. — 567. Salix sylvestris. — 568. Salvia sylvestris. — 569. Sambucus arbor vulgaris. — 570. Sambucus fol. laciniatis. — 571. Sambucus cervina. — 572. Sambucus aqvatica s Rosea flore albo simplici. — 573. Sanicula qvinqvefol. officinarum. — 574. Sanicula dentaria, s. Symphytum dentarium. — 575. Saponaria fl. simplici albo. — 576. Saxifraga alba radice tuberosa. — 577. Scabiosa vulgaris maj. flore luteo et caeruleo. — 578. Scabiosa vulgar. major, foliis dissectis. — 579. Scabiosa vulgaris minor. — 580. Scabiosa capitulo globoso.

Pagina 77.

581. Scandix Diosc. maj. — 582. Scordium minus. — 583. Scorzonera angustifolia — 584, Scrophularia major. — 585. Scrophularia minor. foemina. — 586. Secale Hybernum et Vernum. — 587. Sedum maj. s. Barba Jovis. — 588. Sedum maj. arborescens. — 589. Sedum minus vermicularis. — 590. Sedum (vermicularis) minimum. — 591. Senecio minor vulgaris. — 592. Senecio minor montana. — 593. Serpyllum maj. flore purpureo. — 594. Serpyllum maj. fl. albo. — 595. Serpyllum minus

fl. purpureo. — 596. Serpyllum minus fl. albo. — 597. Serpyl lum citratum. — 598. Serratula tinctoria. — 599. Sesamoides Salmanticum. — 600. Sesamum. — 601. Seseli officinarum. — 602. Seseli palustre lactescens. — 603. Seseli pratense. — 604. Sideritis Heraclea Diosc. — 605. Sideritis altera Diosc. — 606. Sideritis 4. Matthioli. — 607. Sinapi sylvestre. — 608. Sium majus latifoliam. — 609. Sium minus odoratum. — 610. Smilax laevis. — 611. Solanum s. Solatrum hortense fructu nigro. — 612. Sonchus asper.

Pagina 78.

613. Sonchus laevis angustifol. — 614. Sonchus laevis latifolius s. esculentus Diosc. — 615. Sonchus arborescens s. altissimus Clusii. — 616. Sonchus Sylvatic Tabernaemontani, 1 et 3. — 617. Sophia Chirurgorum. — 618. Sorbus sylvestris. — 619. Spica Salmantica. — 620. Spondylium glabrum C. B. seu Branca ursina. — 621. Spondylium sylvestre. — 622. Staechas citrina, seu Gnaphalium luteum. — 623. Stramonia s. Pomum spinosum min. fl. simplic. — 624. Symphytum maj. fl. purpureo. — 625. Symphytum majus fl. albo. — 626. Symphytum majus radice tuberosa. — 627. Symphytum petracum fl. alba. — 628. Syringa alba.

T.

629. Tanacetum vulgare. — 630. Telephium majus purpureum. — 631. Telephium minus purpureum. — 632. Teucrium pratense majus. — 633. Teucrium pratense minus. — 634. Teucrium Pannonicum. — 635. Thlaspi majus. — 636. Thlaspi minus Germanicum. — 637. Thlaspi minimum Clusii. — 638. Thlaspi pannonicum. — 639. Tormentilla. — 640. Trachelium sylvestre fl. caeruleo. — 641. Trachelium sylvest. fl albescente. — 642. Tribulus aqvaticus. — 643. Trichomanes maj. s. mas.

Pagina 79.

644. Trichomanes min. s. foemina. — 645. Trifolium arvense fl. rubro. — 646. Trifolium pratense album et rubrum. — 647. Trifolium cordatum. — 648. Trifolium fibrinum majus, medium, minus. — 649. Trifolium siliqvosum majus et minus. — 650. Trifolium siliqvosum qvadratum fl. sangvineo. — 651. Trifolium agrarium. — 652. Triticum aestivum et hybernum. — 653. Tussilago vulgaris s. Bechium. — 654. Tussilago alpina rotundif. glabra. — 655. Tussilago alpina canescens.

V.

656. Valeriana, s. Phu magnum sylv. — 657. Valeriana vulgaris montana, seu Phu minus. — 658. Valeriana sylv. minima, seu Phu minimum. — 659. Verbascum album mas. fl. luteo. — 660. Verbascum album angustifolium fl. pallido. — 661. Verbascum alb. fl. luteo, foemina. — 662. Verbascum album foem. fl. lychnidis parvum. — 663. Verbascum nigrum fl. ex luteo purpurascente. — 664. Verbena (a) mas et (b) foemina. — 665. Veronica minor fl. caeruleo. — 666. Veronica minor fl. candido. — 667. Veronica supina vulgaris. — 668. Veronica erecta, trium cubicutorum, in altum crescens, et alti. — 669. Viburnum. — 670. Viola Martia flore simplici purpureo. — 671. Viola Martia fl. simplici albo. — 672. Viola Martia fl. simplici caeruleo. — 672. Viola Trinitatis, min. purpurea.
Pagina 80.

673. Viola Trinitatis lutea. — 674. Viola Trinitatis, bicolor. tricol. — 675. Viola Trinitatis petraea fl. albo. — 676. Virga aurea angustifolia, s. Solidago Saracenica serrata. — 677. Virga aurea angustifolia, minus serrata. — 678. Virga aurea major latifolia. — 679. Viscaria, s. Muscaria Tab. — 680. Ulmaria, s. Barba caprae. — 681. Ulmus. — 682. Umbilicus Veneris min. — 683. Unifolium. — 684. Volubilis minor arvensis fl. albo. — 685. Volubilis minor fl. roseo. — 686. Urtica hortulana s. vulgaris urens, major, minor, minima. — 687. Urtica Heraclea. — 688. Urtica mortua s. Lamium purpur. — 689. Urtica mortua, s. Lamium album. — 690. Urtica mortua fl. luteo. — 691. Urtica mortua maculata et foetida. — 692. Ustilago seculina. — 693. Ustilago avenacea. — 694. Ustilago hordeacea.

X.

695. Xyris, s. Spatula foetida.

Z.

696. Zea major. — 697. Zea monococcos.

Królewskie ogrody botaniczne Króla Jana Kazimierza w Warszawie.

Rzecz przedstawiona na posiedzeniu Wydziału matematyczno-przyrodniczego dnia 6. Grudnia 1920 roku.

1. Wstęp.

Prace oparte na źródłach wydanych przez Komisje Akademji pojawiają się z reguły w różnych jej publikacjach. Tym razem — za zezwoleniem Wydziału matematyczno-przyrodniczego — niniejsza rozprawa zostaje wydana razem ze źródłem, ze względu, że dla czytelników będzie wygodną rzeczą móc je razem nabywać i mieć ułatwienie w ich porównaniu. W źródle podane są spisy roślin, hodowanych w dwu królewskich ogrodach warszawskich, oraz flora okolic Warszawy, opracowane przez Marcina Bernarda. Nie zająłem się na razie jej opracowaniem. W r. 1730 ogłosił bowiem Krystjan Erndtel powtórne zestawienie tej flory, które uwzględniłem pisząc przed 50 laty mój Florae polonicae prodromus [1]), a w r. 1824 doczekała się Warszawa trzeciego opracowania flory swych okolic przez Michała Szuberta [2]). Żeby sądzić o pracy Bernarda, trzeba byłoby uwzględnić wszystkie te trzy rozprawy. Odbiegałoby to zupełnie od przedmiotu. Dlatego w niniejszej pracy ograniczam się

[1]) J. Rostafiński. Florae Polonicae Prodromus. Verhandlungen der zoologisch-botanischen Gesellschaft in Wien 1871.

[2]) M. Szubert. Spis roślin ogrodu botanicznego królewsko-warszawskiego uniwersytetu w Warszawie 1824.

do opracowania katalogów roślin hodowanych w królewskich ogrodach.

2. Katalog gdański i jego przedruk z r. 1653.

W tekście łacińskim podałem na stronie 3 podobiznę tytułu dziełka wydanego w Gdańsku w r. 1653 przez Marcina Bernarda, nadwornego chirurga króla Jana Kazimierza. Jest to mała książeczka, rozmiarów 18·5 × 13·5 cm, mająca zaledwie 80 stron druku. Podałem też na str. 4 zalecenia jej przez Andrzeja Knoeffla, nadwornego lekarza królewskiego, oraz przez Wilhelma Dawidssona, prefekta ogrodów królewskich i takiejże pracowni chemicznej. Książeczka zawiera trzy katalogi z jednym dodatkiem. Naprzód jest katalog roślin, hodowanych w ogrodzie podmiejskim, sporządzony przez ogrodnika włocha, który się nazywał Bartłomiej Gei. Wymieniono w nim 688 roślin. Zaczem idzie dodatkowy spis 85 roślin, przywiezionych do tego ogrodu z Węgier. Następny katalog roślin, hodowanych w ogrodzie za pałacem królewskim (na Krakowskiem Przedmieściu), spisał jego ogrodnik Jakób Haik, morawianin. Wyliczono tu 737 nazw roślin. Na str. 57 książeczki zaczyna się flora okolic Warszawy, zestawiona przez Marcina Bernarda. Podałem na str. 5 i 6 oceny jej z r. 1730 przez K. Erndtla i z r. 1771 przez znakomitego botanika A. Hallera.

We dwa lata po ukazaniu się książeczki, wydanej przez Bernarda w Gdańsku, ogłosił Szymon Paulli (1603—1680) w Kopenhadze dziełko [1]), w którem są przedrukowane katalogi roślin z ogrodów królewskich lub uniwersyteckich w Kopenhadze, Paryżu, Warszawie, Oksfordzie, Padwie, oraz holenderskich z Lejdy i z Greningi. Przedruk gdańskiej książeczki ciągnie się tu od str. 205—324. W przedruku podano same spisy, opuszczono więc nazwisko Bernarda oraz ogrodników. Przedruk Paulliego jest staranniejszy od oryginału, ale przez niedopatrzenie opuszczono w nim pięć nazw roślin. Królewskie ogrody warszawskie nie zostały założone dopiero za króla Jana Kazimierza, wypada więc naprzód dowiedzieć się, co wiemy o ich przeszłości.

---

[1]) Vidaria varia regia et academica publica. Hafniae 1653.

3. Warszawskie ogrody monarsze przed rokiem 1651.

Książęta Mazowieccy mieli w Starej Warszawie dworzec nad Wisłą i drugi podmiejski w Ujazdowie. Wiemy, że przy tym drugim był rozległy ogród i zwierzyniec.

Skoro Zygmunt III (1587—1632) zbudował sobie w Warszawie zamek nad Wisłą, na miejscu starego dworca książąt Mazowieckich, ozdobił go i niewielkim ogrodem. Trzeba wiedzieć, że miał siostrę Annę (1568—1625), gorliwą dysydentkę, która dlatego trzymała się z dala od dworu i mieszkała w Brodnicy, bo królewski brat nadał jej starostwo brodnickie i gołubskie w Prusiech królewskich. Królewna Anna była na swoje czasy bardzo uczoną kobietą, zamiłowaną w botanice. Zbierała zielnik, który przeszedł z czasem w posiadanie książąt Radziwiłłów — łożyła na dokończenie druku »Zielnika« Szymona Syreńskiego z 1613 r., nie można więc wątpić, żeby nie gromadziła w swoich ogrodach rzadkich roślin. Pobliskość Gdańska mogła jej to ułatwiać. Stąd wniosek, że mogła obdarzać niemi i swego brata. Nie jest to na wiatr powiedziane, skoro wiemy, że król Stefan Batory sprowadzał szczepy owocowe do Łobzowa właśnie z Prus, a mianowicie z Warmji: musiano więc wiedzieć w Polsce, że są tam nie bylejakie i warto było o nie się starać.

Król Władysław IV (1634—1648) był dwa razy żonaty. Poraz pierwszy z Cecylją Renatą austryjaczką, zmarłą w r. 1644, a powtóre z Marją Ludwiką Gązagą — jak wiadomo — późniejszą żoną króla Jana Kazimierza. Możnaby więc było przypuszczać, że zarówno z Wiednia jak z Paryża mogły się dostawać nowo zjawiające się rośliny w Europie z obu tych źródeł do Warszawy. Przekonamy się, że tak nie było.

Jakie były ogrody królewskie za Władysława IV i co w nich miano — przynajmniej z osobliwości — o tem jesteśmy z grubsza poinformowani.

W r. 1643 wyszedł w Warszawie »Gościniec abo krótkie opisanie Warszawy przez Adama Jarzębskiego«. Przedruk tego rymowanego Gościńca ukazał się w Warszawie w r. 1909.

Jarzębski mówi o trzech ogrodach królewskich. Na str. 31 (przedruku) rozpoczyna się opis zamku królewskiego a kończy się (na str. 36) takiemi wierszami:

»945. Za niem ogród jest niewielki,
W nim są kwiatki, owoc wszelki«.

Na str. 65 czytamy tytuł: »Pałac króla Jego Mości... na Krakowskiem Przedmieściu«. W opisie tym osobny — długi na 5 stron — ustęp, poświęcony jest rozległemu ogrodowi, leżącemu za pałacem królewskim. Przy pałacu były stajnie, psiarnie i zwierzyniec. W zwierzyńcu pasły się swobodnie jelenie i daniele, kąpały się w wodach łabędzie i dzikie gęsi, stróżowały żórawie. Ogród był założony ówczesną modą, był bezdrzewny; poza szpalerami, zdobiły go nizkie partery kwiatów, zwłaszcza cebulkowatych, wzorzyście sadzonych, oraz fontanny, rzeźby figuralne, marmurowe i z brązu lane. Jednem słowem przepych godny króla wielkiego państwa, co stało na szczycie — niestety i na krawędzi — swej potęgi.

Rozległe partery wymagały wypielęgnowania dziesiątków tysięcy roślin przygotowanych do przesadzenia. Obok więc pańskiego, ślicznego ogrodu, był ogród roboczy, gdzie przygotowywano materjał na partery, ogród złączony z sadem i warzywnikiem. Tam były też »izby ogrodnicze« (zawiązki przyszłych szklarni), gdzie hodowano »cudzoziemskie drzewka« i gdzie na stół króla Jego Mości pędzono zimą nowinki na półmisek jak n. p. najwcześniejszą sałatkę i rzodkiew. Coś niecoś wymieniono z tego w »Gościńcu« na str. 72, gdzie czytamy:

2073. Aż tam drzewka cudzoziemskie,
Jak u Pana nieziemieńskie.
2075. Pomorańcze, figi rostą,
Wyniosłością wzgórę prostą.
Kasztany z rozmarynami:
Tu nie bywały przed nami.
Cytrony, także oliwne,
2080. Kapary, owoce dziwne
Nuż karczochy, kauli, rappi,
Salata owoce trapi.
Rzodkiew, cybul, *ogurkones*
Nie złe są miasto *cytrones*
2080. Fenoci, seleny, kardy,
Angury, pasternak, gwardy,

Jako tam nasienia wiele,
Znajdziesz tabak, sławne ziele.
. . . .

Na str. 81 zaczyna się opis starego dworu Ujazdowskiego z ogrodami, które leżały obok niego. Autor tak o nich opowiada:

Dwa ogrody: przestrzenniejszy
Pod pałacem, ten zaś mniejszy,
Choć nie wielki, przyznać muszę,
Największemu zrówna tuszę;
A ten drugi dosyć wielki,
W nim są drzewa, owoc wszelki.
W koło kwater piękne płoty
Zielone; ogrodnik złoty,
Co je sadził, godzien chwały,
Wprawdzie i wielkiej pochwały.
Nuż figownie nizko w ziemi,
Rostą figi tuż przy ziemi;
Może ich za czasem mierzyć,
Korcem, trzeba temu wierzyć.
Kwiatki piękne, rozmaryny,
Także sałaty, jarzyny.

Przytoczone tu fakta stwierdzają, że król Jan Kazimierz miał te same trzy ogrody, które istniały już za jego poprzednika i że katalogi roślin podane w książeczce Bernarda odnoszą się do ogrodu na Krakowskiem Przedmieściu i do ogrodu Ujazdowskiego, a nie do bardzo małego ogródka nad Wisłą obok zamku.

Jarzębski przytacza niektóre rośliny pod niezwykłemi nazwami, po części z powodu, że ogrodnik jednego z ogrodów był Włoch i po włosku rośliny nazywał. To też wydawcy »Gościńca« uważali za potrzebne dać ich wyjaśnienia w Słowniczku (p. 130—141). Wyjaśnienia te tak są przeważnie mylne, że wymagają niniejszego sprostowania. Zarazem będzie to spis roślin, o których wspomina Jarzębski.

Angury: w. *2086.* Czytamy w Słowniczku jako objaśnienie »roślina storczykowata«. W rzeczywistościa Anguria — jak można się przekonać u Matthiolego — jest współczesną nazwą włoską arbuza (kawona).

Cytrony: w. *2079* i *cytrones 2084*, nie są to dzisiejsze kwaśne cytryny, ale gruboskórne tak zwane jabłka Adamowe, jakie sprowadzają izraelici na święta kuczek.

Fenoci: w. *2085.* »Ogrodowizna włoska« mówi objaśnienie Słowniczka. W rzeczywistości jest to odrębny gatunek kopru włoskiego, którego młode wypustki jadają się na sałatę.

Figownia: w. *2375.* »Cieplarnia na drzewa figowe«. Figi ronią na zimę liście i zmarniałyby w cieplarniach. Rosną u nas pod gołem niebem (n. p. w Gumniskach) w zacisznym kącie ogrodu, ochronione zimą suchemi liśćmi i matami.

Gwardy: w. *2086.* »Ogrodowizna włoska«. Pod tą nazwą kryją się tak zwane dziś ogórki wężowe (Cucumis flexuosus).

Kardy; w. *2085.* »Karczochy«. Co innego karczochy w. 2081, z których jada się główki, a co innego pokrewne im kardy w. 2085. Tych ogonki liściowe bywają używane na warzywo.

Kauli, rappi: w. *2081.* Wydawca niepotrzebnie dał przecinek między temi dwoma wyrazami a autor Słowniczka objaśnił kauli, jako kalafiory a o rappi dał takie wyjaśnienie: »rapa, okolnik ziele (rodzaj rzepy)«. Gdyby był przeczytał te dwa wyrazy razem, łatwoby zrozumiał, że tu chodzi o kalarapę! Rzeczywiście w katalogu pod Nr. 897 czytamy przecież »Brassica Italica, Caulo rapi, vulgo caulorapum rotundum et longum«

Oliwne kapary: w. *2080;* wydawcy źle oddzielili przecinkiem te dwa wyrazy.

Kasztany: w. *2076* naturalnie słodkie, nieszczepione, które wytrzymują nasz klimat.

Pomorańcza: w. *2075.* Słowniczek śmiało pisze »pomarańcza« bo nie wie jak późno dostała się z Chin do Europy ta słodka pomarańcza, jaką dziś powszechnie jadamy. Przedtem znano tylko gorzką pomarańczkę, niejadalną, używaną dziś n. p. do wyrobu wódki pomarańczówki i w aptekach.

Seleny: w. *2085*, słowniczek nie objaśnia tego wyrazu, chodziło tu o tak zwane dziś selery, a seleny nie jest błąd druku, bo Apium graveolens nazywa się po włosku selano.

Oprócz tego wymienione są cybule (cybul w. 2083), ogórki (ogórkones w. 2083), pasternak w. 2086, rozmaryn w. 2077, 2379, rzodkiew w. 2083, sałata w. 2082 i 2380, wreszcie tabak, sławne ziele w. 2088. Zobaczymy, że w ogrodzie była już

Yucca gloriosa, bo podaje ją kwitnącą katalog z 1651 r., a roślina potrzebuje wiele lat, żeby mogła zakwitnąć.

Muszę jeszcze przytoczyć dwa wiersze z »Gościńca«, żeby sprostować jeszcze jedno fatalne objaśnienie Słowniczka, a mianowicie wiersze:

455. »Dobre tobie piwo z szmerem
Gęste, chmielne, pij z kuczmerem«.

Słowniczek dobrze wykłada szmer na rozmaryn czeski, ale raczej należało przytoczyć »bagno«, albo »świnie bagno«, jak lud nazywa ten krzew odurzający i używany do nadania »mocy« tj. odurzających i szkodliwych własności piwu. Źle poszło z »kuczmerem«. Objaśniano, że to jest insza nazwa kucmerki. Ależ kucmerka jest warzywem zwanem powszechnie cukrowemi korzonkami, hodowanemi pospolicie jeszcze w pierwszej połowie XIX w. Więc oczywiście nie mogła mieć i niema żadnych odurzających własności. Lud nazywa do dziś dnia — w wielu okolicach — skrzypy kucmerką. Znaleziono w skrzypach kwas akonitynowy oraz alkaloidy, wskutek których — jak wiadomo — są Equisetum limosum i palustre dla niektórych zwierząt truciznami. A więc kucmer to skrzyp, z którym warzono też piwo dla nadania mu odurzającej własności.

4. Osoby katalogu.

W naszej literaturze naukowej niczyje nazwisko nie było tak przekręcane, jak Marcina Bernarda. Pierwszy Erndtel [1]) nazywa go raz B. Bernit (l. c. p. 24) a drugi raz Bernitius (p. 210), więc nazwisko Bernard bierze za imię, a dodaje mu nazwisko »Bernit«, lub w zlatinizowanej postaci Bernitius. Erndtel nie wyssał sobie tego z palca. Małżonka Bernarda, Zofja, która go przeżyła, była uczoną niewiastą, pisała i mówiła biegle po łacinie, pisywała wiersze i panegiryki w tym języku. Ich spis podał K. Estreicher w Bibliografji [2]). Pochodzą z czasu między

---

[1]) Porównaj cytatę na str. 6, gdzie podałem tytuł dzieła.
[2]) XII. 506, gdzie jest nazwana Bernardi Zofja a Bernitz.

r. 1641 a 1669. Podpisuje się na nich różnie: Sophianna Corbiniana (1641), a więc to jej panieńskie nazwisko, potem w r. 1660 już wyszła zamąż, czytamy bowiem: Sophianna Corbiniana conjux Martini Bernardi, albo Sophianna Bernardi nata Corbiniana (1664), a wreszcie jedyny raz w r. 1669, Sophianna Bernardi a Bernitz. Stąd możnaby tylko wnosić, że jakieś Bernitz było miejscem urodzenia Bernarda. Bernard żył jeszcze w r. 1677, za życia więc używał tego przydomku. W Archiwum głównem w Warszawie możnaby zapewne znaleźć akta wyjaśniające, na jakiej podstawie i odkąd dodał do swego nazwiska ten przydomek. Po Erndtlu, Adelung [1]) nazywa Marcina: Bernhardi! (sic) de Bernitz Martin. Z kolei J. B. Dubois [2]) zdwaja go, raz bowiem nazwany jest przez niego Bernitz lub de Bernitz (p. 379), a drugi raz Martin Bernhard. Jundziłł [3]) mówi o nim: Martin a Bernitz, Arnold [4]) Bernard Bernicki!!! L. Gołębiowski [5]) wzmiankuje Bernicjusza, nareszcie Gąsiorowski [6]) zapisuje Bernic Marcin Bernard. Za tym wzorem — gdzie nazwisko Bernard staje się drugiem imieniem, idzie S. Kośmiński [7]) w słowniku lekarzy polskich (Bernitz Marcin Bernard) Karol Estreicher [8]) ustrzegł się tego błędu, ale podaje mylnie nazwisko notując je tak: Bernhardi Martin de Bernitz. Rezultat tych bałamuctw był taki, że lata całe szukałem po całym świecie książki Bernitza i naturalnie, że nie mogłem jej znaleźć, dopóki nie odkryłem na nowo, że Bernhard nie było drugim imieniem Marcina, ale jego pierwotnem nazwiskiem.

Najpierwszym autorem, który pisał o Bernardzie, był Carrère. François Carrère (1622—1695) zaczął wydawać dzieło pod tytułem: Bibliothèque litteraire, historique et critique de la mé-

---

[1]) J. Chr. Adelung: Forsetzung zu Gelerten Lexicon. Leipzig 1784 p. 1749.

[2]) Essai sur l'histoire litteraire de Pologne par M. D. xx. A. Bertin s. a. (1778).

[3]) Ks. S. Jundziłł. Opisanie roślin ... Wilno. 1791. p. 43.

[4]) Roczniki Tow. Warsz. Przyjaciół Nauk. Warszawa 1813. v. VII p. 269.

[5]) Opisanie historyczno-starożytne Warszawy. Warszawa. 1827. p. 145,

[6]) Zbiór wiadomości do historji sztuki lekarskiej w Polsce. Tom II w Poznaniu 1853. p. 264.

[7]) l. c. p. 27.

[8]) Bibliografja t. XII, p. 506.

dicine ancienne et moderne [1]. Zostało doprowadzone tylko do litery C. Nie mogłem go dostać, ale artykuł ten, albo przynajmniej wyciąg z niego podał Adelung [2]. Jest więc wzmianka, że wydał katalog, którym się zajmujemy oraz Fasciculi duo remediorum [3]. W pierwszym podane są lekarstwa na dnę, jakiemi leczono króla Władysława IV, w drugim zbiór specyfików, sporządzonych przez Knöffla oraz innych lekarzy. Spis tych prac powiększyli Gąsiorowski [4]) i Kośmiński [5]).

Bardzo niepochlebnie pod każdym względem pisał o Bernardzie Chr. Hen. Erndtel; zarzuca mu, że jako lekarstwo na kołtun podał barszcz (Heracleum sphondylium), pomieszawszy jego nazwę niemiecką z nazwą takąż widłaka (Lycopoduim clavatum) jedynie w Polsce używanego na tę chorobę. Mówi, że to był prosty felczer, nie biegły w nauce, a to co pisywał w Aktach Naturae Curiosorum w Lipsku po łacinie, to mu inni tłumaczyli. Wreszcie, że w katalogu sa niezliczone błędy wynikłe z ignorancji autora pod względem botanicznym i znajomości łacińskiego języka. Trzeba napaści te przyjmować z pewną ostrożnością, bo Erndtel wydał — na końcu swego powyżej cytowanego dzieła — dodatek, pod tytułem: »Viridarium Warsawiense sive catalogus plantarum circa Warsawiam crescentium«. Krytykując tak florę Warszawy Marcina Bernarda, podnosił swoje jej — opracowanie, jako dopiero krytyczne i zasłużone. Powyżej (patrz str. 6) przytoczyłem krytykę katalogu Bernarda roślin dziko rosnących w okolicach Warszawy. Niewątpliwie mylnie niejedną roślinę cudzoziemską miał za krajową ale napewno Erndtel tego błędu się też nie ustrzegł; błąd to epoki — przecież jeszcze ksiądz Kluk — piszący już w końcu XVIII w. — miał n. p. Convolvulus Nil za krajowy! Zdanie o florze Warszawy Bernarda wypowie się po jej opracowaniu. Wątpię, żeby praca Erndtla stała o wiele wyżej od pracy jego poprzednika. Już Jundziłł starszy [6]) pisał o tem, co następuje: »Wkrótce po nim Krystjan Erndtel, medyk nadworny Augusta II, mało co porządniejszy Roślin katalog podał; wiele w całym kraju pospolitych opuścił, wątpliwe za pewne umieścił, Grzybów klasę z Hoffmana co do słowa wypisał, żadnych wła-

---

[1]) w r. 1776. [2]) l. c. p. 1749. [3]) Lipsk 1676 i 1677.
[4]) l. c. pg. 446 et seq. [5]) Słownik lekarzów p. 27. [6]) l. c.

snych obserwacji nie położył« [1]). Bernard przytoczył przeszło 700 nazwisk. Erndtel wliczając rośliny niższe — czytaliśmy dopieroco, że grzyby odpisał — i wszystkie hodowane podaje blisko 900 nazwisk. Na ilość więc będzie dzikich mniejwięcej tyleż co u Bernarda.

Erndtel zarzuca Bernardowi, że nie umiał po łacinie i że mu tłumaczono rozprawy do publikacji towarzystwa Naturae Curiosorum, skądże mógł o tem wiedzieć, pisząc w jakieś 80 lat później? Przemilczał — o czem musiał wiedzieć, — że Bernard posiadał ogromny gabinet osobliwości, bo taką rzecz trudno pogodzić z ignorancją.

O gabinecie Bernarda pisał Bernard Connor [2]), lekarz chwilowy króla Jana III. Opowiada on, że gabinet ten historji naturalnej pokazywała mu małżonka zmarłego lekarza, biegła w łacinie, z którą się też w tym języku porozumiewał. Connor widział w tym gabinecie skamieliny, ropuchy, węże, drzewa, żywice, muszle, termometr alkoholowy, jakąś zawieszoną rybę płaszczkę, co się miała zwracać w kierunku wiatru, wielki zbiór rogów zwierzęcych, dalej zielnik roślin zasuszonych i nalepionych na papierze a wreszcie wiele rysuków, przedmiotów natury rysowanych przez Bernarda [3]).

To nie był pierwszy lepszy gabinet. O jego losach późniejszych pisał w r. 1811 J. Chr. Arnold (l. c.) co następuje: »Nie należy w tem miejscu opuszczać... Marcina Bernarda Bernickiego (sic) ten bowiem pierwszy napisał katalog roślin około Warszawy rosnących i gabinet rzeczy naturalnych zostawił, który syn jego księciu Dominikowi Radziwiłłowi W. X. Litewskiego kanclerzowi za 6000 talarów przedał. Ten gabinet za czasów Augusta II wraz z wyborną książnicą w wystawionym od tegoż księcia blisko księży Kapucynów pałacu umieszczony, ciekawym pokazywano«.

---

[1]) p. 44.

[2]) The historry of Poland by Bernhard Connor M. D. Vol. II. London 1698.

[3]) l. c. p. 87. To samo w tłum. niemieckim p. t.: B. Connor Beschreibung des Königreiches Polen. Leipzig 1700. p. 783 i 784; następnie u Mitzlera de Kolof w Historiarum Poloniae Scriptorum Collectio magna II Varsaviae. 1769. p. 345. Stąd kompilacje u Arnolda, Gołębiowskiego i Gąsiorowskiego.

Arnold mówi, w jakim stanie były te zbiory za Augusta II. Dubois (l. c.) mówiąc o Bernardzie, wspomina w nocie, że za jego czasów nie było ich w Nieświeżu. Na miejscu Radziwiłłowskiego pałacu stanął pałac Paca — czy poprzedni spłonął? a w czasie pożaru spłonęły i zbiory?

Zalecenie książeczki Bernarda podpisał Andrzej Knoeffe jako naczelny, królewski lekarz. Arnold — w kilkakrotnie już cytowanej poprzednio rozprawie: »O hojności królów i względach panów polskich dla rzeczy lekarskiej i lekarzów« — powiedział o nim: »Wielu też cudzoziemców nie napróżno i nie ze stratą ojczystej ziemi na polską zamieniali. Tak Andrzej Knoeffeliusz niemiec z familji Chimików pochodzący, królów Władysława IV i Jana Kazimierza nadworny lekarz, tajemnych lekarstw przedawca, do takich tu bogactw przyszedł, że powszechnie mówiono, że Polskę przedarzą sekretnych preparatów złupił [1]).

Z kolei wypada mówić o Wilhelmie Davidssonie, który — drugi z kolei — zalecał książeczkę Bernarda. Wiemy o nim — z podpisu — że był przełożonym laboratorjum chemicznego i ogrodów królewskich. Był to uczony Szkot i profesor chemji w Paryżu. Stąd został powołany przez Jana Kazimierza w r. 1651 do Warszawy, gdzie pozostawał przez lat 17 [2]). Był to człowiek światły, który zrozumiał, że kołtun — tak rozpowszechniony wówczas w Polsce — nie jest żadną chorobą włosów, a powstaje z niechlujstwa. Pisał o tem, replikował na przeciwne twierdzenia, przyczem wspomniał, że w Polsce 10.000 osobom (!) usunął kołtuna bez szkody dla zdrowia.

Dawidsson stał na czele apteki i ogrodów królewskich. Połączenie tych dwu godności w ręku jednego człowieka można sobie tylko tak wytłumaczyć, że w ogrodach królewskich hodowano rośliny potrzebne właśnie do sporządzania leków w królewskiej pracowni chemicznej. Czemże była ta pracownia? Żeby

---

[1]) Porównaj Encyklopedję powszechną Orgelbranda t. XIV. p. 906 Allg. Gellerten Lexicon I., p. 1977.

[2]) Porównaj Encyklopedję powszechną t. VI. p. 821.

na to odpowiedzieć, trzeba wziąć do ręki współczesną obszerną chemję. Mam przed sobą dwutomowe: »Traicte de la chymie« opracowaną przez N. de Febora, a wydaną w Paryżu 1660 r. Autor odróżnia chemję filozoficzną, jatrochemję i chemję farmaceutyczną, ale określając dobrze zadania naukowe pierwszej, rozpływa się ostatecznie w trzeciej. Poprostu skoro przyjmowano wówczas cztery pierwiastki starożytnych, nie mogło być mowy o żadnej czysto naukowej pracy. Za to farmacja stała już wysoko. Dość zajrzeć n. p. do głośnego w tym czasie dzieła Jana Schroedera, pod tytułem: Pharmacopoeia medico-chymica sive Thesaurus Pharmacologicus (Ulmae 1641), żeby nabrać wyobrażenia, jak to w Warszawie w pracowni chemicznej Davidssona gotowano i przepędzano ciecze, robiono wódki — jeszcze przeważnie na wodzie — olejki, mydła wonne i rozmaite leki na potrzeby dworu. Davidsson musiał w tem być biegły, ale o naukowej pracy nie mogło być mowy. Możemy też na pewno twierdzić, że jeżeli był on współcześnie prefektem ogrodów królewskich, to dlatego tylko, ponieważ ogrody te hodowały rośliny do użytku pracowni farmaceutycznej, jaką zarządzał. Sądzę, że Davidsson nie znał się na botanice, bo oto podwładni mu ogrodnicy podają spisy roślin — każdy swego ogrodu — z odmienną nomenklaturą. Podają właśnie w chwili, kiedy on w r. 1613 zostaje ich przełożonym. Botanik rzuciwszy okiem na te spisy spostrzegłby, że mają odmienną nomenklaturę, byłby zaraz ją ujednostajnił. Widocznie w gronie lekarzy królewskich nie Davidsson, ale Bernard uchodził za botanika i dlatego zgodził się prefekt ogrodów królewskich, żeby on ogłosił te spisy. Nieujednostajnienie terminologji w tych spisach obciąża Bernarda i dowodzi, że nie był w stanie tej rzeczy dokonać.

Co do ogrodników Bartłomieja Gei i Jakóba Haika nic nie wiemy dotąd, skąd przyszli i kiedy się dostali do Warszawy. Może w źródłach odpowiednich Archiwum głównego da się coś o tem wynaleźć.

5. Nomenklatura katalogów.

Już sławny Haller, przeglądając pobieżnie katalogi ogrodów warszawskich, zarzucał im, że brak w nich synonimów. Ówczesne bowiem dzieła botaniczne odznaczają się tem, że nietylko nie mają ustalonej nomenklatury, ale, że każdy prawie autor używa innej, ba! nieraz dawniejszą nazwę stosuje do całkiem innych roślin. Powstało stąd niemałe zamieszanie, któremu po części zaradziły dopiero dzieła Bauchinów. Autor więc, który w XVII w. chciał napewno określić jakąś roślinę, musiał podać kilka jej nazw, używanych przez różnych autorów. W naszych katalogach nazwa zwykle jedna, pospolicie bez przytaczania nawet autora, jest jedynym dokumentem, o co autorowi chodziło. Toteż z wielkim tylko mozołem — mogłem oznaczyć odrazu większą część nazw katalogu. Po pewnym czasie wziąłem się do pozostałych wątpliwszych i te przeważnie oznaczyłem tak, że wreszcie niewiele pozostało takich, które się nie dały przybliżenie określić. Po paru miesiącach wszystkie oznaczenia powtórnie badałem i wreszcie przeprowadziłem ich rewizję. Mogę twierdzić, ze zrobiłem, co się dało zrobić, żeby dojść do największego prawdopodobieństwa. Jeżeli nazwa katalogu pozwalała — jak się to niekiedy zdawało — na dwie interpretacje, wybierałem z dwu prawdopodobniejszą ze względu na ogólny charakter ogrodów warszawskich.

Trzeba wiedzieć, że przymiotnik »indicus« w nazwach XVII w. wcale nie oznacza Hindostatu, bo Ameryka przecież miała wówczas nazwę Indji zachodnich i nie było jeszcze w ogrodach europejskich roślin, jakie nazywamy dziś indyjskiemi.

Okazało się też — całkiem niewątpliwie — że w tym samym ogrodzie warszawskim, ta sama roślina pojawia się pod dwiema niekiedy nazwami. Tłumaczy się to tem, że ogrodnik dostał dwa okazy z dwu źródeł pod dwoma różnemi nazwami, a nie było nikogo, któryby wiedział, że to są synonimy. Zdarzało się to zresztą nieraz i w ogrodach botanicznych XIX w., że inspektor zapisując nasiona z katalogów kilku ogrodów, otrzymywał też tę samą roślinę, zaliczoną do dwu różnych rodzajów, z różnemi nazwami gatunkowemi.

Skoro robota sprawdzań została ukończona, ułożyłem rodzaje w rodziny i zestawiłem je w system. Naturalnie, że przy

każdej nazwie gatunkowej podałem numery katalogów. Uważałem, że podanie ojczyzny każdej rośliny będzie rzeczą pożyteczną, bo tylko w ten sposób można dopiero sądzić o charakterze ogrodów warszawskich.

6. Spis systematyczny roślin hodowanych w r. 1652 w ogrodach Królewskich w Warszawie.

Ustilagineae.

Ustilago Carbo Ful., 683, 684, 1504, 1505.

Polytrichaceae.

Polytrichum commune L., 746.

Funariaceae.

Funaria hygrometrica Hedw., 16.

Polypodiaceae.

Scolopendrium vulgare Sm., 758.
Asplenium Trichomanes L., 17.

Ophioglossaceae.

Botrychium Lunaria Sm. 730.

Equisetaceae.

Equisetum sp., 1107.

Abietinacae.

Pinus cembra L., 630.

Cupressaceae.

Juniperus communis L., 343, 728.
Juniperus Sabina L., 579.
Cupressus sempervirens L. Eur. mer. 193, 709.

Gramineae.

Alopecurus pratensis L., 286, 1085.
Avena nuda L., Połud., 96, 869.
Brisa media L., 191, 1077.
Bromus arvensis L. 21.
B. secalinus L., 19 i 8985.
B. tectorum L., 20.
Lolium temulentum L., 388, 1191.
Panicum Crus galli L., 482, 1302.
P. miliaceum L., 476, 1296.
Phalaris arundinacea v. picta hortorum, 289, 1086.

Ph. canariensis L., Połud., 1088.
Polypogon monspeliensis Desp. ? Eur. mer., 791.
Setaria italica P. B. Asia, 481. 1301.
S. viridis P. B. 288.
Sorghum vulgare Pers., Africa, 290.
Triticum repens L., 288.
Zea Mays L., Amer., fructu: aureo, aureo et albo, luteo, luteo et coeruleo, luteo et rubro, nigro, rubro, spadiceo, violaceo 267, 1096.

Araceae.

Arisarum vulgare Targ., Eur. mer., 69, 856.
Arum maculatum L., 81.
Biarum tenuifolium Schott., Eur. mer., 845.
Calla palustris L., 223.
Dracunculus vulgaris Schott., Eur. mer., 855.

Lemnaceae.

Lemna sp. 1171.

Juncaceae.

Juncus articulatus L., 292, 1089.

Liliaceae.

1. Melantoideae.
Colchicum autumnale L. fl. pleno — Planta indig. culta 982.
Veratrum album L. — Planta indig. — 714.
2. Asphodeleae.
Anthericum Liliago L. — Europa media — 495.
» *ramosum L.* — Planta indig. — 494, 1317.
Asphodeline lutea Reichb. — Europa merid. 860.
Asphodelus ramosus L., — Europa merid. 861.
Hemerocallis flava L. — Eurasia — 862.
» *fulva L.* Eurasia, — 86, 863.
3. Allioideae.
Alium Cepa L. — Persia. — 165, 948, 949. »Ceparum variae species cum pro diverso colore florum et radicum tum pro diverso radicum figura«. »Cepa candida et rubra« (948). »Cepa italica« (949).
Allium Porrum L. — Planta culta. Derivata de A. Ampeloprasso. — 531, 1246.
Allium sativum L. — Asia centralis. — 31, 799. [30, 797.
» *scorodoprassum L.* — Europa media et orient. —

Allium subhirsutum L. — Europa austr. Asia — 434.
» *ursinum L.* — Europa media et austr. — 33.
» *Victorialis L.* — Planta alpina. — 32, 663.
» *vineale L.* — Planta indig. — 34, 798.

4. Lilioideae.

Erythronium Dens canis L. — Europa media. — 215, 1015.

Fritillaria imperialis L. Persia. 201, 202, 990, 991, 992. Flore luteo, rubente et pleno.

Fritillaria Meleagris L. — Europa media. — 1067.

Hyacinthus orientalis L. — Asia occiden. 1119; minor fl. albo 315, fl. subcoeruleo 316, coeruleo 314, 1117, major argentei coloris, striatus coloris flammei.

Lilium bulbiferum L. — Europa med. 391, 1181.
» *candidum L.* Eurasia — 369, 1179.
» *chalcedonicum L.* — Oriens — 1180. b.
» *Martagon L.* — Planta indig. — 732, 1182, fl. albo 314, 1183, album maculatum 1184, album rubro maculatum 1185, fl. carneo 1186, fl. miniato 733, 1187, flore spadiceo 373.

Lilium pomponium L. — Oriens, Hispania. — 1180, a.

Muscari botryoides Mill. — Eur. med. 311, 1111 b; fl. viridi 1110.

Muscari comosum Mill. — Eurasia — 318.
» *moschatum* W. — Asia occid. — 319.
» *racemosum* Mill. — Eur. med. — 310, 1111 a fl. coeruleis et albis 1112.

Ornithogalum umbellatum L. — planta indig. — 469.

Scilla bifolia L. — Eur. med. — 312, 1113.
» *cernua L.* — Hispania — 1116.
» *peruviana L.* — Eur. mer. 321.

Tulipa Gesneriana L. — planta hortensis — 649, 650. 1476; varietates vide p. 20 et 36.

Tulipa silvestris L. — Europa. — 1475.

Uropetalum serotinum Ker. Eur. austr. — 313, 1115.

5. Dracaenoideae.

Yucca gloriosa L. — Carolina, Paragu. — 341, 1148. — »Floruit praeterito anno (1649), ex uno caule nonaginta novem fl. enati sunt«. 1148.

6. Asparagoideae.

Asparagus officinalis L. — Planta indigena — 84, 859.

Asparagus acutifolius L. — Eur. austr. — 85.
Convallaria bifolia L. — Planta indigena — 675.
» *majalis L.* — Planta indigena — 372.
» *multiflora L.* — Planta indigena — 523 b.
» *polygonatum L.*—Planta indigena—523 a, 1341.
» *verticillata L.* — Planta indigena — 524.
Paris quadrifolia L.— Planta indig. — 302, 555, 1102, 1379.
Ruscus aculeatus L. — Planta indigena — 898, 1409.
» *Hypoglossum L.* — Eur. merid. — 1124.

Amaryllideae.

Agave americana L. — Amer. austr. — 800.
Galanthus nivalis L. — Planta indigena — 1176.
Narcissus Jonguilla L. — Eur. austr. — 441, 1262 fl. aureo et rubro.

Narcissus poëticus L. — Eur. austr. 440, flore simplici 438, 1260, fl. pleno 1261, multiflorus.

Narcissus pseudonarcissus L. — Europa — 445, 1263, 1264, fl. albo 1263, luteo 1264, viridi 445.

Narcissus Tazzetta L. — Eur. austr. — 442, 444; albus 444, aureus 443, sulphureus 442.

Polianthes tuberosa L. — Ceylon, Java, India — 320, 1114.

Dioscoreae.

Tamus communis L. — Eur. austr. Orien. Afr. — 1199.

Irideae.

Iris florentina L. — Eur. austr. Orien. — 1139.
» *germanica L.* — Eur. med. et austr. — flore coeruleo 336 et subcoeruleo 1142.

Iris pumila L. — poł. wsch. Eur. — 337, viol. 1143.
» *Persica* — » » » — 1170.
» *Pseudoacorus L.* — Planta indigena — 338, 1144.
» *graminea L.* — Eur. 335, 1141.
» *Susiana* — Persia — 1138.
» *Xiphium L.* — Planta indig. — 1145, 1146. — Flore albo et coeruleo.

Crocus vernus L. — Eur. austr. 99, 996.
Gladiolus communis L. — Eur. — 284, 1080, 1081. Flore albo et flore purpureo.

Orchidaceae.

Cephalanthera ensifolia Rich. — Planta indig. — 1030.
» *grandiflora Bab.* — Planta indig. — 229, 711, 1031.
Cephalanthera rubra Rich. — Planta indig. — 228.
Cypripedium Calceolus L. — » » — 1029.
Epipactis latifolia Sw. — » » — 464, 1285.
Gymnodenia conopea R. Br. — » » — 466.
Orchis latifolia L. — Planta indig. — 465 a, 1286 a.
» *maculata L.* — » » — 1287.
» *Sambucina L.* — Planta indig. — 465 b, 1286 b.
Platanthera bifolia Rchb. — Planta indig. — 462.
» *chlorantha Rchb.* — Planta indig. — 767.
Spiranthes autumnalis Rich — Eur. med. — 463, 1284.

Juglandaceae.

Juglans regia L. — Persia — 455, 1277. — Nux vulgaris et fructu majore.

Fagaceae.

Castanea sativa Mill. var. macrocarpa (Morones Val-Cord.) Eur. austr. — 945.

Corylus Avellana L. — Planta indigena — fr. albo 95, 988. Sativa, fructu albo minore et hortensis fructu rubro.

Corylus Colurna L. — Eur. wsch.-poł. — fructu rubro 989.

Moraceae.

Ficus Carica L. — Asia occiden. — 251 et v. pumilis 252.
Morus alba L. — Persia, China — 1257 a.
» *nigra L.* — Asia occident. — 1135, 1257 b et fructu majori 1258.

Cannabaceae.

Cannabis sativa L. — Asia merid. — 142, 143, 918, 919. Mas fertilis! femina sterilis.

Urticaceae.

Parietaria officinalis L. — Eur. med. — 483 a, 739, 1303 a.
Urtica dioica L. — Planta indig. — 679, 1800.

Urtica pilulifera L. — Eur. austr. — 678.
» *urens L.* — Planta indig. — 680, 1501.

Aristolochiaceae.

Aristolochia longa L. — Eur. austr. — 76, 693, 850.
» *rotunda L.* » » — 77, 851.
Asarum europaeum L. — Planta indigena — 82, 857.

Polygonaceae.

Polygonum aviculare L. — Planta indig. — 520, 1338 a.
» *Bistorta L.* — Planta indig. major (femina) i. e. forma radice subhorizontali 109 a, 698 et minor (mas.) i. e. forma radice intorta 109 b.
Polygonum dumetorum L. — Planta indig. — 676.
» *Fagopyrum L.* — Sibiria, Japonia — 268, 1068.
» *hydropiper L.* — Planta indig. 493.
Rheum tataricum L. fil. — Tataria — 566 (Confr. Rostafiński: Symbola ad hist. med. aevi I. p. 151).
Rheum rhaponticum L. — Thrac. Sibir. — 751.
Rumex Acetosa L. — Planta indig. — 15, 783 et culta 11, 781.
Rumex Acetosella L. — Planta indig. — 14, 784.
» *alpinus L.* — Europa — 308, 750.
» *crispus L.* — Planta indig. — 355, 1164.
» *obtusifolius L.* — Planta indig. — 353, 1163.
» *Patientia L.* Eur. austr. — 13, 780.
» *sanguineus L.* — Europa — 354, 1165.
» *scutatus L.* — Europa — 12, 782.

Chenopodiaceae.

Atriplex hortensis L. — Tataria — 91, 92, 867, — culta alba (viridis) rubra et nigra.
Beta vulgaris L. — Littor. mar. Europa.
Blitum virgatum L. — Eur. austr. et merid. — 622, 1450.
Chenopodium Bonus Henricus L. — Planta indig. — 114, 883.
» *Botrys L.* — Eur. austr. — 116, 885.
» *rubrum L.* — Europa — 93, 868.
» *sp.* — 94, 180 a, 180 b.
Salsola Soda L. — Europa — 344, 1849 a.

Spinacia oleracea L. — Orien. — 621, 1449.
Suaeda maritima Dum. — Littor. mar. eur. — 1149 b.

Amaranthaceae.

Amaranthus candidus L. — India, Nubia — 43, 809.
» » *v. maximus* — 112, 881.
» *tricolor L.* — Asia — 45, 811.
» *Blitum* — Eur., As., Afr. — 113, 882.
Celosia cristata L. — Asia — 44, 810.

Nyctagineae.

Mirabilis Jalapa L. — Peruvia — 261, 1058.

Portulaceae.

Portulaca oleracea L. — Europa — 530, 1345.

Caryophyllaceae.

1. Silenoideae.

Cucubalus bacciferus L. — Planta indig. — 804.

Dianthus barbatus L.[1] — » » — 70—74, 846—849. — Flore simplici: albo, rubro, carneo et variegato, flore pleno, albo et rubro. — Species in monastero Carthusianorum prope Gren.

Dianthus carthusianorum L.[2] — Planta indig. — 155, 938. Flore simplici rubro et pleno purpureo.

Dianthus Caryophyllus L. — Bornia, Istria, Sanct, Lombardia. — *a)* minor 159, 941. — Flore albo, rubro, purpureo, sanguineo, incarnato, variegato et punctato. *b)* maximus (hollandicus) 161, 943, fl. purpureo, sanguineo, albo — varia et diversa genera, quare ab Hollandis appellantur: der Admiral von Seeland, Marlion von England, der witte Graffe, die Incarnatblum, die Braun und Weissgesprängte, die Leibpart — und Weissgesprängte, die gesprängte Strigische.

---

[1]) Lychnis monachorum Gesner — Armerius flos alter Dodon. — Caryophyllus carthusianorum Tabern. Caryophyllus hortensis barbatus latifolius C. Bauhin.

[2]) Armerius primus Dodon — Caryophyllus carthusianorum nonnullis Hortulanis.

Dianthus plumarius L. — Europa — 156, 940. *a)* silvestris, *b)* hortensis flore albo et fl. rubro.

Gypsophila Struthium L. — Eur. med. — 755.

Lychnis chalcedonica L. — Asia minor — 388, 389, 1200. Flore simplici miniato, albo et fl. duplici miniato.

Lychnis coronaria Desf. — Eur. austr. — 387, 1198. Flore albo, rubro, carneo, purpureo, luteo (sic).

Lychnis Flos Cuculi L. — Planta indig. — 158, 942.

» *dioica L.* — Planta indig. — 456, 1278.

» » *var. rubra Weig.* — Planta indig. — 391, 1201. Flore rubro et albo.

Lychnis Viscaria L. — Planta indig. — 671.

Saponaria officinalis L. — Planta indig. — 585, 754, 1419. Flore simplici et fl pleno.

Silene inflata L. — Planta indig. — 392, 1202.

Tunica prolifera Scop. — Planta indig. -- 75.

2. Alsinoideae.

Stellaria aquatica Scop. — Planta indig. — 37, 803.

» *Holostea L.* — Planta indig. — 35, 801 a, 802.

» *media Cyril.* — » » — 36, 801 b.

Scleranthus annuus — » » — 522.

Herniaria glabra — » » — 521, 1339.

Ranunculaceae.

1. Paeonieae.

Paeonia officinalis L. — Europa centr. et mer.— 475, 1295.

» » *v. mas L.* (*corallina* Retz). — 473, 474, 1293, 1294. — Flore simpl. rubente, purpureo, sanguineo et flore pleno albicante.

2. Helleboreae.

Aconitum Napellus L. — Alpae — 446, 1265.

» *Anthora L.* — Alpae eur. et Asia — 692.

Aquilegia vulgaris L. — Planta indig. — 63—66, 837 — 840. Flore simplici: albo, incarnato, rubro, purpureo, atropurpureo, violaceo, coeruleo, mixto etc. Flore variegato. Flore pleno: albo, roseo, rubro, purpureo, atropurpureo, violaceo, coeruleo. Flore stellato.

Caltha palustris L. — Planta indig. — 135, 136, 912, 913. Flore simplici et pleno.

Delphinium Ajacis L. — Europa austr. — 218, 1017—1019. Flore simplici: albo, suave rubente, roseo, carneo, purpureo. Flore pleno: albo, roseo, purpureo, violaceo, subcoeruleo, coeruleo, variegato et mixto.

Delphinium elatum L. — Europa alp. — 1018.

Helleborus foetidus L. — Eur. — 1033.

» *niger L.* — Eur. centr. — 232, 1034.

» *viridis L.* — » » — 231, 1032.

Nigella damascena L. — Eur. centr. — Flore simplici candido 421, 1243. Flore pleno candido, subcoeruleo et coeruleo 422, 1244.

3. Anemoneae.

Adonis autumnalis L. v. hortensis atrorubens — 18.

» *vernalis L.* — Planta indig. — 230, 1028.

Anemone Coronaria L. — Eur. austr. — 822.

» *Hepatica L.* — Planta indig. — 300, 717, 1098—1100. Flore simpl.: albo, rubro, miniato, coeruleo et flore pleno coeruleo.

Anemone nemorosa L. vel A. ranunculoides — Planta indig. — 1384.

Anemone pratensis L. — Planta indig. — 546, 1362.

» *Pulsatilla L.* — Eur. centr. — 545.

Clematis Viticella L. — Europa austr. — 979.

Ranunculus auricomus L. — Planta indig. — 1382.

» *asiaticus L.* — Eur. merid. — 556, 1383.

» *bulbosus L.* — Planta indig. — 559.

» *Ficaria L.* — » » — 79 b, 965 b.

» *repens L.* — » » — 557, 1381. Flore simplici et pleno.

Ranunculus sp. — 556, 1380.

Thalictrum aquilegifolium L. — Planta indig. — 766.

» *flavum L.* — Planta indig. — 633, 1462.

» *minus L. et sp. affines*—Planta indig.—634, 1463.

Berberideae.

Berberis vulgaris L. — Eur. — 472, 1292.

Lauraceae.

Laurus nobilis L. — Asia, Eur. austr. — 359, 1170.

Papaveraceae.

1. Papaveroideae.

Chelidonium majus L. — Planta indig. — 179 a, 965 a.
Glaucium corniculatum L. — Eur. austr. — 479, 1299.
Papaver Rhoeas L. — Planta indig. — 478, 1298.
» *somniferum L.* — Asia min. Eur. austr. — 477, 1297. Flore pleno albo, rubro, purpureo, violaceo.

2. Fumarioideae.

Corydalis bulbosa L. (*C. cava*) — Planta indig. — 270, 1071. Flore albo et fl. purpureo.
Corydalis solida Sm. — Planta indig. — 1072.
Fumaria officinalis L. — » » — 1070.

Cruciferae.

1. Sinapeae.

Alliaria officinalis Andrz. — Planta indig. — 29, 796.
Barbarea vulgaris R. Br. — Planta indig. — 1270 et var. β. L. 450, 1271.
Brassica alba Hook fil. et Th. — Eur. merid. — 605, 1436
» *Erucastrum L.* — Hungaria — 239, 1038.
» *nigra Koch. L.* — Eur. centr. — 606, 1435.
» *oleracea L.* — Littor. mar. eur.
» » 1) acephala D. C. *a)* vulgaris D. C. 119, 889, 990, alba, rubra, viridis. *b)* quercifolia D. C. 886 — 889. *c)* crispa D. C. 120, 892.
Brassica oleracéa 2) capitata L. — alba, rubra et viridis 118, 891. — Tribus capitibus in uno caule 895.
Brassica oleracea 3) sabauda L. — 896.
» » 4) gongylodes L. — rotunda et longa — 121, 857.
Brassica oleracea 5) botrytis L. — 117, 893, 894 (asparagoides).
Brassica Napus L. — Scandinavia — 1266.
» *Rapa L.* — Eur. — 560, 561, 1385, 1386.
Cochlearia Armoracia L. — Planta indig. — 565, 1393.
» *officinalis L.* — Eur. bor. — 196, 981.
Diplotaxis tenuifolia D. C. — Planta indig. — 607, 1437.
Eruca sativa Mill. — Eur. austr. — 238, 1037.

Iberis umbellata L. — Eur. austr. — 636, 1466. Flore phoeniceo et albo.

Isatis tinctoria L. — Eur. centr. et merid. — 340, 1147.

Lepidium Iberis L. — Eur. — 333, 1135.

» *latifolium L.* — Eur. — 365, 448, 1177.

» *sativum L.* — Oriens — 447, 1267 et var. crispum — 1268.

Nasturtium palustre L. — Planta indig. — 334, 1136.

Raphanus sativus L. — Asia — 562—564, 1387—1392. Rotundus, longus minor et major, niger — Tyrolensis, Viennensis, Vitrarius.

Senebiera coronopus Poir. — Planta indig. — 993.

Sisymbrium officinale Scop. — » » — 1481 b.

» *Sophia L.* — Planta indig. — 618.

Teesdalea nudicaulis R. Br. — Planta indig. - 125 b, 903 b.

Thlaspi arvense L. — Planta indig. — 635 a, 1465.

2. Hesperideae.

Alyssum calycinum L. — Planta indig. — 635 b, 1465 b.

» *sinuatum L.* — Eur. merid. — 237.

Berteroa incana D. C. — Planta indig. — 126.

Capsella Bursa pastoris Moench. — Planta indig. — 125 a, 903 a.

Cardamine pratensis L. — Planta indig. — 449, 1269.

Cheiranthus Cheiri L. — Eur. merid. — 1175. Flore luteo pleno.

Draba verna L. — Planta indig. — 801 c.

Hesperis matronalis L. — Eur. merid. — 664, 1486, 1487. Flore albo, purpureo et obsoleto.

Hesperis tristis L. — Eur. merid. — 1485.

Lunaria rediviva L. — » » — 1493.

Mathiola incana L. — Graecia — 364, 1173, 1174. Flore pleno albo, albo maculis sanguineis signato, purpureo.

Mathiola annua L. — Europa austr. — 360—362. Flore albo, purpureo, violaceo.

Resedaceae.

Reseda canescens L. vel purpurascens L. — Europa austr. — 597.

Crassulaceae.

Cotyledon Umbilicus L. — Eur. merid. — 674, 770.
Sedum acre L. — Planta indig. — 595, 1431.
» *album L.* vel reflexum L. — Eur. — 761 b.
» *roseum Scop.* — Eur., Asia — 449.
» *Telephium L.* — Planta indig. — 250, 708, 719, 1047.
Sempervivum arboreum L. — Eur. merid. — 594, 1430.
» *tectorum L.* — Planta indig. — 593, 761 b, 1429.

Saxifragaceae.

1. Saxifragoideae.
Parnassia palustris L. — Planta indig. — 293.
Philadelphus coronarius L. — Eur. austr. — 627, 1457.
Saxifraga granulata L. — Planta indig. — 588, 1422.
» *rotundifolia L.* — Alpae. — 756.
2. Ribesioideae.
Ribes rubrum L. — Planta indig. — 567, 1394 a. Fructu albo et nigro.
Ribes nigrum L. — Planta indig. — 1394 b.
» *Uva crispa L.* — Planta indig. — 685, 1566, 1507. Fructu albo et purpurascente.

Platanaceae.

Platanus orientalis L. — Graecia — 1332.

Rosaceae.

1. Spireoideae.
Spirea Ulmaria L. — Planta indig. — 673.
» *filipendula L.* — » » — 721.
2. Pomoideae.
Cydonia vulgaris Pers. — Asia minor. — 410, 1219.
Punica Granatum L.[1]) — Afr. bor., Asia occid. - 414, 1226.
Pirus Aria Ehrh. — Eur. et Asia min. mont. — 68.
Pirus communis L. — Europa: Pyra bona Chrestiana 549, 1371, dulcia Bitarna — 1373, cotonearia — 1367, — hyemalia rotundo virides — 1369, hyemalia oblonga majora — 1370, hyemalia oblonga minora — 1370, Sancti Joannis —

---

[1]) Genus Cidoniae proximum.

550, Margarethana — 1368, mella majora — 1366, mella minora — 1366, Muscatella — 548 (minora, majora et maxima — 1364), Parisiana — 1375, Regalia — 547, 1363, Romana 1372, Sacharina — 551, 1365, sanguinaria — 553 (intus succo rubro sanguineo — 1376), vinaria — 552 (s. oxymela — 1374).

Pirus Malus L. — Planta indig. — Mala Borstorfiana — 1231, carbonaria rotunda et longa — 1232, orbiculata — 1235, oxymela majora 1236, oxymela minora — 1236, praecocia — 527, praesiliana — 1234, di Pisa — 529, pulmentaria — 1233, Rhenana — 528, nunquam florescentia 1237, et alia genera 529.

Pirus domestica L. — Europa austr. — 619, 1447.

3. Rosoideae.

Agrimonia Eupatoria L. — Planta indig. — 24, 789.

Alchemilla vulgaris L. — Planta indig. — 28, 687, 744.

Dryas octopetala L. — Alpae — 174.

Fragaria muricata L. — Planta indig. — 1065 (Fragaria fructu parvi pruni magnitudine C. Bautz)=Fr. elatior.

Fragaria vesca L. — silvestris fructu rubro — 266, fructu magno subalbo — 1064, flore pleno — 1063.

Geum montanum L. — Planta alpina — 935.

» *rivale L.* — Planta indig. — 154, 935.

» *urbanum L.* — Planta indig. — 153, 936.

Potentilla alba L. — » » — 485, 742, 1304 a.

» *anserina L.* — » » — 532, 1347.

» *recta L.* — » » — 486, 1304 b.

» *reptans L.* — » » — 487, 1305.

» *Tormentilla Schrk.* — Planta indig. — 640, 1468.

» *an verna L.?* — 484, 1306.

Poterium officinale L. — Planta indig. — 503, 1322.

Rosa alba L. (dumetorum × gallica) — 571, 1398 v. »moscatella« flore pleno — 574, 1404.

Rosa canina L. — Planta indig. — 573, var. hortorum sine spinio et flore pleno 1401 (Clusius Rar. pl. hist. p. 115).

Rosa centifolia L. — Oriens — 568, 1395.

» *lutea Mill.* — 1405 + var. bicolor Jacqu. — 1400.

» *gallica L.* — Europa — 570, 1397, — flore variegato 1399.

Rosa gallica provincialis[1]) — 569, 1396.
» *hispanica* fl. pleno — 572, 1403.
» »*sempervirens*«[2]) — 1402.

4. Prunoideae.

Prunus armeniaca L. — Persia, Armenia — Fructu minori 416, 1227 b. — Fructu majori — 415, 1227 a. — Fructu nucleo amygdaloso 1228. — armeniaca 1229 — armeniaca flore pleno — 1230.

Prunus avium L. — Planta indig. — vulgaris fructu nigro 956 — praecox fructu rubro magno — 167, 951 — praecox fructu minore 952. — Hispanica fructu nigro 954. — Hispanica fructu diverso tempore maturescens 955. — Cerasus racemosa 170 — fructu nigro magno 957 — flore pleno albo 171 — roseoalbo — 950 — fructibus in uno petiolo pluris — 168, 953.

Prunus Cerasus L. — Asia minor — 169, 958.
» *(Amygdalus) communis L.* — Africa bor. Oriens — 48, 815.

Prunus divaricata Ledel — Oriens — 1353.
» *domestica L.* — Oriens — Dactilea oblonga et rotunda 1359. — Damascena 539 fructu majori et minori 1354. Iberica rubra 1355. — Iberica flava 1356. — Ungarica 540 nigra et rubra 1358. Sine nucleo — 542. — Pruna viridia 541. (Reine Claudes).

Prunus insititia L. — Eur. austr., Asia occ. — Cerea rotunda et longa 1357.

Prunus Persica L. — America austr. — vulgaris (Populare Tragi) 411, 1220, 441, 1220. — cydonaria (Duracina Tragi) 1225. — Sanguinaria, intus succo rubro (rubra Camerarii) — 1222. — praecox (Tragi) 412, 1223. — fructu majori 1221. — fructu magno 413. — albescente, intus vero succo carneo 1224.

Cesalpinieae.

Cercis Siliquastrum L. — Eur. austr., Oriens, Jap. — 843.

---

[1]) Provins, miasteczko w depart. Seine i Marne, tam miał te róże ze Wschodu przywieść Krzyżowiec Thibaut w r. 1254.

[2]) sempervirens oznacza tu nie zachowywanie zimą liścia, ale tworzenie licznych wypustek, (zapewne z grupy caninae).

Papilionaceae.

1. Genisteae.

Lupinus albus L. — Eur. austr. — 385, 1196 a.
» *hirsutus L.* — Eur. austr. — 383, 1196 b.
» *luteus L.* — » » — 384, 1196 c.
» *sp.* — 382, 1195.
Ononis hircina Jacq. — Planta indig. 461, 1283.
Spartium junceum L. — Eur. austr. — 620.
Ulex europaeus L. — Europa — 276, 1077.

2. Loteae.

Anthyllis vulneraria L. — Planta indig. — 349 b, 1160.
Lotus corniculatus L. — » » — 647 b.
» *siliquosus L.* — » » — 647 a.
» *Tetragonolobus L.* — Eur. media — 648, 1474.
Medicago Falcata L. — Planta indig. — 645, 1473.
» *sativa L.* — Eur. austr. — 1241.
Melilotus albus Desv. et aff. — Planta indig. — 1245.
» *coeruleus Desv.* — Eur. austr., Afr. bor. — 380, 1193.
» *officinalis Lam.* — Planta indig. — 423, 1246.
Trifolium arvense L. — » » — 351, 1161.
» *agrarium L.* — » » — 644, 1472.
» *pratense L.* — » » — 643 b, 1471 b.
» *repens L.* — » » — 643 a, 1471 a.
» *rubens L.* — » » — 349 a.
Securigera Coronilla D. C. — Eur. austr. — 1428 a.
Trigonella Foenum graecum L. — India — 265, 1062.

3. Galegeae.

Astragalus an *glycyphyllos L.* — Planta indig. — 187, 970.
» *sp.* — 89, 866.
Colutea arborescens L. — Eur. austr. — 197, 983.
Galega officinalis L. — Eur. centr. et austr. — 271, 1073.
Glycyrhiza glabra L. — Eur. austr. — 1082.
Psoralea bituminosa L. — Eur. austr. — 646.

4. Hedysareae.

Coronilla Emerus L. — Europa — 1428 b. v. coronata — 297, 1094.
Coronilla varia L. — 1095, 296.
Hippocrepis unisiliquosa L. — Eur. mer. 1096.
Scorpiurus sulcata L. — Eur. med. 1426.

5. Vicieae.

Cicer arietinum L. — Eur. mer. 184—6, 969. — Semino albo, rubro et nigro.

Ervum Lens L. — 1289.

» *hirsutum L.* — Europa 842 b, 994 b.

Lathyrus latifolius L. — Planta indig. 356, 1166.

» *pratensis L.* — Planta indig. 357, 1167.

» *sativus L.* — Eur. mer. 188, 97.

Orobus vernus L. — Planta indig. — 676, 842.

Pisum arvense L. — Eur. austr. — 508, 1326.

» *sativum L.* — Planta culta — *a)* humila 505 b, 1324 b. *b)* umbellatum 506, 1325.

Vicia Cracca L. — Planta indig. — 67, 841 a, 994 a.

» *Faba L.* — Asia, Eur. mer. — 248, 1045. — Diversae sp.

Vicia narbonensis L. — Eur. austr. — 249, 1046.

» *pisiformis L.* — Eur. centr. — 507, 1327.

» *sativa L.* — Planta indig. — 662, 1484.

6. Phaseoleae.

Phaseolus vulgaris L. — Amer. — 498, 1319. — Semine albo, rubro et vario.

Phaseolus multiflorus Witl. — Amer. — 496, 1318.

Dolichos sp. — 497.

Geraniaceae.

Geranium columbinum L. — Planta indig. — 281.

» *macrorhizum L.* — Eur. mer. — 278, 1078.

» *moschatum L.* — Europa — 279.

» *Robertianum L.* — Planta indig. — 280, 1079.

» *tuberosum L.* — Eur. austr. — 282.

Erodium gruinum Soland. — Eur. mer. 283.

Oxalidaceae.

Oxalis Acetosella L. — Planta indig. — 642, 1470 b.

Linaceae.

Linum usitatissimum L. — Planta culta — 377 a, 1190 b.

» *maritimum L.* — Eur. merid., — 377 b, 1190 a.

Zygophyllaceae.

Zygophyllum Fabago L. — Africa sept., Asia — 920.

Tropaeolaceae.

Tropaeolum minus L. — Peruvia — 451, 1272.
Polygala vulgaris L. — Planta indig.— 517, 518, 1336.
» *amara L.* — Planta indig. 519, 1332.

Rutaceae.

1. Rutoideae.

Dictamnus albus L. — Eur. austr. — 1066.
Ruta graveolens L. — Eur. austr., Afr. bor. — 576, 1410 et v. angustifolia 577.
Ruta montana L. — Eur. austr. — 578.

2. Aurantioideae.

Citrus Bigaradia Duh. — Asia austr. — 408, 1217.
Citrus medica L. — Himalaya — 409, 1218.

Euphorbiaceae.

Euphorbia exigua L. — Planta indig. — 1041.
» *Peplus L.* — » » — 242, 1042.
» *Cyparissias L.* — Planta indig. — 243 b.
» *Esula L.* — » » — 243 a.
» *Lathyris L.* — Eur. austr. — 702.
Mercurialis annua L. — Planta indig. — 430, 1253.
Ricinus communis L. — Asia merid. — 163, 945 bis.

Buxaceae.

Buxus sempervirens L. — Eur. austr. — vulgaris 127, vulg. foliis rotundioribus — 905, arborescens 128, 904.

Anacardiaceae.

Rhoideae.

Rhus coriaria L. — Eur. austr. — 1453.

Aquifoliaceae.

Ilex Aquifolium L. — Eur. — 790.

Aceraceae.

Acer campestre L. — Planta indig. — 10[1]).

Sapindaceae.

Cardiospermum Halicacabum L. — Asia — 1091.

Balsaminaceae.

Impatiens Balsamina L. — India — 99, 875. Flore purpureo. Flore majore 696.

Impatiens Noli tangere L. — Planta indig. — 1137.

Rhamnaceae.

Zizypheae.

Zizyphus sativa Gärtn. — Syria — 342.

» *Spina Christi Willd.* — Palestina, Aegyp. — 1448.

Vitaceae.

Vitis vinifera L. — Cauc., Arm., Eur. austr. — 672. Diversa genera: Hungarica fructu nigro et albo — 1495. — Muscatella fructu albo 1496. — Austriaca fructu albo (Germ. der Raphel) 1497, Austriaca fructu nigro (Germ. der schwarze Zornichfahl) — 1498.

Tiliaceae.

Tilia cordata Mill. — Planta indig. — 638.

» *platyphyllos Scop.* — Planta indig. — 637.

Malvaceae.

Abutilon Avicennae Gärtn. — Eur. austr. — 403, 1215.

Althaea officinalis L. — Eur. centr. et merid. — 40, 697.

» *rosea Car.* - Eur. austr. Oriens — Flore simpl. albo, incarnato (miniato) rubro, purpureo, nigro et coloris sulphurini, quae postea per tempus exsiccato in viridissimum colorem mutatur — 401, 1209, 1211. — Flore pleno albo, incarnato, carmisino, rubro, purpureo, atropurpureo, violaceo et subcoeruleo — 402, 1210.

Hibiscus Trionum L. — Eur. austr. — 25, 794.

---

[1]) Acer — deutsch: Achorn Taber. — 1886.

Hibiscus vesicarius Cav. — Afric. — 26, 793.
» *sp. an Sabdariffa L.?* — Americ. — 1212.
Lavatera arborea L. — Asia — 38, 39, 805, 806.
Malva Alcea L. — Europa — 27, 792. — Flore carneo et albo.
Malva rotundifolia L. — Planta indig. — 406, 1214.
» *silvestris L.* — » » — 404, 405, 1213. Fl. albo et coeruleo.
Malva crispa L. — Graecia, Syria — 407, 1216.

Guttiferae.

Hypericum Androsaemum L. — Eur. austr. — 52.
» *perforatum L.* — Planta indig. — 1123 a.
» *humifusum L.* — » » — 1123 b.

Tamariscaceae.

Tamarix germanica L. — Planta indig. — 765.
Helianthemum Tumana Mill. — Eur. centr. — 191.
» *vulgare L.* — Planta indig. — 298.

Violaceae.

Viola odorata L. — Planta indig. — Flore simplici purpureo et fl. albo — 665, 1488. — Flore pleno purpureo — 666, 1489.

Viola tricolor L. — Planta indig. — Minor flore albo, fl. purpureo, fl. luteo, bicoloris, tricoloris (albo, luteo, purpureo) etc. 668, 669, 1492. Major lutea, flammea, purpurea — 667, 1490, 1491.

Viola sp. »montana« (Clusii »montana« = biflora Dillenii = mirabilis, Bauhini = grandiflora) — 768.

Cacteae.

Opuntia vulgaris Mill. — America — 1050.

Elaeagnaceae.

Elaeagnus angustifolius L. — Eur. austr., Oriens. — 1282.

Lythraceae.

Lythrum Salicaria L. — Planta indig. — 395, 1204, 1413.

Myrtaceae.

Myrtus communis L. — Asia mer. Eur. austr. — v. belgica 437, v. italica L. — 1259.

Oenotheraceae.

Epilobium hirsutum L. — Planta indig. — 396, 1205.

Umbelliferae.

1. Saniculeae.

Astrantia major L. — Planta indig. — 90.
Eryngium campestre L. — » » — 240.
Sanicula europaea L. — » » — 584, 1418.

2. Ammineae.

Aegopodium Podagraria L. — Planta indig. — 22, 691 b.
Ammi majus L. — Eur. austr. — 47, 814.
Anthriscus Cerefolium Hoffm. — Eur. centr. et merid. — 172, 959.
Apium graveolens L — silvestris — Planta indig. — 480, 834, 1300.
Bupleurum falcatum L. — Planta indig. — 339.
» *rotundifolium L.* — Planta indig.— 489, 1313.
Carum Carvi L. — Planta indig. — 162, 944.
„ *silvestre Baill.* — Asia centr. Eur. mer. — 54, 824.
Conium maculatum L. — Planta indig. — 975.
Cicuta virosa L. — Planta indig. — 192, 974.
Pimpinella Anisum L. — Aegypt — 55, 825.
» *Saxifraga L.* — Planta indig. — 504, 1323.
Petroselinum sativum Hoffm. — Eur. austr. Asia min. — 61, 831, var. tenuifolium — 832, var. maximum — 62, 833.
Sium angustifolium L. — Planta indig. — 611, 1441.
» *lancifolium M. B.* — Rossia merid. — Planta culta sub nomine Sium Sisarum L. (Vide J. Rostafiński: Symbola ad historiam naturalem Medii aevi Cracov. 1900. v. T. p. 248) — 608, 1438.
Sium latifolium L. — Planta indig. — 610, 1440.
Sison Amonium L. — Eur. austr. — 688.
Smyrnium perfoliatum Mill. — Eur. austr. — 490, 1314.
Trinia vulgaris D. C. var. pumila L. — Eur. austr.— 720.

3. Seselineae.

Foeniculum vulgare Mill. — Eur. austr. — 262, 1059.

» *officinale Merat et Lens.* — Eur. centr. — 263, 1060.

Ligusticum peregrinum D. C. — Eur. austr. — 367, 1178.

Meum Athamanticum Jacq. — Alp. — 331, 735.

Oenanthe fistulosa L. — Planta indig. — 253, 1051.

4. Angeliceae.

Angelica silvestris L. — Planta indig. — 691 a.

Ferula communis L. — Eur. austr. — 1048.

5. Peucedaneae.

Peucedanum officinale L.— Eur. centr. et austr.—264, 1061.

» *Oreoselinum L.* — Planta indig. — 467, 743, 835.

Peucedanum Ostruthium Koch. — Eur. — 471, 738, 1291.

Anetum graveolens L. — Eur. centr. et mer. — 53, 823.

Heracleum Sphondylium L.— Planta indig.— 623 b, 1451 b.

» *Panaces L.* — Sicilia — 623 a, 1451 a.

Pastinaca sativa L. — silvestris — Planta indig. — 227, 1027 b. Planta culta — 226, 1027 a.

6. Laserpitieae.

Laserpitium latifolium L. — Planta indig. — 762.

» *Sileo L.* — Alpae. — 602, 1433.

7. Dauceae.

Daucus Carota L. silvestris — Planta indig. — 711. — Planta hortensis culta — 214, 609, 1014, 1439.

8. Coriandreae.

Coriandrum sativum L. — Eur. austr., Oriens. — 200, 987.

Araliaceae.

Hedera Helix L. — Planta indig. — 1093.

Pirolaceae.

Pirola rotundifolia L. — Eur., Amer. sept. — 554, 1377.

Ericaceae.

Arbutus Unedo L. — Eur. centr. et austr. — 844.

Primulaceae.

Anagallis arvensis L. — Planta indig. — 49, 816, 819.
» *coerulea All.* — » » — 50, 817, 818.
Cortusa Matthioli L. — Alpae — 753.
Cyclamen europaeum L — Eur. centr. et merid. — 1010.
» *vernale Mill.* — Eur. austr. — 1009.
Lysimachia ephemerum L. — Eur. austr., Asia — 236.
» *Nummularia L.* — Planta indig. — 454, 1276.
» *vulgaris L.* — Planta indig. — 304, 1203.
Primula Auricula L. — Alpae — 97, 870—872.
» *veris L.* — Planta indig. — 533, 740, 1348, multiflora 534, prolifera 1350, flore pleno 747, 1349.
Soldanella alpina L. — Alpae — 763.

Ebenaceae.

Diospyros Lotus L. — Eur. merid. — 247.

Oleaceae.

Jasminum fruticans L. — Eur. austr. 331, 1133.
» *grandiflorum L.* — India. — 332, 723, 1132.
» *officinale L.* » — 330, 1131.
Ligustrum vulgare L. et var. italicum — Eur. — 368.
Syringa vulgaris L. — Eur. centr. et austr. — 1458.

Gentianaceae.

Erythraea Centaurium Pers. — Planta indig. — 164, 946.
Gentiana lutea L. — Alpae — 277, 724 a.
» *cruciata L.* — Planta indig. — 724 b.
» *Pneumonanthe L.* — Planta indig. — 513, 1333.

Apocynaceae.

Nerium Oleander L. — Eur. austr., Asia — 737, 1273.
Vinca major L. — Eur. austr. — 977, 978. — Flore purpureo et atropurpureo.

Asclepiadaceae.

Asclepias curassavica L. — Amer. — 836.
Cynanchum nigrum Pers. — Eur. mer. — 858 a.
Vincetoxicum officinale Moench. — Planta indig. — 83, 858 b.

Convolvulaceae.

Calystegia sepium R. Br. — Planta indig. — 612.
» *Soldanella R. Br.* — Eur. austr. — 614, 984, 1443.
Convolvulus arvensis L. — Planta indig. — 617, 915. — Flore albo et roseo.
Cuscuta europaea L. — Planta indig. — 207.
Ipomoea hederacea Jacq. — India, Jap., Asia austr. — 140, 700, 916.
Ipomoea purpurea L. — Amer. austr. — 141, 917.
» *Quamodis L.* — Amer., India — 1134.

Borraginaceae.

Anchusa officinalis L. — Eur. med. — 122 a, 901.
» *italica Rch.* — Planta indig. — 122 b, 900.
Borrago officinalis L. — Asia minor. — 115, 884.
Cerinthe major L. — Eur. med. — 960.
Cynoglossum officinale L. — Planta indig. — 212, 1012.
Echium vulgare L. — Planta indig. — 225, 1026.
Heliotropium europaeum L. — Eur. austr. — 1097.
Lithospermum officinale L. — Planta indig. — 1254.
Pulmonaria officinalis L. — Planta indig. — 1456.
Symphytum officinale L. — » » — 625, 1454.
» *tuberosum L.* — » » — 626, 1455.

Verbenaceae.

Verbena officinalis L. — Planta indig. — 659, 1481.

Labiateae.

1. Ajugoideae.

Ajuga Chamaepitys Schreb. — Eur. — 705.
» *Iva Schreb.* — Eur. austr. — 175.
Rosmarinus officinalis L. — Eur. austr. — 575. — Latifolius ex Silena 1407, ex Gallia 1408.
Teucrium Botrys L. — Eur. austr. et centr. — 173 b.
» *capitatum L.* Eur. austr. — 514, 1334. — (Polium montanum Anglorum).
Teucrium Chamaedrys L. — Eur., Asia — 704.
» *montanum L.* — Eur. centr. et merid. — 632. (Polium montanum Germanorum).

Teucrium Scordium L. — Planta indig. — 759.
» *Supinum L.* — » » — 515.
2. Lavanduloideae.
Lavandula vera D. C. — Eur. austr. — 358, 1169.
» *Spica D. C.* — Eur. centr. — 1168.
3. Stachyoideae.
Amaracus Dictamnus Benth. — Eur. austr., Oriens. — 712.
Ballota nigra L. — Planta indig. — 418, 1238 b.
Calamintha Acinos Benth. — Planta indig. — 195 a, 980 a.
» *Clinopodium Benth.* — Planta indig. — 195 b, 980 b.
Calamintha officinalis Moench. — Eur., Asia — 906.
Dracocephalum Moldavica L. — Eur. austr., Sibiria — 425, 1248. — Flore albo et coeruleo et 734 (an Molucella lacris?).
Galeopsis Tetrahit L. — Planta indig. — 144. — Flore albo et purpureo.
Hyssopus officinalis L. — Eur. centr. et merid. — 324, 1125.
Lamium album L. — Planta indig. — 682 a, 1503 a.
» *Galeobdolon Cranz.* — Planta indig. — 682 b, 1503 b.
» *Oreala L.* — Eur. austr. et orient. — 272, 1076.
» *purpureum L.* — Planta indig. — 681, 1502.
Leonurus Cardiaca L. — » » — 146, 924.
Marrubium Alysson L. — Iberia — 41, 807.
» *vulgare L.* — Planta indig. — 417, 1234 a.
Melissa officinalis L. — Eur. austr. — 424, 1242.
Mentha aquatica L. — Planta indig. — 427, 1250, an M. silvestris?
Mentha aquatica v. crispa (Valerii Cordii) — Planta culta — 426, 1249.
Mentha gentilis L. — Eur. med. — 130, 908.
» *Pulegium L.* — Planta indig. — 544, 1360.
» *sativa L.* — Planta culta — 129, 907.
» *viridis L.* — Eur. med. — 428, 1251.
Nepeta Cataria L. — Planta indig. — 1252.
» *hederacea L.* — » » — 295, 725, 1092. — Major et minor.
Origanum herocleoticum Benth. — Eur. austr. — 401, 1208 (majorana hyemalis).

Origanum Majorana L. — Eur. austr. Orien. — latifolia 399, 1207 — majoranoides Willd. — 398, 1207.

Origanum vulgare L. — Planta indig. — 468, 1288.

Preslia cervina Fres. — Eur. austr. — 1361.

Prunella vulgaris L. — Planta indig. — 535—8, 1351, 1352 — Flore purpureo, coeruleo, albo; major et minor.

Salvia Aethiopis L — Eur. austr. — 786.

» *officinalis L.* Eur. austr. — *a*) angustifolia et passim auriculata — 581, 1411 b; *b*) latifolia — 580, 1411 a; *c*) major arbuscula — 752.

Salvia pratensis L. — Planta indig. — 1109.

» *Sclarea L.* — Eur. Orien. — 726, 1108.

Satureia hortensis L. — Eur. Orien. — 586, 1420.

» *Thymbra L.* — Eur. austr. — 1467.

Stachys annua L. — Planta indig. — 808.

» *arvensis L.*— » » — 603.

» *Betonica Benth.* — Planta indig. — 878; *a*) minor foliis variegatis — 108 b; *b*) stricta Leyss — 108 a.

Thymus capitatus Lk. — Eur. austr. — 639.

» *serpyllum L.* — Planta indig. — 601, 1421.

» *vulgaris L.* — Eur. austr., Afric. bor.

4. Ocimoideae.

Ocimum Basilicum L. — India — *a*) angustifolum— 458, 1280; *b*) latifolium — 457, 1279.

Ocimum minimum L. — Ceylon — 459, 1281.

Solanaceae.

Capsicum annuum L. — America — 604, 1434.

Datura Stramonium L.—Littora Mari Caspici— 624, 1452.

Hyoscyamus albus L. — Eur. austr. — 322 a, 1120.

» *aureus L.*— » » — 323, 1122.

» *niger L.* — Planta indig. — 322 b, 1121.

Lycopersicum esculentum Mill. — Amer. austr. — 525, 526, 1342, 1343. Majus et minus. — Fructu luteo, rubro et atropurpureo.

Nicotiana rustica L. — America — 453, 1275.

» *Tabacum L.* — Virgin., Cuba, Amer. austr. — 452, 1274.

Physalis Alkekengi L.— Eur. austr., Asia merid.— 769, 795.

Solanum Dulcamara L. — Eur., Asia — 42, 812, 1024.
» *Melongena L.* — Eur. austr. — 1344.
» *nigrum* L. — Planta indig. — 613, 1442.

Polemoniaceae.

Polemonium coeruleum L. — Eur. centr. et austr. — 653, 654, 1478. Flore albo et fl. coeruleo.

Scrophulariaceae.

1. Verbascoideae.

Verbascum Blattaria L. — Planta indig. — 110, 111, 879, 880. Flore albo et obsoleto.

Verbascum Lychnitis L. — Planta indig. — 658, 1479.
» *phlomoides L.* — Planta indig. — 656, 1480.
» *phoeniceum L.* — » » — 657.
» *Thapsus L.* — » » — 655.

2. Antirrhinoideae.

Antirrhinum majus L. — Eur. centr. et merid. — Angustifolium 56—59, 826—828, flore: albo, rubente, rubro, purpureo, variegato (mixto cum luteo); Latifolium D. C. vulgare 60, 829.

Gratiola officinalis L. — Planta indig. — 294.
Linaria vulgaris L. — » » — 375, 1188.
Scrophularia nodosa L. — » » — 592, 1427.

3. Rhinanthoideae.

Digitalis purpurea L. — Eur. centr. et austr. — Flore albo ex albo purpurascente (albo), purpureo punctato, purpurascente, purpureo punctulis nigris — 220, 222, 1021, 1022.

Euphrasia lutea L. — Eur. — 246.
» *officinalis L.* — Planta indig. — 245, 1044.
Melampyrum arvense L. — Planta indig. — 722.
Pedicularis sp. (foliosa aut tuberosa) — 741.
Veronica Beccabunga L. — Planta indig. — 51, 820.
» *longifolia L.* — » » — 661, 1483.
» *officinalis L.* — » » — 660, 1482.

Pedaliaceae.

Sesamum orientale L. — India — 596.
Acanthus mollis L. — Eur. austr. — 9, 779.

Plantaginaceae.

Plantago lanceolata L. — Planta indig. — 512, 1329.
» *major L.* — » » — 509 a, 1328.
» *major L. rosea* — Planta hortensis monstrosa — *a)* spicata (ramosa, Bauh. Hist. plant. III. 503 icon.) 511, 1330, *b)* expansa (bracteata) — 1331 (icon. Bauh. l. c.).
Plantago media L. — plata indig. — 509 b, 1328 b.
» *psyllium L.* — Eur. austr., Afr. bor., Asia — 543.

Rubiaceae.

Galium Aparine L. — Planta indig. — 830.
» *Mollugo L.* — » » — 274.
» *palustre L.* — » » — 275, 1075.
» *verum L.* — » » — 273.

Caprifoliaceae.

Lonicera Caprifolium L. — Eur. austr. — 145, 921, 923. Flore albo et fl. rubro.
Lonicera periclymenum L. — Eur. centr. — 922.
Sambucus Ebulus L. — Planta indig. — 224, 1025.
» *nigra L.* — » » — 583, 1414 et v. foliis laciniatis — 1415.
Viburnum Opulus L. — Planta indig. — 1416 et planta hortensis, *b)* roseum 1417.

Valerianaceae.

Valeriana Phu. L. — — 652, 1477.

Dipsacaceae.

Dipsacus fullonum L. — Planta indig. — 148, 928.
Knautia arvensis Coult. — » » — 590.
Scabiosa atropurpurea Desf. — Eur. austr. — 1424.
» *Columbaria L.* — Planta indig. — 591, 157, 1425.
» *sp.* — Scabiosa hispanica, flore albo, rubro, purpureo, luteo 589 et coeruleo 1423. Sub nomine Scab. hispanica sunt variae sp. exoticae; rubro flore est — S. silvatica L. albo coerulescente, — S. stellata; albo purpurascente — S. maritima. Magis in hortis sec. XVIII culta et variiflora fuit S. maritima.

Succisa pratensis Moench. — Planta indig. — 436, 1256.

Cucurbitaceae.

Bryonia alba L. — Planta indig. — 699, 899.
Citrullus vulgaris Schrad. — Asia merid. — 194, 976.
Cucumis sativus L. — Asia — 204, 998.
Cucurbita maxima Dub. — Asia — 206, 1002 — Major et minor.
Cucumis Melo L. — India — Diversae sp. 488. — Ex Dalmatia — 1312, ex Gallia 1311, ex Hungaria 1307, praecoces ex Patavia 1310, hyemales 1309, saccharini 1308.
Cucurbita Melopepo L. — Asia — 205, major 1003, 1005.
Ecballium Elaterium Rich. — Eur. austr. — 203, 999.
Lagenaria vulgaris Serin. — India — major et minor 1000, longa et recurva — 1004.
Momordica Balsamina L. — Asia — 874.

Campanulaceae.

Campanula rotundifolia L. — Planta indig. — 139.
» *piramidalis L.* — Eur. austr. — 138.
» *Medium L.* — Eur. austr. — Flore albo, subcoeruleo, coeruleo 641, 1469.
Campanula glomerata L. — Planta indig. — 137, 914.

Compositae.

1. Vernonieae.
Eupatorium cannabinum L. — Planta indig. — 244, 1043.
2. Asteroideae.
Aster Amellus L. — Planta indig. — 87.
» *Linosyris L.* — » » — 376, 1189.
Bellis perennis L. silvestris — Planta indig. — Flore albo et rubro 103, 876 — major — planta hortensis 102. — (Matthioli Icones sp. fl. pleno).
Solidago Virgo aurea L. — Planta indig. — 670, 1494.
3. Inuleae.
Antennaria dioica Gärtn. — Planta indig. — 285, 1083. Flore albo et purpureo.
Filago germanica L. — Planta indig. — 727.
Inula Conyza D. C. — Planta indig. — 198, 985.

Inula Helenium L. — Eur. austr. — 235.
» *montana Poll.* — Alpae — 865.
» *salicina L.* — Planta indig. — 88, 864.
Pulicaria vulgaris Ster. — Planta indig. — 199, 986.
4. Heliantheae.
Ambrosia maritima L. — Eur. austr., Asia minor. — 46, 813.
Helianthus annuus L. — Mexic. — Semine nigro 258, 1056 — Semine albo — 259.
Helianthus tuberosus L. — Brasilia — 260, 1057.
Xanthum Strumarium L.— Planta indig. — 352 b, 1162 b.
5. Helenieae.
Tagetes erecta L. — Mexic. — Flore simplici aureo et luteo 256, 1055. — Flore pleno aureo et luteo 254, 255, 1052.
Tagetes patula L. — Mexic. — Flore simplici et pleno 257, 1053, 1054.
6. Anthemideae.
Artemisia Abrotanum L. — Eur. austr., Asia min. — Vulgaris 1 a, 771, et var. angustifolia 1 b.
Artemisia Absinthium L. — Eur., Afr. bor. — major 5, 773 — et minus 4, 774.
Artemisia campestris L. – Planta indig. — 80, 854.
» *pontica L.* — Eur. austr. — 6, 776.
» *vulgaris L.* — Planta indig.— Caule virescente 78, 852 — aut rubescente — 79, 853.
Achillea Ageratum L. — Eur. austr. — 23, 787, et procerior corymbis albicantibus — 23 b, 788.
Achillea magna L. — Graecia — fl. albo et purpureo 432, 1255 — latifolia 433.
Achillea ptarnica L. — Eur. centr. — 748.
Anthemis Cotula L. — Planta indig. — 178, 964.
» *nobilis L.* Eur. austr. — 177, 962 — et fl. pleno 707, 963.
Chrysanthemum coronarium L. — Eur. austr.— 182, 967.
» *corymbosum L.* — Eur. med. — 183, 968.
» *montanum L.* — Planta alpina — 706.
» *Parthenium Pers.*— Eur. centr. et austr.— 419, 1239, et fl. pleno — 420, 1240.
Leucanthemum vulgare Lam.— Planta indig.— 124, 702 a.

Matricaria Chamomilla L. — Planta indig. — 176, 961.
Santolina Chamaecyparissus L. — Eur. austr. — 2, 772.
Tanacetum Balsamita L. — Eur. austr. — 429.
» *vulgare L.* — Planta indig. — 629, 1459. — Crispum — 1460.

7. Senecioideae.

Calendula officinalis L. — Eur. austr. — Flore simplici luteo et aureo — 131, 132, 909; maxima fl. pleno luteo et aureo 133, 134, 910; prolifera — 911.
Homogyne alpina Cass. — Eur. merid. — 651.
Senecio Doria L. — Eur. austr. — 301, 1101.
» *Jacobaea L.* — Planta indig. — 329, 1130.
» *silvaticus L.* — » » — 599.
» *vulgaris L.* — » » — 598.
Tussilgo Farfara L. — » » — 101.
» *alpina L.* — Alpae — 694.

8. Cynareae.

Arctium Lappa L. — Planta indig. — 352 a, 1162 a.
Carduus nutans L. — » » — 152, 933.
Carthamus lanatus L. — Eur. austr., Asia min. — 934.
Centaurea Calcitrapa L. — Eur., Afr. bor., Asia — 929.
» *Centaurium L.* — Eur. austr. — 703, 947.
» *Cyanus L.* — silvatica — Planta indig. — flore coeruleo et albo — 210; flore pleno albo, carneo, purpureo, atropurpureo, coeruleo — 209, 1008.
Centaurea Jacea L. — Planta indig. — 327, 1128, var. nigrescens 325, 1126.
Centaurea Moschata L. — Oriens — 208, 1006.
» *montana L.* — Eur. alp. — 211, 710; latifolia et angustifolia — 1007.
Centaurea Phrygia L. — Planta indig. — 328, 1129.
» *Scabiosa L.* — » » — 326, 1127.
Cirsium arvense Scop. — Planta indig. — 932.
» *lanceolatum Scop.* — Planta indig. — 931.
» *palustre Scop.* — » » — 516, 1335.
Cnicus Benedictus Gärtn. — Eur. austr. — 147, 925.
Echinops sphaerocephalus L. — Planta indig. — 154, 930.
Onopordon Acanthium L. — Planta indig. — 7, 8, 777, 778 — flore albo et purpureo.

Rhaponticum scariosum L. — Eur. austr. — 751.
Silybum Marianum Gärtn. — Eur. austr. — 149, 927.
» *Syriacum* — Asia min. — 150, 926.
Serratula tinctoria L. — Planta indig. — 600.
9. Cichorieae.
Crepis paludosa L. — Planta indig. — 305, 1104.
» *tectorum L.* — » » — 181, 304, 966, 1103 b.
Cichorium Endivia L. — Asia minor, Turkest. — latifolia 233, 1035; pumila Jacq. — 234, 1036.
Cichorium Intybus L. silvestris — Planta indig. — 190, 973; sativum — planta culta — 189, 972.
Hieracium pilosella L. — Planta indig. — 873.
Lactuca sativa vulgaris=L. cracoviensis Sawicz. — 345, 1150, *a)* laciniata Roth. — 347, 1152; *b)* crispa Bauh. — 346, 1151; *c)* capitata 1154, 1155; *d)* Romana 1153; ex Carinthia 1157; Gallica surrecta 1156; Hispanica 1188.
Lactuca Scariola L. — Planta indig. — 348, 1159.
Picris hieracioides L. — Eur. austr. — 217.
Scorzonera hispanica L. — Eur. austr., Oriens. — 760.
Sonchus arvensis L. — Planta indig. — 303, 1103 a.
» *asper L.* — » » — 615, 1444.
» *oleraceus L.* — » » — 616, 1445.
Taraxacum officinale L. — Planta indig. — 216, 701, 1016.
Tragopogon porrifolius L. — » » — 1470.
» *pratensis L.* — » » — 100 a.
» *sp.? Scorz. humilis?* — 100 b.

Spis gatunków i odmian znajdujących się tylko w pierwszym podmiejskim ogrodzie.

Achillea magna latifolia nr. 433. — Adonis autumnalis nr. 18. — Ajuga Iva nr. 157. — Allium subhirsutum nr. 434. — Allium ursinum nr. 33. — Anemone Pulsatilla nr. 545. — Artemisia abrotanum angustifolium nr. 1. b. — Arum maculatum nr. 81. — Asparagus officinalis altilis nr. 84. — Asparagus aculifolius nr. 85. — Asplenium trichomanes nr. 17. — Aster Amellus nr. 87. — Bellis perennis fl. pleno nr. 102. — Berteroa

incana nr. 121. — Beta vulgaris radice luteo nr. 105. — Beta vulgaris rubra Romana nr. 106. — Beta vulgaris rubra radice rapi nr. 107. — Bromus sterilis nr. 19. — Bupleurum falcatum nr. 339. — Calla palustris nr. 223. — Caliptegia sepium nr. 612. — Campanula rotundifolia nr. 139. — Campanula pyramidalis nr. 138. — Centaurea Cyanus silvatica nr. 210. — Cephalanthera grandiflora nr. 229. — Cephalanthera rubra nr. 228. — Chenopodium hybridum nr. 94. — Chenopodium rubrum nr. 93. — Chenopodium sp. nr. 180 a. — Convallaria majalis nr. 372. — Convallaria multiflora nr. 523 b. — Convallaria verticillata nr. 524. Cuscuta europaea nr. 207. — Diospyros Lotus nr. 247. — Dryas octopetala nr. 174. — Eryngium campestre nr. 240. — Euphorbia cyparissias nr. 243 a. — Euphorbia Esula nr. 243 b. — Euphrasia lutea nr. 246. — Ficus carica pumila nr. 252. — Fragaria vesca fructu rubro nr. 266. — Galeopsis Tetrachit nr. 144. — Galium Mollugo nr. 274. — Galium verum nr. 273. — Geranium columbinum vel rotundifolium nr. 81. — Geranium romanum nr. 279. — Geranium sanguineum nr. 283. — Geranium tuberosum nr. 282. — Gratiola officinalis nr. 294. — Gymnadenia conopsea nr. 466. — Helianthemum Fumana nr. 191. — Helianthemum vulgare nr. 298. — Helianthus annuus semine albo nr. 258. — Homogyne alpina nr. 651. — Hypericum Androsaemum nr. 52. — Inula Helenium nr. 235. — Knautia arvensis nr. 590. — Leontodon tuberosus nr. 217. — Ligustrum vulgare nr. 368. — Ligustrum vulgare italicum nr. 368. — Lotus corniculatus nr. 647 b. — Lotus siliquosus nr. 647 a. — Lotus tetragonolobus nr. 648. — Lychnis Viscaria nr. 671. — Lysimachia Ephemerum nr. 236. — Mentha arvensis nr. 129. — Millium effusum nr. 288. — Muscari comosum nr. 318. — Muscari moschatum nr. 319. — Myrtus communis v. belgica nr. 437. — Narcissus poeticus nr. 438. — Narcissus poeticus fl. pleno nr. 439. — Narcissus peoticus multiflorus et plenus nr. 440. — Narcissus Tazetta sulphureus calice aureo nr. 442. — Narcissus Tazetta albus calice aureo nr. 443. — Narcissus Tazetta albus et multiflorus nr. 444. — Ornithogalum umbellatum nr. 419. — Papaver somniferum polyanthos nr. 477. — Parnassia palustris nr. 293. — Phaseolus sp. »brasiliensis« nr. 497. — Pirus Aria nr. 68. — Pirus communis Sancti Johannis nr. 550. — Pirus Malus poma praecoccia nr. 527. — Pirus Malus poma Rhenana nr. 528. —

Pirus Malus poma de Pisa nr. 529. — Plantago lanceolata trinervia nr. 510. — Plantago Psyllium nr. 543. — Platantera bifolia nr. 462. — Polygonum minus bacciferum alias cum Coccis polonicis nr. 522. — Polygonum dumetorum nr. 676. — Polygonum hydropiper nr. 493. — Primula veris multiflora nr. 534. — Prunus avium racemosa nr. 170. — Prunus domestica viridia nr. 541. — Prunus domestica sine nucleo nr. 542. — Psoralea bituminosa nr, 646. — Ranunculus bulbosus nr. 559. — Reseda canescens nr. 597. — Rheum tataricum nr. 566. — Ricinus communis nr. 163. — Rosa rubiginosa nr. 573. — Ruta graveolens v. angustifolia nr. 577. — Ruta montana nr. 578. — Rumex aquaticus nr. 309. — Rumex Patientia nr. 308. — Scilla peruviana nr. 321. — Senecio silvatica nr. 599. — Senecio vulgaris nr. 598. — Serratula tinctoria nr. 560. — Sesamum orientale nr. 596. — Sisymbrium Sophia nr. 618. — Sorghum vulgare nr. 290. — Spartium junceum nr. 620. — Spiraea Ulmaria nr. 671. — Stachys arvensis nr. 603. — Tanacetum Balsamita nr. 429. — Teucrium Botrys nr. 173 b. — Teucrium supinum nr. 515. — Thymus capitatus nr. 639. — Tilia cordata nr. 638. — Tilia platyphyllos nr. 637. — Triticum repens nr. 289. — Tunica prolifera nr. 75. — Tussilago Farfara nr. 101. — Urtica pilulifera nr. 678. — Verbascum phoeniceum nr. 657. — Veronica latifolia nr. 631 a. — Zizyphus sativa nr. 342.

Spis gatunków i odmian znajdujących się tylko w drugim ogrodzie na przedmieściu.

Agave americana nr. 800. — Althaea rosea v. fl. sulphureo nr. 1211. — Anemone nemerosa v. ranunculoides nr. 1384. — Arbutus Unedo nr. 844. — Asclepias syriaca v. curassavica nr. 836. — Asparagus officinalis nr. 859. — Asphodeline lutea nr. 860. — Asphodelus ramosus nr. 861. — Barbarea vulgaris nr. 1270. — Biarum tennifolium nr. 845. — Brassica oleracea botrytis asparagoides nr. 894. — Brassica oleracea capitata cum tribus capitibus nr. 895. — Brassica oleracea sabauda nr. 896. — Brassica oleracea vulgaris quercifolia nr. 887. — Brassica Napus nr. 1266. — Buxus sempervirens v. rotundifolia nr. 905. — Calamintha officinalis nr. 906. — Calendula officinalis prolifera nr. 911. — Cardiospermum Halicacabum nr. 1091. — Carthamus lanatus nr. 934 — Castanea sativa nr. 945. — Cercis siliquastrum nr. 843. — Ce-

rinthe major nr. 960. — Centaurea Calcitrapa nr. 929. — Cheiranthus Cheiri nr. 1175. — Chenopodium Bonus Henricus nr. 883. — Cirsium arvense nr. 932. — Cirsium lanceolatum nr. 931. — Clematis viticella nr. 979. — Colchicum autumnale nr. 982. — Conium maculatum nr. 975. — Corydalis solida nr. 1072. — Corydalis tubulosa nr: 989. — Crocus luteus nr. 996. — Crocus sativus nr. 997. — Crocus vernus nr. 995. — Cucubalus baccifer nr. 804. — Cucurbita ovifera nr. 1005. — Cyclamen europaeum nr. 1010. — Cyclamen hederaefolium nr. 1011. — Cyclamen vernum nr. 1009. — Cynanchum nigrum nr. 858 b. — Cypripedium calceolus nr. 1029. — Delphinium elatum nr. 1018. — Dictamnus albus nr. 1066. — Draba verna nr. 801 c. — Dracunculus vulgaris nr. 855. — Elaeagnus angustifolia nr. 1282. — Epipactis latifolia nr. 1030. — Equisetum arvense nr. 1107. — Ervum hirsutum nr. 994 b. — Ervum Ervilla nr. 1289. — Euphorbia exigua nr. 1041. — Fragaria vesca fl. pleno nr. 1063, fructu albo submagno nr. 1064. — Fragaria muricata nr. 1065. — Ferula communis nr. 1048. — Fumaria officinalis nr. 1070. — Fritillaria Meleagris nr. 1067. — Galanthus nivalis nr. 1176. — Galeobdolon luteum nr. 1503. — Galium Aparine nr. 830. — Glycyrhisa glabra nr. 1082. — Hedera Helix nr. 1093. — Heliotropium europaeum nr. 1097. — Hemerocallis flava nr. 862. — Hesperis tristis nr. 1485. — Hibiscus an Sabdariffa nr. 1212. — Hippocrepis unisiliquosa nr. 1096. — Hyacinthus comosus nr. 1116. — Hypericum perforatum? nr. 1123 a. — Hypericum sp. nr. 1123 b. — Ilex aquifolium nr. 790. — Impatiens Noli tangere nr. 1137. — Inula montana nr. 865. — Ipomoea Quamoclit nr. 1134. — Iris florentina nr. 1139. — Iris persica nr. 1140. — Iris susiana nr. 1138. — Iris Xiphium nr. 1146. — Lactuca sativa var. capitata nr. 1154, 1155. — Lactuca sativa var. Romana nr. 1153. — Lactuca sativa var. ex Carinthia nr. 1157. — Lactuca sativa var. Gallica surrecta? nr. 1156. — Lactuca sativa var. Hispanica nr. 1158. — Lagenaria vulgaris nr. 1000. — Lavandula spica nr. 1168. — Lavatera arborea nr. 1212. — Lemna sp. nr. 1171. — Lepidium sativum v. crispum nr. 1268. — Lithospermum officinale nr. 1254. — Lonicera Periclymenum nr. 922. — Lunaria rediviva nr. 1493. — Medicago sativa nr. 1241. — Melilotus alba nr. 1245. — Momordica Balsamina nr. 874. — Morus alba nr. 1257 a. — Myr-

tus communis v. italica nr. 1259. — Narcissus pseudonarcissus nr. 1263, 1264. — Nepeta Cataria nr. 1252. — Opuntia vulgaris nr. 1050. — Orchis maculata nr. 1287. — Petroselinum sativum v. tenuifolium nr. 832. — Phalaris canariensis nr. 1088. — Pirus communis: dulcia Bitarna nr. 1373, cotonaria nr. 1367, hyemalia rotunda virides nr. 1369, hyemalia oblonga majora nr. 1370, hyemalia oblonga minora nr. 1370, Margarethana nr. 1368, melea majora nr. 1366, melea minora nr. 1366, Parisiana nr. 1375, Romana nr. 1372. — Pirus Malus: Mala Borstorfiana nr. 1231, carbonaria rotunda et longa nr. 1232, orbiculata nr. 1235, oxymela majora nr. 1236, oxymela minora nr. 1236, praesiliana nr. 1234, pulmentaria nr. 1233; nunquam florescentia nr. 1237. — Plantago major expansa nr. 1331. — Platanus orientalis nr. 1332. — Polypogon monspeliensis nr. 791. — Prestia cervina nr. 1361. — Primula veris prolifera nr. 138. — Prunus armeniaca nucleo amygdaloso nr. 1228. — Prunus armeniaca Gallica nr. 1229. — Prunus armeniaca flore pleno nr. 1230. — Prunus avium praecox fractu rubro minore nr. 952. — Prunus avium Hispanica nr. 954, 955. — Prunus avium vulgaris fructu nigro nr. 956. — Prunus avium racemosa nr. 957. — Prunus divaricata nr. 1353. — Prunus domestica: dactilea oblonga et rotunda nr. 1359, damascena fructu minori nr. 1354, iberica rubra nr. 1355 et flavà nr. 1356. — Prunus persica fructu nucleo amygdaloso nr. 1228. — Prunus persica Armeniaca Gallica nr. 1229. — Prunus persica Armeniaca flore pleno nr. 1230. — Pulmonaria officinalis nr. 1456. — Ranunculus auricomus nr. 1382. — Raphanus sativus viatriarius nr. 1390. — Raphanus sativus tyrolensis. — Raphanus sativus viennensis. — Rhus coriaria nr. 1453. — Ribes nigrum nr. 1394 c. — Ribes uva crispa fructu purpurascente nr. 1507. — Rosa canina nr. 1406. — Rosa damascena nr. 1399. — Rosa Eglanteria nr. 1405. — Rosa punicea nr. 1400. — Rosa sempervirens nr. 1402. — Ruscus aculeatus nr. 898. — Ruscus hypoglossum nr. 1124. — Salvia Aethiopis nr. 786. — Salvia pratentis nr. 1109. — Sambucus nigra laciniata nr. 1415. — Satureia Thymbra nr. 1467. — Scabiosa atropurpurea nr. 1424. — Scorpiurus sulcatus nr. 1426. — Senebiera Coronopus nr. 993. — Solanum Melongena nr. 1344. — Stachys annua nr. 808. — Stachys Betonica nr. 878. — Stachys Betonica — Tamus communis nr. 1499. — Tanacetum

vulgare v. crispum nr. 1460. — Tragopogon porrifolius nr. 1470.— Trigonella polycerata nr. 1428 b. — Tulipa Clusiana nr. 1475. — Veratrum nigrum nr. 1033. — Veronica Beccabunga nr. 820. — Viburnum Opulus nr. 1416. — Viburnum Opulus v. rosea nr. 1417. — Vinca major nr. 977, 978. — Vitis vinifera Hungarica fructu nigro et albo nr. 1495. — Vitis vinifera muscatella fructu albo nr. 1496. — Vitis vinifera austriaca fructu albo nr. 1497. — Vitis vinifera austriaca fructu nigro nr. 1498, — Zizyphus spina Christi nr. 1448. — Zygophyllum Fabago nr. 920.

Przesyłka z Węgier.

A. Gatunki nowe nieznajdujące się w żadnym z obu ogrodów królewskich.

Aconitum Anthora. — Ajuga Chamaefitys. — Achillea Ptarmica. — Alchemilla vulgaris. — Amaracus Dictammus. — Angelica silvestris. — Anthirrinum Asarina. — Botrychium Lunaria. — Chrysanthemum montanum. — Daucus carota silvestris. Euphorbia Lathyris. — Filago germanica. — Gentiana cruciata. — Gypsophila Struthium. — Impatiens balsamina major. — Laserpitium latifolium. — Melampyrum arvense. — Pedicularis tuberosa v. foliosa. — Pinpinella pumila. — Plantago cretica. — Platantera chlorantha. — Polytrichum commune. — Rhaponticum scariosum. — Rheum rhaponticum. — Salvia officinalis arbuscula. — Saxifraga sp. an rotundifolia? — Scolopendrium officinale. — Sedum album. — Sedum roseum. — Sison amomum. — Soldanella alpina. — Spiraea filipendula. — Tamarix germanica. — Thalictrum aquilegifolium. — Teucrium scordium. — Trinia vulgaris v. pumila. — Veratrum album. — Viola biflora?.

B. Gatunki znajdujące się już w ogrodzie zamkowym.

Aegopodium Podagraria. — Althaea officinalis. — Anemone hepatica fl. pleno. — Aristolochia longa. — Athamanta Meum. — Centaurea montana. — Cephalanthera grandiflora. — Cotyledon Umbilicus. — Cupressus sempervirens. — Dracocephalum Moldavica. — Gentiana lutea. — Jasminum grandiflorum. — Ipomoea hederifolia. — Juniperus communis. — Lilium Martagon.— Nepeta hederacea. — Peucedanum Oreoselium. — Peucedanum

Ostruthium. — Primula veris. — Polygonum Bistorta. — Scabiosa columbaria. — Sedum tectorum. — Sedum Telephium. — Taraxacum officinale. — Teucrium Chamaedrys.

C. Gatunki znajdujące się wyłącznie w drugim ogrodzie królewskim na przedmieściu.

Anthemis nobilis fl. pleno. — Bryonia alba. — Centaurea Centaurium. — Lychnis Chalcedonica. — Nerium Oleander. — Parietaria latifolia. — Physalis Alkekengi. — Primula veris fl. pleno. — Salvia Sclarea. — Taraxacum officinale. — Veratrum nigrum.

D. Gatunki nie dające się oznaczyć.

Aconiti tres species. — Achusa. — Anemone sp. — Bardana coerulea. — Doronicum sylvestre. — Elleborus niger fl. coeruleo. — Eupatorium album. — Majorana montana. — Napellus majus. — Platyphyllon majus. — Polygalae sp. — Scorzonera. — Spica salmantica.

		zł.
Serja *A* (*Nauki matematyczno-fizyczne*)		
tom 1, 2, 3	po	6·—
tom, 4, 5, 6, 7	po	5·—
tom 8		4·—
tom 10		11·50
tom 11		12·—
tom 12		8·—
tom 13		11·50
tom 14		10·—
tom 15		9·—
tom 16		15·—
tom 17		7·50
tom 18		12·—
tom 19		4·—
tom 20, 21	po	5·—
tom 22 *A i B* (*razem*)		10·—
tom 23/24 *A i B* (*razem*)		10·—
Serja *B* (*Nauki biologiczne*)		
tom 1, 2, 3	po	6·—
tom 5		6·—
tom 6, 7	po	8·—
tom 8		6·—
tom 11		13·50
tom 14		22·—
tom 15		10·—
tom 16		18·—
tom 17 i 18	po	12·—
tom 19		15·—
tom 20 i 21	po	5·—
tom 22 *A i B* (*razem*)		10·—
tom 23/24 *A i B* (*razem*)		10·—

Prace monograficzne Komisji fizjograficznej.

Tom I. — Pawłowski B. Geobotaniczne stosunki Sądeczyzny. 10·—
Tom II. — Szymkiewicz D. Bibljografja flory polskiej. 6·—
Tom III. — Jakubski A. i Dyrdowska M. Bibljografja fauny polskiej do roku 1880. Tom I. 15·—

**Editionum Collegii ad histo[...]
mathem.-naturalium per[...]**

Vol. I. — Martini Biem de Ilkusz Po[...]
romani reformatio — ed. L. Bi[...] 2·—

Podręczniki.

Serja I.

Benni T., Łoś J., Nitsch K., Rozwadowski J., Ułaszyn H. Gramatyka języka polskiego, 12·—
Łoś J. Pisownia polska. Przepisy. Słowniczek. Wydanie VIII poprawione i rozszeżone 2·—
Morawski K. Zarys literatury rzymskiej 6·—
Witkowski St. Historjografja grecka i nauki pokrewne. Tom I 9·—
— Historjografja grecka i nauki pokrewne. Tom II 9·—
— Historjografja grecka i nauki pokrewne. Tom III 20·—
Zieliński T. Tragodumenon libri tres 10·—

Serja II.

Adametz L. Hodowla ogólna zwierząt domowych z niemieckiego rękopisu przełożył Zdz. Zabielski 12·—
Anatomja człowieka, tom IV. Część II, opracowali prof. E. Loth, prof. Fr. Krzyształowicz, prof. K. Majewski. 12·—
Anatomja człowieka, tom IV. Część III (Ucho), opracował prof. J. Markowski (*w druku*).
Bochenek A. Anatomja człowieka, tom I, oprawn. 14·—
broszur. 12·—
Bochenek A. i Ciechanowski St. Anatomja człowieka, tom II 20·—
Hoyer H. Anatomja porównawcza zwierząt domowych (z licznemi rycinami) 16·—
Klecki K. Patologja ogólna (*w druku*).
Kozak J. i Orzelski T. Ćwiczenia z zakresu chemji ogólnej (z rycinami) 7·—
Marchlewski L. Podręcznik do badań fizjologiczno-chemicznych 12·—
Maziarski St. Podręcznik do ćwiczeń histologicznych 9·—
Oszacki A. Choroby przemiany materji i energji u człowieka. Podstawy nauki o metaboliźmie. Fizjopatologja tycia i chudnięcia. Kliniczne postacie otyłości i chudości 15·—
Pisarski T. Kamienie moczowe. Ich budowa i mechanizm powstawania 6·—
Rosenblatt A. Geometrja analityczna na płaszczyźnie (z rycinami) 12·—